

TÜRKİYE ÖZEL OKULLAR DERNEĞİ DERGİSİ

OCAK 2020 SAYI 51

ÜCRETSİZDİR ISSN 1307 - 6604

XIX. EĞİTİM
GELENEKSEL ANNUAL SEMPOZYUMU
EDUCATION SYMPOSIUM

EĞİTİMDE YENİ AKIMLAR / NEW TRENDS IN EDUCATION
29-31 OCAK 2020 | JANUARY 29-31 2020 | ANTALYA

8. ORTAÖĞRETİM ÇALIŞTAYI

7. EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ KONFERANSI

AB PROJEMİZ - DIALINGUA

KUNDUZ

Kunduz hakkında bilmeniz gerekenler

01

100% Soru
Çözüm Garantisi

02

Ortalama **15 Dakika**
İçerisinde Çözüm

03

30 Dakika İçerisinde
Çözüm Gelmezse
Soru Hakkı İadesi*

*09.00 - 24.00 saatleri arasında geçerlidir.

04

Soru Bankası ve
9 Milyondan Fazla
Çözüme Erişim

05

1 Milyondan Fazla
Öğrencinin Tercihi

06

Her **10 Çözüm**den
9'u Öğrencilerden
Tam Puan Alıyor

NASIL ÇALIŞIR?

Sorunun
Fotoğrafını Çek

Dersini Seç
ve Gönder

Ayrıntılı ve Açıklamalı
Çözüm Cebine Gelsin

Çözüm Kalitesini
Puanla

Anlayamadığın
Kısımlar İçin
Detaylı Açıklama İste

Okuluza Sağlayabileceğimiz Faydalar:

1. Bireysel abonelik fiyatlarına göre çok daha uygun fiyatlar
2. Öğrencileriniz sorularını biriktirmeden, soru sormaktan çekinmeden, meraklarının oluştuğu anda çözüme ulaşabilecek.
3. Okulunuz öğrencilerin sorduğu sorular üzerine raporlar:
  - Hangi sınıf öğrencileri ne kadar soru sormuş?
  - Her sınıfın sorduğu soruların ders ve konu kırılımları.
  - Her ders ve konudan soruların zorluk ortalamaları.
- En zor ve en kolay sorular hangi derlerden, hangi konulardan soruldu.

Daha detaylı bilgi ve teklif almak için:
Bahadır Bülbül

İş Geliştirme & Kurumsal İş Birlikleri
Telefon: 0 532 293 87 65 E-Posta: bahadir@kunduzapp.com

BAŞKANDAN

Değerli Dostlarım,

2020 yılının, Türk Millî Eğitimi ve sektörümüz için başarı dolu bir yıl olması dileğiyle, hepimize sağlık, huzur ve mutluluk diliyorum.

2019 yılının, genel eğitimimiz ve özel okullarımız açısından önemli başlangıçların yer aldığı bir yıl olduğunu düşünüyorum. Bu öğretim yılı 2023 Eğitim Vizyonu hedeflerinin ilk uygulamalarının hayata geçirilmeye başlandığı bir yıl olacağına ve bunun öncülüğünü de özel okulların yapacağına yürekten inanıyorum. Bu süreçte eğitim alanında karşılaştığımız gelişme ve değişimlerin getireceği yeniliklere özel okullarımızın hızla uyum sağlayacağına ve öğretim programları, ders saatleri, ara tatiller... bunlarla ilgili yapılan çalışma ve mevzuat düzenlemelerine ilişkin yeni uygulamalarda arzulanan düzeyde başarıyı yakalayacağına yürekten inanıyorum.

2020 yılı için sektör olarak hedefimiz ise daha kaliteli, verimli ve etkin eğitim uygulamalarını her geçen gün bir adım daha ileriye taşımaktır. Ülkemiz eğitimini bu alandaki bilimsel ve teknolojik gelişmelerden azami ölçüde yararlandırmak, öğrenci ve veli memnuniyetinin dikkate alınmasını temel hedef olarak belirlemekteyiz. Tabii ki özel okulların karşılaştığı sorunların giderilmesi, öğrenci velilerine eğitim desteği verilmesi uygulamasına devam edilmesi, özel okullardan alınan vergi dilimlerinde indirim yapılması gibi düzenlemelerin ele alınması için girişimlerimiz de devam edecektir. Bakanlığımızın, Sivil Toplum Kuruluşlarının görüşleri karşındaki samimi duruşu ve çalışmalarındaki paylaşımcı yaklaşımları bu konuda bize ümit vermektedir.

Faaliyetteki 12.500 civarındaki özel okulun 3.800.000 dolayında olan kontenjanına karşılık 1.440.000 öğrencisi bulunmaktadır. (kontenjanın % 38'i). Bu durum önemli ölçüde kaynak israfı olmakla birlikte, kurumlar arası aşırı rekabet oluşturması sonucu eğitim alanındaki etik değerlerin

aşınmasına, birçok veli ve öğrencinin mağdur edilmesine ayrıca eğitim kalitesinin ihmal edilmesine sebep olabilmektedir. Bu nedenle özel okul sektörünün temsilcileri olan Sivil Toplum Kuruluşları arasında varılan görüş birliğine göre; öncelikle 3 yıl süre ile Bakanlıkça özel okul ruhsatı verilmesi durdurulmalıdır. Bu süre sonunda açılacak özel okulların finansal yapıları değerlendirilmeli, belirlenecek makul miktardaki mali teminat Bakanlığa sunulmalı veya önceki yıllarda olduğu gibi özel ortaöğretim kurumlarının kademeli olarak açılmasına izin verilmelidir. Bu hususu önemli buluyoruz. Meselenin toplumsal bir sorun haline gelmemesi için de konu hakkındaki görüşlerimizi Bakanlığımıza ilettik. Çalışmalar başlatılmış durumdadır. Süreç içinde başka alternatifler de üretilebilir. Beklentimiz en kısa zamanda yasal düzenlemelerin yapılmasıdır.

2019-2020 öğretim yılı itibariyle Derneğimizin bünyesindeki okulöncesi eğitim, ilköğretim (ilkokul – ortaokul) ve ortaöğretim komisyonları revize edilerek çalışmaları sürdürülmektedir. bilinmektedir. Komisyonlarımız genel uygulamalarda karşılaşılan sorunlara çözümlerin geliştirilmesi, ulusal veya uluslararası düzeyde ortaya çıkan bilimsel verileri ve eğitim alanındaki gelişmeleri toplantılarında görüşmekte ve yönetim kurulu-muza önerilerini iletmektedir. Bu anlamda tüm özel okul yöneticilerimize Derneğimize verdikleri destek için bir kez daha teşekkür ediyorum. Eğitim komisyonlarımızın çalışmalarımıza verdiği bu destekle 2020 yılında da düzenlenecek bir çok seminer, sempozyum ve çalıştaylara devam edilecektir.

Nitekim 14 Aralık 2019 tarihinde Lise ve Kayıt&Mevzuat Komisyonu üyelerimizin desteğiyle, MEF Okulları'nın ev sahipliğinde "Yeni Ortaöğretim Tasarımı"nın ele alındığı VIII. Ortaöğretim Çalıştayı gerçekleştirilmiştir. Son derece bilinçli tasarlandığına ve ülkemizin gençlerini yarına

Ocak 2020 Yılı 13 Sayı 51

Türkiye Özel Okullar Derneği Dergisi

ISSN 1307 - 6604

Sahibi

Türkiye Özel Okullar Derneği İktisadi

İşletmesi Adına

F. Nurullah DAL

Yazı İşleri Müdürü

Mina AKCEN

Yayın Kurulu

F. Nurullah DAL

Zafer ÖZTÜRK

Saim MERAL

Binnur KARADEMİR

Mina AKCEN

Nigar EVGİN

Erdoğan BOZDEMİR

Mehmet YÜKSEL

Hüma ÇOBANOĞLU

Akademik Kurul

Prof. Dr. İrfan ERDOĞAN

İstanbul Üniversitesi Hasan Ali Yücel

Eğitim Fakültesi

Prof. Dr. Ayhan AYDIN

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

Eğitim Fakültesi

Prof. Dr. Mustafa ÖZCAN

MEF Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı

Prof. Dr. Ebru Aktan ACAR

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Eğitim Fakültesi

Prof. Dr. Soner YILDIRIM

ODTÜ, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi

Bölümü

Dr. Jale ONUR

Maltepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi

Yazı İşleri Sorumlusu

Nalan TUĞ

Tasarım

Enes BEŞİNCİ

www.enesbesinci.com

Baskı

Everest Basım

info@everestbasim.com

Dağıtım

Türkiye Özel Okullar Derneği İktisadi İşletmesi

Tel. : 0212 249 00 00 (pbx) Faks : 0212 249 00 10

Web : www.tozok.org.tr E-mail : info@tozok.org.tr

Adres : İstiklal Cad. Odakule İş Merkezi

No: 142 Kat: 5 Beyoğlu/ İSTANBUL

hazırlayacağına inandığımız “Yeni Ortaöğretim Tasarımı”nın özel okullar açısından bakıldığında, uygulamada yaşanabilecek sıkıntılarına dikkat çekmek ve çözüm önerilerinin alınmasına imkan sağlanması hedeflenmiştir. Çalıştaya teşrifleri için İstanbul İl Milli Eğitim Müdürü Levent Yazıcı’ya, MEB Bakan Müşaviri Adem Türedi’ye, MEB Bakan Yardımcısı Prof. Dr. Mustafa Safran’a, değerli görüşleriyle katkı sağlayan tüm akademisyenlerimize, eğitim yöneticilerimize, etkinliğin başarılı bir şekilde gerçekleştirilmesindeki emeklerinden dolayı Lise ve Kayıt&Mevzuat Komisyonu Üyelerimize, güzel ev sahipliği için üyemiz MEF Okulları’na ve tüm katılımcı öğretmenlerimize bir kez daha teşekkür ediyorum.

Bilindiği gibi Türkiye’de yabancı dil eğitiminin kalitesinin artırılması için Avrupa Birliği ülkeleri ile ortak çalışma yapmak amacıyla Derneğimiz tarafından başlatılan ve AB tarafından finanse edilen ‘Erken ve Genç Yaşlardaki Yabancı Dil Öğretiminde Daha İyi Yöntemler İçin Diyalog (DiaLingua)’ başlıklı projemiz, proje takvimi kapsamında bu öğretim yılında tamamlanacaktır. 2019 yılı Haziran ayında Prag, Ağustos ayında Helsinki, Eylül ayında İstanbul, Ekim ayında Lizbon ve Kasım ayında Adana olmak üzere resmi ve özel okullardaki yabancı dil eğitim teknikleri incelenmesi tamamlanmıştır. Proje raporları siz değerli üyelerimiz ve Bakanlığımızla paylaşılacaktır.

Önemli bir eğitim etkinliği olan ve eğitim sistemimiz içinde ele alınması gerektiğine inandığımız önemli konuları tartıştığımız gelecekselleşen Antalya Sempozyumu’nda bu yıl “EĞİTİMDE YENİ AKIMLAR” teması ele alınacaktır. Geniş bir katılımcı kitesinin desteği ile gerçekleştireceğimiz ve Cumhuriyetimizin 100. yıldönümünde nasıl bir eğitim sistemi beklediğimizi, eğitimde yeni akımları tartışacağımız 19. Geleneksel Eğitim Sempozyumu’nda hep birlikte olmak dileği ile eğitimi gönül vermiş herkese esenlikler diliyorum.

Saygılarımla

F. Nurullah DAL

Türkiye Özel Okullar Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

İÇİNDEKİLER

4

DIALINGUA

Erken ve Genç Yaşlardaki Yabancı Dil Öğreniminde İyi Yöntemler için Diyalog

10

LEVENT YAZICI

İstanbul İl Millî Eğitim Müdürümüz Sayın Levent Yazıcı ile Röportaj

14

PROF. DR. İRFAN ERDOĞAN

Yapay Zeka

16

ADANA BÖLGE TOPLANTISI

2019 – 2020 Öğretim Yılı İlk Bölge Toplantısı

18

İTO EĞİTİM MECLİSİ

“Özel Öğretim Kurumlarında İnsan Kaynaklarında Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri” Semineri

20

PROF. DR. ERHAN ERKUT

Türk Usulü IB

24

EĞİTİM LİDERLİĞİ AKADEMİSİ

TÖZOK ve Mind Academy İş Birliği ile Eğitim Liderleri Yetiştirmek

25

YENİ LİSE TASARIMI

VIII. Ortaöğretim Çalıştayı

31

MİNA AKCEN

Dayanışmanın Silinmez İzleri

32

PROF. DR. CEM BALÇIKANLI

İçerik Temelli İngilizce Öğrenimi Aslında Nedir?

36

HAYİK NİŞAN KÜTÜPHANESİ

Hayik Nişan Kütüphanesi Açılışı

38

MURADIYE AKCAN - DENİZ MERTKAN GEZGİN

Bilgisayar Destekli Hızlı Okuma Eğitimine İlişkin Öğrenci Görüşlerinin İncelenmesi

40

VII. EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ PLATFORMU

21 Mart 2020, Gelişim Üniversitesi

42

TÖZOK MESLEKİ GELİŞİM SEMİNERLERİ

Duygu Koçluğu Temel Eğitimi, Eğitimde Çözüm Odaklı Yaklaşım, Hızlı Okuma...

46

PROF. DR. EBRU AKTAN ACAR V. DİLŞAD KORKMAZ ERSAN

Kimlikli Bebekler Eğitim Girişimi Derneği

48

İLKNUR ÇINAR YAĞCIOĞLU

21. yy'da STEM ve Robotik Kodlama Yeni Nesil Dijital Öğrenme

52

FULYA EKMEN

Down Sendromu

54

HAKAN MUTLU

Disleksi Nedir?

56

ECNAIS KONFERANSI - İSPANYA

Dijital Dünyada Bağımsız Eğitim

58

A. SEZER AKSOY

Öğrenme Kapasitesini Arttırmakta Etkili Bir Araç : Barış Dili

60

EĞİTİMDE YENİ AKIMLAR

XIX. Geleneksel Antalya Eğitim Sempozyumu

62

EĞİTİM KOMİSYONLARI RAPORU

TÖZOK Eğitim Komisyonları Yarıyıl Raporu

70

FEYZAN AKTAŞ

Çocuk Çizimleri 3 Boyutlu Heykelciklere Dönüştürüyor

72

BURÇİN DEMİRKAN

Psikolojik Danışmanlıkta Yeni Yaklaşımlar

74

ÖZLEM CENNETOĞLU

Her Dersin İçinde Oyun Olmalıdır!

76

DR. ÖZGÜR ÇELENK PÜREN SAVAŞ GEDİKOĞLU

Yeni Bir Bakış

Bu Proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

DIALINGUA | ERKEN VE GENÇ YAŞLARDAKİ YABANCI DİL ÖĞRETİMİNDE İYİ YÖNTEMLER İÇİN DİYALOG

TÜRKİYE ÖZEL OKULLAR DERNEĞİ ■ AVRUPA BİRLİĞİ ■ SİVİL TOPLUM DİYALOĞU PROJESİ

28 EKİM - 2 KASIM

LİZBON

Avrupa Birliği tarafından finanse edilen; Türkiye ile AB ülkelerinde yabancı dil eğitim tekniklerinin incelendiği ve yabancı dil öğretmenleri için Avrupa'da network oluşturmayı hedefleyen 'Erken ve Genç Yaşlardaki Yabancı Dil Öğretiminde Daha İyi Yöntemler İçin Diyalog (DiaLingua)' başlıklı projemiz kapsamında ülkemizden 5 İngilizce öğretmenimiz, TÖZOK yönetim kurulu ve yüksek istişare kurulu üyelerimiz ile birlikte Portekiz'in başkenti Lizbon'da 5 okulu ziyaret ederek, yabancı dil öğretim tekniklerini incelediler.

Proje kapsamında ilk ziyaret 17-21 Haziran 2019 tarihlerinde Çekya/Prag'a, ikinci ziyaret 26-31 Ağustos tarihlerinde Finlandiya/Helsinki'ye, üçüncü ziyaret 23-28 Eylül tarihlerinde İstanbul'a yapılmıştı.

Dördüncü ziyaret ise Eyüboğlu Koleji, Adana Çağ Koleji, MEF Okulları, Tarhan Koleji ve Tarsus Amerikan Koleji'nden 5 öğretmenimiz ile Yönetim ve Yüksek İstişare Kurulumuzun katılımıyla 28 Ekim – 2 Kasım tarihlerinde Portekiz / Lizbon'a proje ortağımız Avrupa Konseyi Özel Okullar Dernekleri Birliği (ECNAIS) işbirliği ile düzenlendi.

DiaLingua projesi, TÖZOK ve ECNAIS tarafından Türkiye ve AB ülkelerinde atölye çalışmaları ile inceleme ziyaretleri gibi etkinlikler vasıtasıyla Türkiye'nin yabancı dil sorunu üzerinde çalışarak bu alandaki sorunlara çözüm bulma amacına sahiptir. DiaLingua projesinin temelinde, genç yaşta yabancı dil öğrenmeye başlamanın sağladığı avantajlarla dilbilim ve bilişsel becerilerin gelişimine paralel olarak problem çözme yeteneğini de geliştirmek amaçlanmaktadır.

DiaLingua projemiz çerçevesinde Lizbon'da bulunan Derneğimizin Yönetim Kurulu Başkanı F. Nurullah Dal, Onursal Başkanı Dr. Rüstem Eyüboğlu, YİK Başkan vekili Cem Gülan, Başkan Yardımcısı Zafer Öztürk, T.C. Lizbon Büyükelçimiz Sayın Lale Ülker'in davetiyle 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı resepsiyonu'na da katıldılar.

Avrupa Birliği - Sivil Toplum Diyalogu programı kapsamında Portekiz, Lizbon'da ziyaret edilen okullar:

- Real Colégio
- Externato Marista Lisboa
- Colégio São José
- Grémio de Instrução Liberal de Campo de Ourique
- Escola de Comércio de Lisboa

Bu Proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

DIALINGUA | ERKEN VE GENÇ YAŞLARDAKİ YABANCI DİL ÖĞRETİMİNDE İYİ YÖNTEMLER İÇİN DİYALOG

TÜRKİYE ÖZEL OKULLAR DERNEĞİ ■ AVRUPA BİRLİĞİ ■ SİVİL TOPLUM DİYALOĞU PROJESİ

11-16 KASIM ADANA

DiaLingua projesi, özellikle erken ve genç yaştaki insanların dil öğrenimi için hazırlanan bir projedir. Erken ve Genç Yaşlardaki Yabancı Dil Öğretiminde Daha İyi Yöntemler İçin Diyalog Projesi DiaLingua, TÖZOK (Türkiye Özel Okullar Derneği) ve ECNAIS (Avrupa Ulusal Özel Okullar Dernekleri Konseyi) tarafından, T.C. Dışışleri Bakanlığı, Avrupa Birliği Başkanlığı, Sivil Toplum Diyalogu Programı altında yürütölüyor.

DiaLingua projesi, TÖZOK ve ECNAIS tarafından Türkiye ve AB ülkelerinde atölye çalışmaları ile inceleme ziyaretleri gibi etkinlikler vasıtasıyla Türkiye'nin yabancı dil sorunu üzerinde çalışarak bu alandaki sorunlara çözüm bulma amacına sahiptir.

AB ülkeleri öğretmenlerinin deneyimlerinden yararlanmayı merkeze alan proje; İyi Uygulama Kılavuzu, Karşılaştırma Raporu ve Sürdürülebilir Stratejik Planı'nı hazırlayarak; bunları ilgili bakanlıklar, karar alıcılar, yöneticiler, öğretmenler, öğrenciler ve topluluklar ile paylaşım işbirliğini artırmayı ve dil eğitimi yöntemlerini kalıcı kılmayı hedeflemektedir. Proje uygulaması sırasında özel okulların yanında Avrupa'da ve Türkiye'deki resmi okullarının öğretmen ve yöneticilerinin aktif katılımları sağlanacak ve proje çıktıları sadece özel okullar ile değil Milli Eğitim Bakanlığı aracılığı ile resmi okullar ve tüm eğitim camiası ile paylaşılacaktır.

DiaLingua projesinin temelinde, genç yaşta yabancı dil öğrenmeye başlamanın sağladığı avantajlarla dilbilim ve bilişsel becerilerin gelişimine paralel olarak problem çözme yeteneğini de geliştirmek amaçlan-

maktadır. Uluslararası alanda geçerliliği olan bir dili öğrencilerine erken yaşta etkili bir şekilde öğretebilen ülkelerin yurtdışındaki rekabet potansiyelinin arttığı bilinen bir gerçek. Erken yaşlarda yabancı dil öğrenebilen bireylerin uzun vadede sosyo-ekonomik eşitsizliklerin giderilmesinde etkin rol alabildikleri de bugüne kadar yaşanmış deneyimlerden çıkarılabilen bir sonuç olarak karşımıza çıkmaktadır.

DiaLingua projesinin belli başlı hedefleri arasında: Türk okullarının yabancı dil eğitimindeki kapasitelerini çift yönlü değişim programlarıyla artırmak, AB mevzuatının eğitim alanında TÖZOK ve ECNAIS arasında uzun vadeli işbirliği kurmak bulunmaktadır.

Bu kapsamda Portekiz, Finlandiya ve Çekya'dan 5 İngilizce öğretmeni 11-16 Kasım 2019 tarihlerinde Adana'da aşağıdaki okullarımızı ziyaret ederek, yabancı dil eğitim tekniklerini incelediler.

- Adana Final Okulları
- Meryem Abdurrahim Gizer Ortaokulu
- Tarsus Çağ Koleji
- Tarsus SEV Koleji
- Adana Koleji

İSTANBUL ÇALIŞTAYI

20 ARALIK 2019, ODAKULE

DIALINGUA | ERKEN VE GENÇ YAŞLARDAKİ YABANCI DİL ÖĞRETİMİNDE İYİ YÖNTEMLER İÇİN DİYALOG

Avrupa Birliği tarafından finanse edilen DiaLingua projemiz kapsamında 20 Aralık 2019 tarihinde Türk Alman Üniversitesi Öğretim Üyesi Mona Aykul'un konuşmacı olduğu "Ortak Bir Strateji Geliştirme Çalıştayı" düzenlendi. Odakule'deki merkezimizde yapılan çalıştaya, 3 farklı AB ülkesine (Çek Cumhuriyeti, Finlandiya, Lizbon, Portekiz) inceleme gezisine giden İngilizce öğretmenlerimiz ile Türkiye'deki 2 farklı kentte ziyaret edilen (İstanbul ve Adana) okullarımızdan İngilizce öğretmenleri katıldı.

"Erken ve Genç Yaşlardaki Yabancı Dil Öğretiminde Daha İyi Yöntemler İçin Diyalog" Projesi (DiaLingua), Türkiye ve Avrupa Birliği Arasında Sivil Toplum Diyaloğu hibe programı kapsamında Avrupa Birliği tarafından finanse edilen, Türkiye Özel Okullar Derneği (TÖZOK) ve Avrupa Özel Okullar Ulusal Dernekleri Konseyi (ECNAIS) ortaklığıyla 15 ay süreyle uygulanan bir projedir. Proje kapsamında; Türkiye ve Avrupa'daki Yabancı Dil Öğretim Tekniklerinin incelenmesi ve geliştirilmesi amacıyla 3 farklı AB ülkesinde (Çek Cumhuriyeti, Finlandiya, Lizbon, Portekiz) ve Türkiye'deki 2 farklı kentte (İstanbul ve Adana) 96 Türk ve Avrupalı öğretmenin katılımıyla Teknik İnceleme Gezileri ve Çalıştaylar düzenlenmiştir. Bu etkinliklerde elde edilen bilgilerin ve iyi uygulamaların eğitim sektörünün tüm

aktörleriyle ve kamuoyuyla paylaşılması hedeflenmektedir. Böylelikle, Türkiye-Avrupa toplumlarının karşılıklı anlayış ve iletişimini kuvvetlendirmesine de katkıda bulunulacaktır.

DiaLingua Projesinin temel hedefleri kapsamında Türk Eğitim Sistemi için öneriler içeren bir karşılaştırma raporu ve Yabancı Dil Eğitiminde İyi Uygulama Rehberi hazırlanacaktır. Bu çerçevede, İnceleme Gezilerinden elde edilen son çıktıların ve gözlemlerin tartışılması ve hazırlanacak olan rapor ve rehber için temel oluşturması adına: **27 - 28 Ocak 2020** tarihlerinde projenin uygulandığı ülkelerden (Çek Cumhuriyeti, Finlandiya, Portekiz) uzmanların da katılımıyla **Tarhan Koleji, Beyoğlu, İstanbul'da, DiaLingua Final Çalıştayı** da düzenlenecektir.

Bu çalıştaydan elde edilen çıktıların, ayrıca Antalya'da gerçekleştirilecek olan TÖZOK 19. Geleneksel Eğitim Sempozyumu kapsamında düzenlenecek "Yabancı Dilin Önemi Zirvesi" ile diğer etkinlikler yoluyla kamuoyu ve eğitim sektörü paydaşları ile paylaşılması ve yaygınlaştırılması sağlanacaktır. Böylece, DiaLingua Projesi, kamuoyunda daha bilinir hale gelecek ve yabancı dil eğitimi ile daha nitelikli bir toplum yapısı için toplumsal farkındalık oluşturulmasına katkıda bulunulacaktır,

ActivPanel® Titanium™

70 inç 4K, 75 inç 4K, 86 inç 4K

En güçlü, öğretmen dostu sınıf çözümümüz

Gelişmiş Etkileşimlilik

Öğretmenler ve öğrenciler kalem, dokunma ve avuç içiyle silme gibi 20 adede kadar eş zamanlı dokunma noktasıyla iş birliği yapabilir. Akıllı avuç içi reddetme teknolojisi ekrana güvenle yazmak için bir kullanıcının sabit hale gelmesini tanır.

Cihaz Yansıtma

ActivPanel Titanium'un kontrollü, çok cihazlı yansıtma özelliği öğretmenler ile öğrencilerin el cihazlarıyla bağlanarak sınıfın herhangi bir yerinden iş birliği yapmalarını sağlar.

Çift Yakınlık Sensörü

ActivPanel Titanium, birisi odaya girdiğinde otomatik olarak uyarır. Öğretmenler panelin üzerinde herhangi bir yerde parmak dokunuşuyla hızlıca paneli kullanmaya başlayabilir.

Tüm Odayı Dolduran Ses

Daha iyi duyan öğrenciler daha iyi öğrenir. ActivPanel Titanium'un bası geliştirilmiş, öne bakan hoparlörleri tam aralıkta ses ve üstün doğrulukla sınıfı doldurur.

Öğretmen Dostu Orta Konsol

Öğretmenler unutulmadan tasarlanan ActivPanel Titanium ergonomik, açılı bir kontrol konsoluna sahiptir. Öğretmenler artık birleşik menü, ses düzeyi kontrolleri, kaynak seçimi ve daha fazlasına hızlı ve kolay bir şekilde erişebilmektedir.

Wi-Fi® ve Bluetooth® Gelişmiş Bağlantı için

Çeşitli ağ ihtiyaçları için gereken esnekliğin yanı sıra daha fazla sınıf hareketliliği sağlar. Bluetooth aksesuarlara ve robotlar ve laboratuvar sensörleri gibi STEAM tabanlı donanımlara kolay bağlantı sağlar.

Hepsi Bir Arada ve Bağlantılı

ActivPanel Titanium 4 GB RAM, 64 GB depolama alanı ve Gigabit LAN entegrasyonu ile dahili Android 8 işletim sisteminin hızına, güvenliğine ve güvenilirliğine sahiptir.

Dahili Android 8.0

Promethean dahili olarak Android ekosistemini ActivPanel ile önyüklü gelen Promethean uygulamaları ve Store üzerinden indirilen uygulamaları tek tıklamayla erişim ve kaynak değiştirme ihtiyacı olmadan doğrudan birleşik menüdeki Promethean Dolap'tan görüntüleyebilir ve açabilirsiniz. Üstelik Windows ve Android aynı anda birlikte çalışarak işbirliğinizi güçlendirir.

Güçlü Ders Verme Yazılımı Dahil

Promethean'ın uzun ömürlü eğitim seçercesi, son 20 yıl boyunca özellikle eğitimin ihtiyaçlarını karşılayan teknolojiler geliştirmemizi sağladı. ActivPanel Titanium iki ödüllü yazılım çözümü seçeneğiyle sunulur.

ActivInspire: Sürekli abonelik maliyetleri veya gizli ücretler olmaması için ActivPanel ile standart olarak ücretsiz sunulan Promethean'ın eğitim yazılımlarını kullanarak etkileşimli dersler verin.

ClassFlow: İleri düzey etkileşimli sınıf araçları ve her zaman, her yerden erişebileceğiniz etkileşimli kaynaklar sunan yeni nesil, bulut tabanlı ders anlatma yazılımı.

Daha fazla bilgi edinmek için, PrometheanWorld.com/ Software adresini ziyaret edin.

Esnek Bilişim Seçenekleri

Promethean, okulların kendi BT ekosistemlerinde en iyi çalışan işletim sistemini seçebilmeleri için Chrome OS ve Windows® bilişim seçenekleri sunar.

Esnek ve Mobil

Sabit bir duvara montaj düzeneği, yüksekliği ayarlanabilir duvara montaj düzeneği, yüksekliği ayarlanabilir hareketli stant ve sabit yükseklikli mobil stant gibi ActivPanel stantlarıyla sınıf için çok yönlü bir çözüm oluşturun.

Promethean®

For the of Learning

Promethean Türkiye Distribütörü
İstanbul Öğretim ve Eğitim Araçları A.Ş.

www.istanbulegitim.com.tr

0212 255 1 255

info@istanbulegitim.com.tr

RÖPORTAJ

LEVENT YAZICI

İSTANBUL İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRÜMÜZ SAYIN LEVENT YAZICI İLE RÖPORTAJ

2019-2020 Eğitim Öğretim Yılı başladı, ilk ara tatil sonra erdi. 2023 Eğitim Vizyonu kapsamında bu eğitim öğretim yılıyla ilgili olarak sürdürülen çalışmalarınız bizimle paylaşabilir misiniz?

Elbette. Öncelikle ara tatilin ardından yeni bir heyecanla başlayan eğitim öğretim yolculuğumuzun ülkemiz, çocuklarımız, öğretmenlerimiz, velilerimiz ve tüm paydaşlarımız için hayırlı olmasını temenni ediyorum. Biliyorsunuz Millî Eğitim Bakanlığımız, 2023 Eğitim Vizyon Belgesini geçen yıl açıkladı. Üzerinden bir yıldan fazla zaman geçen Bakanlığımızın 2023 Eğitim Vizyonu, öğrenci, ebeveyn, öğretmen ve okul olmak üzere dört temel sütuna dayanıyor. Ülkemizin eğitim öğretimdeki atılım ve şahlanış stratejisinin yol haritasını oluşturan vizyon belgesi, çağın gereklerine uygun olarak eğitimin yenilenmesi için hazırlandı. Beklentimiz de bu doğrultuda şekilleniyor. 2023 Eğitim Vizyonu perspektifiyle bilime sevdalı, kültüre meraklı ve duyarlı, ahlaklı bireyler yetiştirmeyi hedefliyoruz. Bilim ve kültür temelli, beceri ve ahlak eksenli, yerli, millî ve aynı zamanda evrensel vizyonlu olarak belirlenmiş bu hedeflere ulaşabilmek için planlı bir şekilde gelişim yolculuğumuz sürüyor.

Yol haritamız doğrultusunda geçen yıl olduğu gibi bu eğitim öğretim yılında da hep birlikte çalışıyoruz. Çocuklarımızı ilgilendiren tüm alanlarda ortak iyilere ulaşmak için umut verici adımlar atmaya sürdürüyoruz. Erken çocukluk eğitiminden ortaöğretime, mesleki teknik eği-

timden din öğretimine; kültürel etkinliklerden sanat eğitimine, temel eğitimden özel eğitime uzanan kapsayıcılıkta bir dizi projemiz var. Dönüşümün süreklilik kazandığı bir dünyada öğrencilerimizin gelişimini sağlamak için onları şimdiye uyandırmamız gerekiyor. Şartlar ne olursa olsun, onların yanında olmalıyız. Çünkü çocukların yanında olmak sevgi vermek demektir. Unutmayalım ki, insan ancak kalbiyle baktığı zaman iyi görür. Sürekli değişen bir dünyada çocuklarımızın tam öğrenmelerini sağlamak için bizlerin de öğrenmeyi sürekli kılması gerekiyor. Bu bağlamda hepimize hayat boyu yol gösterecek kaynağın, hiçbir şeyin bozamayacağı alışkanlıklar kazanmaktan geçtiğinin farkındayız. Dolayısıyla bizlerin de öğrencilerimiz gibi bilimden, sanattan, kültürden ve spordan zevk almayı öğrenmemiz gerekiyor. Ancak bu sayede öğrenmeyi sürekli kılabiliriz.

2023 Eğitim Vizyonu doğrultusunda hayata geçirdiğimiz ilham verici, farkındalık yaratıcı etkinlikler içeren projelerimiz ve yeni etkinliklerimiz içinde bulunduğumuz eğitim öğretim yılında da eğitim ortamlarımızı renklendirmeye devam ediyor. Ara tatilde öğrencilerimizin hem dinlenmeleri hem de öğrenmeleri amacıyla sanatsal, sportif, sosyal, kültürel ve bilimsel yüzlerce etkinlik düzenledik. Çocuklarımıza eğitim öğretim yılı boyunca derslerin yanında okul dışı öğrenmelerini sağlayacak imkân ve fırsatlar oluşturmaya çalışıyoruz. Şunun farkındayız; çoklu okuryazarlık becerileri kazanmak, kültürel, bilimsel, akademik, sosyal ve sportif faaliyetlere katılmak oldukça önemli... Ayrıca

imkân dâhilinde başta eğitim tarihi odaklı müzemiz olmak üzere İstanbul’umuzdaki müzeleri ziyaret etmeyi öğrenme yolculuğunun bir parçası kılmayı hedefliyoruz. Zira kadim şehrimiz İstanbul aynı zamanda bir açık hava müzesidir.

Geçen yıl olduğu gibi mesleki ve teknik eğitimde tarih yazmaya devam ediyoruz. Bildiğiniz üzere Millî Eğitim Bakanlığı’mız, mesleki ve teknik ortaöğretim kurumları için 2019-2020 Eğitim Öğretim Yılı ana temalarından birisini “patent, faydalı model ve tasarım geliştirme” olarak belirledi. Bizler de özünde bir kültür meselesi olan bu konuda ortaöğretim seviyesinde bir kültür oluşturmak için gerekli çalışmalara başladık. Bilim ve Sanat Merkezleri ile Güzel Sanatlar Liselerimizle ilgili çalışmalarınız devam ediyor. Güzel Sanatlar Liselerinin altyapısını güçlendirmek ve kalitesini artırmak için bir dizi yeni çalışma yürüttüğümüzü de söylemeliyim. Hem ülkemiz hem dünya eğitim gündemini takip ederken, eğitim ve eğitimin temas ettiği kültür ve sanat dünyasını da ihmal etmemek gerekiyor. İnaniyorum ki, tüm bu çalışmalarımız, eğitimin hayatın kendisi, bir hayat sahnesi olduğunu bir kere daha doğrulayacak.

Özel okul alanında gördüğünüz gelişmeler ve tavsiyeleriniz nelerdir?

Türk eğitim siteminde özel öğretim kurumlarının, özel okulların belli bir yeri var. Özel okul açılabilmesi için mekân başta olmak üzere fiziki şartların ötesinde, kurumun yetkinliği ve yatırım sermayesiyle ilgili konularda bazı kıstaslar getirip bunlar doğrultusunda düzenleme yapılıyor. Nitekim Millî Eğitim Bakanımız Sayın Ziya Selçuk, özel eğitim kurumlarına standartlar getirilmesi konusunda çalışmanın devam ettiğini açıkladı. Özel okul açmanın şartlarına dair yeni düzenlemeler yapılacak. Bu çerçevede Bakanlığımız sektör temsilcileriyle gerekli görüşmeleri yaptı. Böylece kurumların hem fiziki hem de çevre şartlarını içeren standartlar da yeniden düzenlenmiş olacak.

Her zaman ve her şartta doğruyu ve iyiyi pusula kabul etmek, iyi uygulamaları hayata geçirme motivasyonu eğitim ortamlarımı-

zı daha iyi hâle getirmemizin temel şartıdır. Öğrencilerimizi şimdiye uyandırarak onları geleceğe taşımak eğitimin merkezini oluşturur. Özel öğretim kurumlarımızın ana odak konularından birisinin patent, faydalı model ve tasarım olması ülke ölçeğinde bir farkındalık yaratma sürecine katkı sunacaktır. Aslında bu çerçevede ekip ruhuyla, kurumsal bir kültür oluşturmak daha fazla öğrenmeyi beraberinde getirecektir. Bunun için insanı ontolojik birlik ve bütünlüğü içinde yeniden ele alan 2023 Eğitim Vizyonu’nun felsefesini iyi kavramak gerekiyor.

Millî Eğitim Bakanımız Sayın Ziya Selçuk’un açıkladığı yeni ortaöğretim sistemine ilişkin özel okullara önerilerinizi alabilir miyiz?

Yeni ortaöğretim sistemi 2020-2021 Eğitim Öğretim Yılında 9’uncu sınıflarda uygulamaya başlayacak. Öncelikle şunu hatırlatmak isterim: Gelecekle ilgili öngöründe bulunan düşünürler, çağın yeni becerileri doğrultusunda çok yeni eğitim tasarımlarının gündeme geleceğini ifade ediyorlar. Dünyadaki tüm eğitim sistemlerinde uzun süredir büyük bir dönüşüm yaşanıyor. Gelişimine hep beraber şahit olduğumuz dijital ve sosyal medya olguları da eğitim ortamlarımızın öğrenme ve öğretme süreçlerini çeşitli açılardan etkiliyor.

Bildiğiniz gibi Millî Eğitim Bakanlığımız gelecek odaklı düşünürken çitayı her zaman daha yükseğe koymayı misyon ediniyor. Bu bağlamda ortaöğretimde yaratıcı ve öngörülü yaklaşımlarla 2040’lardaki makro trendleri, toplumsal dönüşümü ve zamanın ruhunu iyi takip ederken, gençlerimizi geleceğe hazırlamayı hedefliyor. Millî Eğitim Bakanımız Sayın Ziya Selçuk’un, ortaöğretimde yapılacak değişikliklerle ilgili olarak, “Bu sadece bir ortaöğretim programı değişimi değil; ülkemiz için, çocuklarımız için bir gelecek kurgulama meselesi” demesi sistemin yenilikçi boyutunu ortaya koyuyor aslında. Bakanlığımız meseleleri uzun vadeli bir perspektifle değerleri, gelişmeyi, insanları, paydaşları ve çevreyi de içine alan bütünsel bir yaklaşımla ele alıyor. Ders sayılarının azaltılması, öğrencilerin yaşayarak, her konuyu sorgulayarak, araştırarak

öğrenmesini sağlayan bilgi kuramı dersi, atölyelerde yaşayarak öğrenme imkânı ve öğrencilerin istediği dersi seçmesi gibi hususları bu çerçevede değerlendirmek doğru olur.

Zamanın ötesinde bir görüşle şekillenen yeni ortaöğretim sistemi çerçevesinde model alınabilir örnek projeler yaratmak, ilham veren, sürdürülebilir bir yaklaşımı benimsemek eğitim ortamlarımızın gelişimine öncülük etmek bakımından çok önemlidir, diye düşünüyorum. Biliyorsunuz bu sene Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan tarafından Prof. Dr. Fuat Sezgin Yılı ilan edildi. Merhum Fuat Sezgin Hocanın dünya çapındaki başarıları bize çok temel bir hususu hatırlatıyor: Hiçbir başarı tesadüfi değildir. Bizlerin de bu anlayış doğrultusunda merak ve yaratıcılıkla geleceğe hazırlanması gerekiyor.

Okulların altyapılarını hazırlamaları, öğretmen kadrosunun buna göre yapılandırılması, atölye çeşitliliğinin artırılması, kariyer gelişim ofisleri ilk etapta gündeme alınmalı. Dönüşüm sürecindeki tüm hazırlıklarımızda, eğitim meselesini daima pedagojik bir zeminde ele almalıyız.

Eğitimin pek çok kademesinde görev yapmış başarılı bir yönetici olarak İstanbul için hedefleriniz nelerdir?

Daha önce de söyledim: Okulların hayat sahnesi olduğunu ve yaşanan büyük dönüşümü unutmamak gerekiyor. İstanbul’umuzda 2023 Eğitim Vizyonu doğrultusunda eğitim sorumluluğunu paylaştığımız yöneticilerimiz, öğretmenlerimiz ve diğer personelimizle birlikte bizler, öğrencilerimizin daima yanlarında olmayı önemsiyoruz. Zira eğitimin, değerlerimizi ve kültürümüze yeni kuşaklara aktarmayı ama aynı zamanda kalkınmayı sağladığını biliyoruz. Öğrencilerimize doğru rehberlik ederek yanlarında olduğumuzu hissettirdiğimiz zaman inanın çocuklarımız hayallerini gerçekleştirip ülkemizin güzel ve güçlü yarınlarında yerlerini alacaklardır. Bu süreçte yetişme çağındaki çocuklarımızın kendi yollarını bulmalarına yardımcı olmalı, onların yeniliklerle dolu dünyasını anlamaya çalışmalıyız. Onların güçlü yarınlarımızın teminatı olması için kitap ve diğer kaynaklarla kendilerini geli-

tirmesi büyük önem taşıyor. Bugün eğitimciler olarak en büyük sorumluluklarımızdan biri bu. Geleceğimize yön verecek çocuklarımızla birlikte geçirdiğimiz nitelikli vakitleri artırmalıyız. İyi fikirlerin doğuşuna kaynaklık eden büyük heyecanımızla onları bilimle ve kültürle tanıştırmak değişmeyen ve hep yeni kalan hedefimiz.

2023’ü hedef alan Türkiye’nin eğitim felsefesi ne olmalıdır?

Hiç şüphesiz eğitim ekosisteminde başarılı görülen her köklü dönüşüm sağlam felsefi yaklaşımlarla desteklenmiştir. 2023 Eğitim Vizyonunun odak noktası, Türkiye’nin eğitimde ihtiyacı olan paradigmayı belirlemektir. Aslında yetiştirmek istediğimiz insanı ortaya koymadan, ruhu, istikameti ve felsefesi olan evrensel bir pedagoji yaratmak güçtür. Bu bakımdan eğitim felsefesinin ana ögesi insandır.

Hakikatin bütünlüğüne saygı duyan 2023 Eğitim Vizyonu Belgesinin, 21. yüzyıla dair eğitim önerisinin çift kanatlı bir okumaya dayanması sebepsiz değildir. Çünkü sadece beceri kazandırmak hayatı göğüslemeye yetmemektedir. Düşünce, duygu ve eylemi insanda birleştiremeyen, teoriyi ve pratiği uzlaştıramayan bu tek kanatlı uçma hevesi en önemli sorunumuzdur. Bunu aşmak için gerekli olan husus, insana ait evrensel, yerel, maddi, manevi, mesleki, ahlaki ve millî tüm değerleri içeren ve kuşatan bir olgunlaşma, gelişme, ilerleme, değişim ve ahlak güzelliğidir.

Geçmişten geleceğe köprüler kurarak nitelikli bir eğitim performansı gösteren tüm eğitim sistemlerinin yerli ve evrensel değerleri bir araya getirmeyi başardıklarını görüyoruz. Bunun için bizlerin kendine güvenen, değerlerine sahip çıkan, yerli ve millî bir duruşu olan, ülkesini ve milletini seven, ülkesinin geleceği için değerlerini geliştirmeyi hedefleyen nesiller yetiştirmek zorundayız. Çünkü eğitim, hepimiz için bir buluşma noktası ve çeşitli boyutları ile ele alınması gereken bir toplumsal kurum. Bu nedenle, 2023 Eğitim Vizyon Belgemizin hedeflerini birlikte gerçekleştirmeyi başarmak için çoklu iş birliklerini hayata geçirmenin çok değerli olduğunu bir kez daha hatırlatmak isterim.

TÖZOK Üyesi Okullara
%20 indirim!

W·ISE
AKADEMİ

Özgüvenli Çocuk Başarılı Okul Mutlu Ebeveyn

Koruyucu ve önleyici nitelikte, bilimsel çalışmalarını temel alan çözümlerimizle yanınızdayız

W·ISE
TİYATRO

W·ISE
OKUL

W·ISE
EBEVEYN

W·ISE
YAYINCILIK

www.wiseakademi.com
0 212 347 3249
info@wiseakademi.com

@wiseakademi
@wisetiyatro

Dikilitaş Mh. Ayazmadere Cd.
No: 26/2
Beşiktaş/İSTANBUL

YAPAY ZEKA

DOĞAL EĞİTİM

Prof. Dr. İrfan ERDOĞAN

İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa,
Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Öğretim Üyesi

Yapay zekâ son zamanlarda üzerinde çok konuşulan bir konudur. Bu minvalde çalışma hayatı, kamu düzeni, tıp, mühendislik ve hukuk uygulamaları derken birçok saha ve uygulama alanı adeta yeniden tanımlanmakta ve tasarlanmaktadır. Yapay zekâ bağlamında yeniden anlamlandırılması gereken alanlardan bir diğere de eğitimidir.

Öncelikle yapay zekânın yeni bir durum olarak algılanmasının doğru olmadığını belirtmek gerekir. Otomasyon, elektronik ve son olarak da internetin yaygınlaşması ile birlikte aslında yapay zekâ uygulamaları uzun zamandır içinde olduğumuz ve yüz yüze kaldığımız bir süreçtir.

Tabi ki yapay zekâ uygulamalarının içinde yaşadığımız zaman diliminde hızla yaygınlaşmakta olduğu ve gelecekte çok daha fazla yaygınlaşacağı bir gerçektir. Görünen odur ki hayatın birçok alanında insan aracılığıyla yapılan çalışmalar yapay zekâ tarafından gerçekleştirilecektir. Bu şekilde insan, birçok iş ve işlem basamağındaki yerini yapay zekâyı bırakacaktır. Böylece iş, işleyiş ve ilişkiler değişecektir. Sonuç olarak yapay zekâ uygulamalarının yaygınlaşmasıyla birlikte bir takım olumsuzlukların yaşanacağına dair öngörüler olsa da yeni bir üretim artışı ve zenginleşme döneminin de yaşanacağı beklenmektedir.

Peki, hızla yaygınlaşan yapay zekâ uygulamaları eğitime nasıl yansiyacaktır? Eğitimde de insan aracılığıyla yapılan çalışmalar yerini yapay zekâyı bırakacak mıdır? Hepsinden önemlisi eğitimin asli unsuru olan öğretmenin rolü ne olacaktır?

Yapay zekâ uygulamaları yaygınlaşmaya başlarken her şeyin değişeceği, buna dayalı olarak

eğitimin de değişeceği dile getirilmektedir. Muhtemeldir ki; yapay zekânın çok şeyi yapabileceği ileri sürülerek eğitimin (yine) yeniden hatta kökten tasarlanması da dile getirilecektir. Siyasette, ekonomide, toplumda, kültürde herhangi bir değişiklik olsa veya öngörülse hemen eğitimin değiştirilmesi gündeme gelir. Bu yaklaşım adeta bir ezber haline gelmiş durumda. Bir başka ifade ile eğitimin değiştirilmesi bilinçli bir şekilde gündeme gelmemektedir. Hâl böyle olunca ulu orta değiştirilmeye çalışılan eğitim genellikle iyileşmemekte bilakis zayıflamaktadır. Nitekim son dönemlerde yapılan değişiklikler genellikle böyle olmuştur. Akıllı tahtalarla ilgili durum ortadadır.

YAPAY ZEKÂ UYGULAMALARI ÖĞRETMENİN YERİNİ ALMAYACAKTIR

Bilinmelidir ki; yapay zekânın yaygınlaşmasıyla ilgili süreçte de eğitim köklü bir şekilde değişmeyecektir; değişmemelidir de. Bu süreçte bilakis eğitimin daha önceden teknolojiyi referans vererek değiştirilen içeriği, olması gereken haline dönecek yani klasikleşecek ve organikleşecektir. Bir başka ifade ile hali hazırda haddinden fazla ölçüde yapaylaştırılarak değiştirilmiş olan eğitim, yapay zekânın yaygınlaşmasıyla bir anlamda doğallaştırılmış olacaktır.

Her yeni gelişme doğrultusunda olduğu gibi yapay zekâ uygulamalarının yaygınlaşmaya başlamasıyla birlikte de eğitimde elbette belli ölçüde değişiklikler olacaktır. Ancak eğitimin öğretimin baştan aşağı yeniden kökten tasarlanmasını gerektirecek bir durum söz konusu olmayacaktır.

Buna rağmen yapay zekâ uygulamalarına dayalı olarak eğitimin kökten değiştirileceğinin dile getirilmesi bilinmelidir ki belli kişi ve kurumların bu süreçten maddi ve manevi kazanç elde etme arzusuyla ilgili olabilir. Nitekim bu türden

geçiş durumlarında eğitim ve okulun, fırsatçı girişimciler için bir pazar olarak değerlendirildiği gözlenmiştir. Bu tür süreçler öyle bir hal almıştır ki; bazı teknolojik icat ve uygulamalar her hangi bir ihtiyaçtan veya talepten doğmamış belli kişi ve kurumlar tarafından kazanç elde etmek için bizzat üretilmiştir. Teknolojik bir ürünün ortaya çıkması için önce ihtiyaç duyulması, akabinde talep edilmesi ve sonuçta ürünün üretilmesi şeklinde bir süreç izlenmemiş; tam tersine önce araç üretilmiş, sonra ihtiyaç duyulduğu hissettirilmiş ve son olarak da talep ettirilmiştir. Eğitim ve öğretimde sıkça rastlandığı gibi önce ders kitapları veya programlar hazırlanmış; sonra bu çalışmalara yani kitaplara ve programlara ihtiyaç duyulduğu anlatılmış ve akabinde hazırlanan paketler dayatılarak kabul ettirilmiştir.

Dolayısıyla yapay zekâ uygulamalarının da eğitim ve öğretime, her şeyi alt üst ederek girme tehlikesine karşı bilinçli olunmalıdır. Bunun için yapay zekâ, eğitim-öğretim sisteminde insanın yerini almak üzere onu gölgeleyecek şekilde anlamlandırılmamalıdır.

Yapay zekâ bir ölçüde zekâysa şayet bu süreçte çocukların zekâsı üzerinde yapılan ölçüm çalışmaları da azalabilir. Çünkü yapay zekâ, niteliği itibarıyla insan zekâsıyla ilgilenmeyi anlamsızlaştırmaktadır. Bu nedenle zekânın eğitim ve öğretim adına yaygın bir şekilde ölçülmesi işlevsizleşebilir. Zekâ, yetenek hatta mizaca dair kan testi edasıyla yapılan ölçümlerle elde edilen puanlarla çocuklar üzerinden yapılan istismarlar azalabilir.

Ezbersiz eğitim öteden beri gerçekleştirilmek istenen bir hedef olmuştur. Buna rağmen ezber, eğitim-öğretimde tam olarak kalkmamıştır.

Oysa temel niteliği gereği sınırsız bir bilgi kapasitesi itibarıyla donanmış olan yapay zekânın varlığıyla bireyin bilgi ve becerileri ezberlemesi kendiliğinde önemsizleşir ve anlamsızlaşır. İhtiyaç duyulduğunda başvurulana bilgilere sahip olmak için yapay zekânın insana göre daha önde olduğu ortadadır. Bu anlamda yapay zekânın eğitim-öğretime dahilinin belli bilgi ve becerileri ezberlemek zorunda kalan bireyleri rahatlatacağı söylenebilir. Bu, belli ezberlere sahip olma baskısı yaşamayan öğretmen ve öğrencilerin daha etkili bir şekilde öğrenme imkânlarına sahip olması demektir. Dolayısıyla yapay zekânın yaygınlaşması eğitim ve öğretimin ezbersiz bir şekilde daha doğal olarak gerçekleşmesini sağlayacaktır diyebiliriz.

YAPAY ZEKÂ BİR ÖLÇÜDE ZEKÂYSA ŞAYET, ZEKÂNIN ÖLÇÜLMESİ KÖKTEN ANLAMSIZLAŞABİLİR

Sonuç olarak yapay zekâ uygulamalarının eğitim ve öğretime dahilî mümkündür. Bu süreç yani yapay zekâ uygulamaları eğitim ve öğretimin arınmasına yol açacağı, öğretmeni mekaniklikten kurtarıp doğallaştıracığı için de yararlıdır. Bunun için yapay zekâ uygulamalarının yaygınlaşma süreci eğitim için dikkatli değerlendirilmek du-

rumundadır. Tekrar etmekte yarar vardır ki; yapay zekâ uygulamaları öğretmenin yerini almayacaktır. Bu nedenle öğretmen de doğal sınırları içinde kalarak yapay zekâ uygulamalarını kendisi için bir rakip veya alternatif değil katkı sağlayıcı bir boyut olarak görmeli ve hem kendini hem de bu yeni süreci eğitim ve öğretim için zenginleştirici bir durum olarak değerlendirmelidir. Ayrıca yapay zekâ uygulamalarıyla birlikte hali hazırda fazlasıyla mekanikleşmiş olan eğitim ve öğretimin özü itibarıyla sadeleşmesi beklenebilir. Bu anlamda şimdiye kadar yapaylaşmış olan eğitim ve öğretim uygulamaları bir doğallaşma süreci de yaşayabilir.

ADANA

BÖLGE TOPLANTISI VE SEMİNER

Özel okullarımızla ilgili gelişmeler ve mevzuat düzenlemeleri hakkında kurucuları bilgilendirmek ve özel okulların sorunlarını görüşmek amacıyla 2019 – 2020 öğretim yılının ilk bölge toplantısı; Adana ve çevre illerdeki özel okullarımızın katılımıyla üyemiz Adana Koleji'nin ev sahipliğinde 16 Kasım 2019 tarihinde gerçekleştirildi.

Toplantıya; Yönetim Kurulu Başkanı F. Nurullah Dal, Yüksek İstişare Konseyi Başkanı Yusuf Tavukçuoğlu, YİK Başkan vekili Cem Gülan, Onursal Başkanımız Dr. Rüstem Eyüboğlu, Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Zafer Öztürk, YK üyeleri Saim Meral, Mehmet Yüksel, Erdoğan Bozdemir, Kenan Taçyıldız, Nesrin Meral ve Bünyamin Çelikten ile YK üyemiz ve Adana

Koleji kurucu temsilcisi Hande Göksel, İlçe Millî Eğitim Müdürü İzzettin Aydın ve MEB Özel Öğretim Kurumları Daire Başkanı Murat Adalı ile 32 özel kurucusu ve yöneticisi katıldı.

Toplantıda; Yönetim Kurulu Başkanımız F. Nurullah Dal ve Yüksek İstişare Konseyi Başkan vekili Cem Gülan, Başkan Yardımcımız Zafer Öztürk ile MEB Özel Öğretim Kurumları Daire Başkanı Murat Adalı tarafından özel okul kurucularından gelen sorular cevaplanarak, dernek faaliyetlerimiz ve Bakanlığımızın yaptığı çalışmalar hakkında bilgi verildi.

Toplantının ardından resmi ve özel okul öğretmenlerimize yönelik Prof. Dr. Sinan Canan'ın **"Eğitimciler İçin Beyin Eğitimi"** temasıyla konuşmacı olduğu seminer de düzenlendi.

400 resmi ve özel okul öğretmeninin katıldığı ve açılış konuşmaları Adana Koleji Kurucusu Hande Gösel, Yönetim Kurulu Başkanımız F. Nurullah Dal, Seyhan İlçe Millî Eğitim Müdürü İzzettin Aydın ve MEB Özel Öğretim Kurumları Daire Başkanı Murat Adalı tarafından yapılan seminerde; Prof. Dr. Sinan CANAN **"Eğitimciler İçin Beyin Eğitimi"** temasıyla sunumda bulundu.

Kurucular toplantısına ve hizmet içi eğitim çalışmasına ev sahipliğinden dolayı üyemiz Adana Koleji kurucu temsilcisi Hande Melis Göksel'e, Seyhan İlçe Millî Eğitim Müdürü İzzettin Aydın'a, MEB Özel Öğretim Kurumları Daire Başkanı Murat Adalı'ya ve değerli görüşleriyle katkı sağlayan konuşmacımız Prof. Dr. Sinan Canan'a ve tüm katılımcılarına bir kez daha teşekkür ediyoruz.

ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARINDA İNSAN KAYNAKLARI SEMİNERİ

Özel öğretim kurumlarının insan kaynaklarındaki sorunları ve çözüm önerileri, Yönetim Kurulu Başkanımız F. Nurullah DAL'ın başkanlığını yaptığı İTO Eğitim Meslek Komitesi tarafından 19 Kasım 2019 tarihinde İTO Merkez Binasında düzenlenen "Özel Öğretim Kurumlarında İnsan Kaynaklarında Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri" konulu seminer ile tartışıldı.

İki oturum halinde düzenlenen seminerde; MEB Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü, Eğitim Politikaları Daire Başkanı Vedat Kuşgözoğlu, SMMM Lütfi Gülbenk, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı, İstanbul Rehberlik ve Teftiş Grup Başkanı Adem Mortaş ile Sosyal Güvenlik Kurumu, Hizmet Sunumu Genel Müdür Yardımcısı Eyüp Sabri Demirci konuşmacı oldular.

Açılışını İTO Yönetim Kurulu Üyesi Münir Üstün'ün yaptığı seminerde İTO Eğitim Meslek Komitesi Başkanı F. Nurullah Dal; Özel Öğretim Kurumları'nın yapıları gereği hem Milli Eğitim Bakanlığı'na hem de Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'na bağlı olduklarını belirtti.

SMMM Lütfi Gülbenk "Özel öğretim kurumların-

da personel çalıştırırken 4-5 kanuna ve yönetmeliğe birden bakmak gerekiyor. Özel öğretim kurumları, sosyal güvenlik bakımından 5510 sayılı kanuna tabi. Bu kanuna göre bildirimlerin yapılması gerekiyor ama özlük hakları bakımından 4857 sayılı İş Kanunu'na tabi olduğu, cezalandırma söz konusu olduğunda 657 sayılı kanuna bakmak gerektiği de bir gerçek. Eğer bu kanunlarda hüküm bulunmuyorsa, resmi okulların uyguladığı mevzuata bakmamız gerekiyor. Ayrıca iş sözleşmelerinde İş Kanunu yanında yine Borçlar Kanunu'na bakmamız gerekiyor. Özlük hakları İş Kanunu'nda ücret, maaş değil, sadece ek ders, fazla çalışma, hafta tatili ücretleri ve sosyal yardım ödemelerini de kapsıyor. Biz ücretlendirilirken hepsini hesaplamak zorundayız. İzin hakları, tazminat hakları, çalışma şartları, çalışma süreleri de özlük hakları kanununa giriyor. Ayrıca eğitim personeli ile en az bir yıllık sözleşme zorunluluğu var. Kanun, idari personelle ilgili ise "belirsiz süreli sözleşme yapılmalı" diyor. Mazeret nedeniyle yıl içinde ayrılan personelin yerine alınacak personelle bir yıldan az sözleşme yapılabiliyor. Devreden kurumlarda devredenler sözleşmeleri sonlandırılıyor. Yeni gelen yönetimin ücret konusunda personel ile yapılan sözleşmeye dikkat etmesi lazım."

SEMİNERDE AŞAĞIDAKİ KONULARDA BİLGİLENDİRME YAPILDI:

- Ek ders saat ücretlerinin hesaplanması hakkında MEB açıklaması
- Aile, çocuk, doğum, ölüm, ek ders, eğitim tazminatı tutarları
- Ek ders ücretlerinde SGK ve vergi kesintisi uygulaması
- Eğitim personeli dışındaki diğer personellerin sözleşme süresi
- Uygulanacak sosyal yardım tutarları
- Özel okul öğretmenlerinin yıllık izin süresi
- Deneme süreli iş sözleşmesi

OCAK ŞUBAT MART NİSAN MAYIS HAZİRAN

Haftalık çılgın teklifler, aylık hedefler, eğlenceli tombala ya da tadı damağınızda kalacak tarifler... Hepsi ve çok daha fazlası *Majanda'da!*

HAYATI MAJANDALAMAYA HAZIR MISINIZ?

Özgün tasarımıyla fark yaratan *Majanda*, fanzin yapımından, bulut gözlemine; kolayca

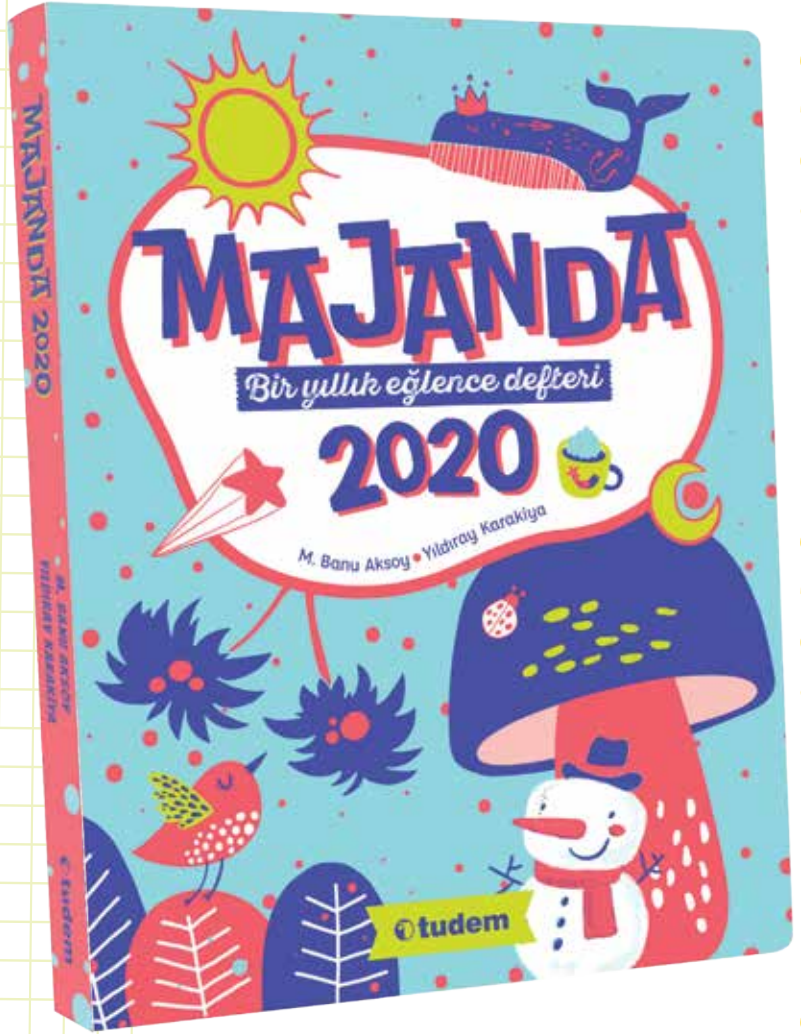
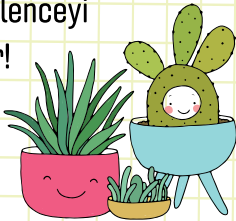

uygulanabilecek deneylerden, kısa öykülere uzanan dopdolu sayfalarıyla hem çocuklara ajanda kullanma

alışkanlığı

kazandırıyor hem de yıl boyunca eğlenceyi garantiliyor!

tudem.com

tudemyaingrubu

tudem

TEMMUZ AĞUSTOS EYLÜL EKİM KASIM ARALIK

TÜRK USULÜ IB

Prof. Dr. Erhan ERKUT

MEF Üniversitesi Rektör Yardımcısı

Uluslararası Bakalorya Diploma Programı (IBDP)

IB Diploma Programında, 11 ve 12. sınıfta öğrenciler aşağıdaki 6 alandan ders alıyor:

IBDP DERS GRUPLARI

1. Grup: Dil ve Edebiyat Çalışmaları (Anadil)
2. Grup: Dil Edinimi (Yabancı Dil)
3. Grup: Bireyler ve Toplumsal (Sosyal Bilimler)
4. Grup: Fen Bilimleri
5. Grup: Matematik
6. Sanat / Seçmeli Ders

IBDP TEMEL GEREKLİLİKLERİ

Diploma Programının altı ders grubunun yanı sıra alınması zorunlu üç çekirdek ögesi şunlardır:

- Bilgi Kuramı (TOK)
- Bitirme Tezi (Extended Essay)
- Yaratıcılık, Eylem ve Hizmet (CAS)

IBDP okuyan öğrencilerin tam IB diplomasını almayı hak edebilmesi için 6 ders grubundan üçünün ileri düzey, üçünün ise standart düzey olması ve üç temel çekirdek ögeyi tamamlamış olması şartı gerekiyor. Altıncı grupta öğrenciler sanat okuyabiliyor veya sanat seçmek istemeyen öğrenciler diğer 5 ders grubundan başka bir ders seçebiliyor—örneğin fiziğin yanında kimya veya tarihin yanında psikoloji veya ikinci bir yabancı dil dersi alabiliyorlar. İleri düzeyde alınan bir ders için iki yıl içerisinde toplam 60 dakika üzerinden 240 saat, standart seviye dersleri için ise yine 60 dakika üzerinden 150 saat alması zorunluluğu vardır. Buda, Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Programlarını uygulayan okulların yaygın olarak 40 dakikalık dersler olduğu gerçeğinden bakıldığında ileri seviye için haftada 6 saat, standart seviyede alınan dersler için ise haftada 4 saat eğitim alması gerekiyor. Hedeflenen IB mezununun 10 temel kişilik özelliği vardır: araştıran-sorgulayan, bil-

gili, düşünen, iletişim kuran, ilkel, açık görüşlü, duyarlı, riski göze alan, dengeli, ve dönüşümlü düşünen.

Türk Usulü IB

Yeni Ortaöğretim Tasarımı Uluslararası Bakalorya (International Baccalaureate – IB) Diploma Programını bilen herkesin fark edeceği gibi IBDP programına epey benziyor. IB, 1968 yılında kurulmuş olan bir eğitim vakfıdır. Misyonu, değişen dünyanın gerektirdiği entelektüel, bireysel, duygusal ve sosyal becerileri geliştiren bir eğitim programı ile daha iyi bir dünya oluşturmaktır. Amaçlarını “Dünya barışına katkıda bulunacak, özgüven, öz disiplin ve üst düzey düşünme becerilerine sahip, yaşam boyu öğrenmeyi benimsemiş, sorumluluklarının bilincinde, farklı kültürleri bilen ve anlayan dünya vatandaşları yetiştirmek” olarak tanımlanıyor. Bu vakfın en eski ve en popüler programı lisenin son iki yılı için hazırlanmış olan “Diploma Programı”dır. Dünyanın 144 ülkesinde 2.926 okulunda ve yaklaşık 330.000 bin civarında öğrenci bu programa dahildir. Türkiye’de IB Diploma Programı 1994’den yılından beri uygulanıyor ve şu anda 28 IBDP okulu İstanbul’da olmak üzere Türkiye’de toplam 50 lisede mevcuttur. Bu vakıf merkezinde sürekli araştırma ve geliştirme yapılıyor, müfredat geliştirip yeni eğitim materyalleri oluşturuluyor. Değerlendirmeler merkezi yapıldığından alınan diploma tüm dünyada geçerli ve birçok üniversite IB diplomalı öğrencileri sınavsız kabul ediyor.

Yeni Ortaöğretim Tasarımı ile IB arasındaki benzerlik ve farklıklar

Bakanın açıkladığı yeni tasarımda da, IB’de olduğu gibi 6 alan bulunmakta. Bu alanları beşi (anadil, yabancı dil, fen, sosyal, matematik) IB alanları ile örtüşüyor. Yeni tasarımda IB’deki bilgi kuramı dersi var. Tez yerine biraz daha az iddialı bir “proje” seçilmiş. “Hizmet, Eylem, Yara-

tıcılık” etkinliklerinin yerine “Hayal, Etkinlik, Yaşam” gelmiş (aynı baş harfler).

Bu benzerliklerin yanında iki program arasında bazı önemli farklar var:

- Uluslararası bir programı yerelleştirmeye bir örnek: IB'deki sanat alanının yerine ise önerilen yeni sistemde din dersi gelmiş. Seçmeli dersler arasında da “İslam felsefesi” dersi var ama daha genel ve küresel bir “din felsefesi” yok.
- IB diploma programı 11 ve 12. sınıflar için geçerli ve IB programı uygulayan okullarda 9 ve 10. sınıflarda IB programına hazırlık dersleri var. Buna karşılık, önerilen sistemin 9. sınıfı bir hazırlık sınıfına benziyor, 10 ve 11. sınıfları IB diploma programını en çok andıran sınıflar. 12. sınıf ise üniversiteye ve hayata hazırlık yılı olarak belirlenmiş. Bu sınıfta isimleri üniversite dersini andıran çok sayıda seçmeli var. (Bu derslerin çoğunun, ülkemizdeki liselerin çoğunda verilebilme şansı maalesef düşük.)
- IB'de 11 ve 12. sınıfın her döneminde matematik zorunlu iken yeni sistemde 12. sınıfta matematik seçmeli hale gelmiş. Ayrıca IB'de matematik 4 veya 6 saat iken, yeni sistemde 3 veya 5 saat tercih edilmiş. Yani zorunlu olduğu dönemlerde bile önerilen sistemdeki matematik, IB matematiğine kıyasla daha hafif.
- IB programında her alandaki dersler üst düzey veya standart düzeyde alınabiliyor iken, önerilen sistemde sadece matematik için böyle bir seviyelendirme görülüyor—diğer alanlarda sadece tek seviye var.
- IB programının sonunda her alanda merkezi sınavlar var. Önerilen sistemde sınavlar hakkında bir şey söylenmemiş. Daha önemlisi, bu sistemden mezun olanların üniversiteye nasıl bir sınav ile gireceği de belli değil.

Yeni sistemde matematiğe tanınan süre azalmış. Şu anda lise boyunca toplam matematik dersi 720 saat veya 1008 saat iken, önerilen sistemde matematik dersi toplamı 288 ile 684 saat arasında değişecek. 12. sınıftaki seçmeli derslerin birçoğunun içinde matematik var, ama bu derslerin çoğunun bırakın hakkıyla öğretilmesini, birçok lisede hiç öğretilmeme olasılığı yüksek.

IB programı merkezi sınavlar dışında dönem içi değerlendirmeyi de çok ciddiye alıyor. Her derste iç değerlendirme için farklı çalışmalar yapılması gerek. Örneğin, matematikte öğrenci bir konuda

derinlemesine araştırma yapıp 6-10 sayfalık bir makale hazırlayabilmeli, yabancı dil derslerinde öğrenciler bir konu hakkında 10 dakika konuşabilmeli, fen derslerinde deneyler hazırlayıp raporlayıp bilimsel düşünce sistemiyle sunabilmeli. Öğretmenler öğrencilere sürekli ve anında doğru geribildirimler vererek öğrencileri yönlendirmeli. Özetle, öğretmenlerin IB programında ders verebilmeleri için özel bir eğitimden geçmeleri gerekiyor. Eğer ülkemizde IB felsefesine yakın bir eğitim kurgulamayı planlıyorsak, öğretmen eğitimi en önemli konu (ve sorun) olarak karşımıza çıkıyor.

Seçmeliler

Önerilen programın en çekici yönlerinden birisi seçmeli dersler. Bir eğitimci olarak öğrencilere ders seçme fırsatı verilmesini değerli buluyorum. Fakat seçmeli dersler en az 3 önemli sorunu birlikte getiriyorlar.

1. 10, 11, ve 12. sınıflarda 15 fen, 24 sosyal seçmeli bulunuyor. Bu kadar çok seçmeli ders olduğu bir sistemde üniversite yerleştirme sınavının nasıl yapılacağı meçhul. Örneğin, 10 ve 11 sınıfta, bir öğrenci fizik 1 ve 2 seçerken, bir diğeri kimya 1 ve 2 seçebilir, üçüncü öğrenci biyoloji 1 ve 2 seçebilir, dördüncü öğrenci ise çevre bilimi 1 ve 2 seçebilir. Alternatifler bunlarla kısıtlı değil. Bir öğrenci fizik 1 ve kimya 1 seçerken, başka birisi biyoloji 1 ve çevre 1 seçebilir, vs. Bu öğrenciler sadece 9. sınıfta ortak fen dersi alacaklarına göre, sınav soruları sadece 9. sınıftan mı çıkacak? Öğrencilere sınavda fizik 1, fizik 2 vs. şeklinde alternatifler paketler sunulacak ise bu farklı sınavlardaki performanslar nasıl karşılaştırılacak? Bölümler girecek öğrencilerden belirli bazı dersleri almış olmalarını talep edebilecekler mi (örneğin Makina Mühendisliği için Fizik 1 ve 2 zorunlu)?
2. Şu anki kadrolarında olmasa bile liseler şu dersleri verebilecek öğretmenleri bulabilirler: Psikoloji, Sosyoloji, Felsefe, Mantık, Ekonomi, Çevre Bilimi ve Uluslararası İlişkiler. Öte yandan, özellikle 12. sınıfta öngörülen derslerin çoğunu (mesela Davranışsal Ekonomi, Yapay Zeka, Nesnelerin İnterneti, Malzeme Bilimi, Veri Analizi ve Optimizasyon) verebilecek öğretmenleri birçok lisenin bulabilmesi imkansız. Bu derslerin dışarıdan gelecek öğretmenlerce verilmesi gerek, ama MEB'in saat ücretleri ile bu derslere kalifiye öğretmen bulmak imkansız. Sonuçta bu uzun seçmeli ders listesi uygulanamayacak ve öğrencilere daha kısa bir liste sunulacak.

3. Seçmeli dersleri verebilecek kalifiye öğretmen bulunduğunu varsaysak bile, belirli bir sayıda seçmeliden fazlası ekonomik olmaz. Birçok lise 4 sınıflı olduğundan, sınıfa her alanda sadece iki seçmeli alternatifi verilirse ortaya çıkacak yük tam zamanlı öğretmen istihdamını makul kılabilir. Seçmeli sayısı arttıkça hem sınıf bölünerek küçülecek hem de öğretmene verilebilecek ders yükü azalacak. 11. sınıfta 14 sosyal seçmeli olduğunu düşünürsek, önerilen sistemin israfa ne kadar meyilli olduğu ortaya çıkar. Hiçbir lise kadro ve bütçe kısıtları nedeniyle bu seçmelilerin tümünü programına alamaz. Açıkçası (sosyal medya, insan hakları, akıllı şehirler gibi) çok sayıda seçmeli dersin kağıt üzerinde kalmasını ve liselerin ancak ellerindeki öğretmenler ile açabildikleri dersleri açmalarını (örneğin islam felsefesi ve tasavvuf edebiyatı) olası görüyorum.

Bilgi kuramı dersi ne?

Önerilen sistemin en ilginç parçalarından birisi 10 ve 11. Sınıflar için öngörülen “bilgi kuramı” dersi ki bu ders IB programının da temel taşlarından birisini oluşturuyor. “Bilgi Kuramı,” bildiğimizi iddia ettiğimizi ve bilgi olarak kabul ettiğimizi ne doğrultuda irdelememiz gerektiği konusunda birbirinden farklı düşünce biçimlerini odak noktasına alan çok disiplinli bir yaklaşımdır. Başka bir deyişle, çeşitli alanlarda veya disiplinlerde bilginin doğasını incelemeyi hedef alan bir derstir. Bu ders neredeyse tamamen sorulardan oluşur: Nasıl biliyoruz? Bildiğimizi düşündüğümüz bir şey için kanıt olarak ne sayılır? Bir gerçeği temsil eden modellerden en iyisinin hangisi olduğuna nasıl karar veririz? Bir teori gerçek dünyada ne anlama gelir? Bu ve benzeri soruların tartışılmasıyla, öğrenciler kişisel ve ideolojik varsayımlar hakkında daha fazla farkındalık kazanırlar, kültürel bakış açıları çeşitlilik kazanır, bilginin karmaşıklığını daha iyi kavrayıp kendilerini geliştirirler.

Bu ilginç bir felsefe dersi, fakat bu dersi hakkıyla verebilecek uzman öğretmen bulmak zor. Bu dersin ideolojik eğilimi öğretmene

göre değişebilir. Bir öğretmen mutlak doğruları reddedip eleştirel düşünmeyi öne çıkararak sorgu temelli bakış açısını vurgulayabilir. Başka bir öğretmen ise bu ders üzerinden pozitif bilimlerin gerçekliğini veya doğruluğunu sorgulayıp, bilimsel bilginin felsefi açıdan itibarını düşürerek bilim dışının daha kolay kabul edilebilirliğine zemin hazırlayıp, kutsal kitaplardaki bilgileri öne çıkarabilir. Yani bu dersin din-bilim eksenindeki konumlandırılması, müfredata, öğretmene ve verilere göre farklı olabilir. Bu dersin kimler tarafından nasıl verileceğini dikkatle takip etmek gerektiğini düşünüyorum.

Sonuç?

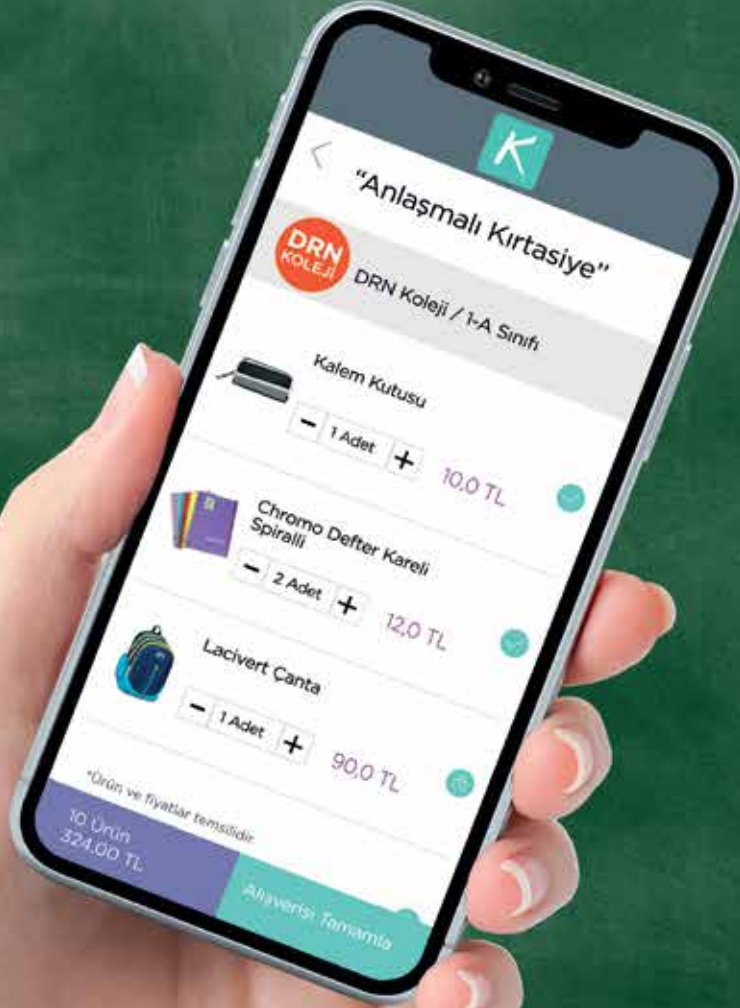
Özetle, önerilen Ortaöğretim Tasarımı, başarılı olduğu kabul görmüş ve dünyanın birçok ülkesinde uygulanan bir sistemin temel dersleri biraz hafifletilmiş, seçmeli derslerinin sayısı artırılmış ve ülkenin şartlarına uyarlanmış versiyonu. Önerilen sistemin başarısı kanıtlanmış uluslararası bir sistemden esinlenilmiş olması beni öneri hakkında olumlu düşünmeye itiyor. Önerilen sistemin hakkıyla uygulanabilirliği konusunda kaygılarım olmasına rağmen eğitim sistemimiz için olumlu bir değişim fırsatı sunduğunu düşünüyorum ve destekliyorum.

Yeni sistem öğrencinin kendisini tanımasının önemini farkında. Kişiliği, yetenekleri, ilgi alanları, hedefleri sorgulanarak öğrenci kendi kendisi ile “buluşturulması” hedefleniyor. Yıllar içinde binlerce hedefsiz ve kendini tanımayan öğrenci ile karşılaşmış bir öğretim üyesi olarak bir bakanın bu konuyu gündeme getirmesini çok değerli buluyorum. Ayrıca, bundan önceki bakanların son derece temel bir prensip olan “oyun içinde kuralları değiştirmeme” prensibini çiğnemiş olduğunu hatırlarsak, bu bakanın bu sistemi 5 yıl içinde fazlandırmayı planlamasını da takdir ediyorum.

Kanımcı bu program ileriye bakan bir program. Tümüyle ve hakkıyla gerçekleştirilmesi çok zor da olsa bir bakanın böyle bir vizyon ortaya koyması ülke için çok önemli.

Okul ve Veliler arasında iletişim artık çok kolay...

Kolejapp uygulamasının modern altyapısı sayesinde, veliler, kırtasiye, kıyafet ve müzik enstrümanı gibi okul ihtiyaçlarını, kolaylıkla sipariş verirler.

Velileriniz ödemelerini güvenle yaparken, siz de anlaşmalı olduğunuz tedarikçiniz ile bütün süreci dijital olarak yönetmiş olursunuz.

Kolejapp
uygulaması
okullar ve
veliler için
ücretsizdir.

EĞİTİM LİDERLİĞİ AKADEMİSİ

Mind Academy ve Türkiye Özel Okullar Derneği (TÖZOK) işbirliği ile okul yöneticisi olan veya gelecekte böyle bir hedefi olan eğitimcilerimize yönelik olarak başlatılan ve ilk programını Temmuz ayında gerçekleştirdiğimiz **Eğitim Liderliği Akademisi** sertifika programı'nın ikincisi; 5 Ekim 2019 tarihi itibarıyla Odakule'deki merkezimizde 8 eğitimcinin katılımıyla başladı.

Eğitim Liderliği Akademisi;

- Teoriden Pratiğe Okul Liderliği
- Etkin İletişim Yönetimi
- Öğretimsel Süpervizyon
- Koçluk ve Mentorlük
- Değişim Yönetimi
- Dijital Çağda Öğrenmeyi Dönüştürmek
- Temel Bütçe Yönetimi

olmak üzere toplam 7 modülden oluşmaktadır ve 5 Ocak 2020 tarihine kadar devam edecektir.

Yukarıdaki ana başlıklar kapsamında modüllerin içerisinde; okul kültürü oluşturmak, iyi işleyen takımlar kurmak, eğitim liderliği, kriz yönetimi, öz farkındalık, duygusal zeka, çatışma yönetimi, öğrenen okullar ve liderler, veri analizi vb konular yer almaktadır. Bu konu başlıklarının her biri okul içerisinde gündelik operasyonlarımızda hepimizin sıkça karşı karşıya kaldığı durumlar olarak göze çarpmaktadır.

54 saatlik bu program, deneyimli ve farklı alanlarda uzmanlıkları da olan eğitimciler tarafından oldukça interaktif ve paylaşımın çok olduğu bir ortam içerisinde gerçekleştirilmektedir. Katılımcılarımızın deneyimleri ve paylaşımları da süreci oldukça zenginleştirirken, kendilerine de değişik sorunlara çözüm getirme olanağı da sağlanmaktadır.

Bu programı tasarlarken amacımız, değişen dünya koşullarını ve gereksinimlerini göz önünde bulundurarak, ülkemize yararlı olacağına inandığımız, gelenek ve kültürümüzü çok iyi bilen, yenilikleri takip edebilen ve uygulayabilen ve her şeyden önce öğrencinin öğrenmesini birinci sırada tutan eğitim liderleri yetiştirmek ve onlara destek sağlamaktır.

Program sonunda katılımcılarımıza TÖZOK ve Mind Academy'den sertifikaları verilecek, sonrasında ise Mind Academy bünyesinde oluşturulan 'Eğitim Liderliği Ağına' katılmaları da sağlanacaktır.

Eğitim Liderliği Akademisi'nin üçüncü oturumu 15 Şubat 2020 tarihinden başlayacak ve hafta sonları Türkiye Özel Okullar Derneği merkezinde devam edecektir.

Detaylı bilgi ve kayıt başvurusu için :
<https://event.tozok.org.tr>
www.mindacademy.com.tr

YENİ LİSE TAŞARIMI

VIII. ORTAÖĞRETİM ÇALIŞTAYI

YENİ LİSE TASARIMI

VIII. ORTAÖĞRETİM ÇALIŞTAYI

14 Aralık 2019

Türkiye Özel Okullar Derneği Komisyonu üyelerinin iş birliği ile her yıl, farklı bir temada sempozyum veya çalıştaylar düzenlemektedir. Bu çalışmalarda Millî Eğitim Sistemi içerisinde yer alan uygulamalar, yöntemler ve sorunlar görüşülerek çözüm önerileri ele alınmakta ve okulların kazanımları artırılmaya çalışılmaktadır.

Bu kapsamda 14 Aralık 2019 Cumartesi günü üyelerimiz MEF Okulları'nın ev sahipliğinde gerçekleştiren VIII. Ortaöğretim Çalıştayı'nın teması "Yeni Ortaöğretim Tasarımı" olarak belirlenmiştir.

Amacımız, son derece bilinçli tasarlandığına ve ülkemizin gençlerini yarına hazırlayacağına inandığımız "Yeni Ortaöğretim Tasarımı"nın özel okullar açısından bakıldığında, uygulamada yaşanabilecek sıkıntılara dikkat çekmek ve çözüm önerilerinin alınmasına imkan sağlanmasını talep etmektir.

2023 Eğitim Vizyonu doğrultusunda yürütülen çalışmalar kapsamında, "Yeni Ortaöğretim Tasarımı"nın ele alındığı Çalıştay, 650'ye yakın özel okul yöneticisi ve öğretmenin katılımıyla Lise ve Kayıt&

Mevzuat Komisyonu üyelerimizin desteğiyle gerçekleştirildi. 8. Ortaöğretim Çalıştayı'nda 1 konferans, 3 panel ve eş zamanlı 11 atölye yer aldı.

MEF Okulları Kurucu Temsilcisi ve Genel Müdürü Erdoğan Bozdemir, MEF Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Muhammed Şahin, Yönetim Kurulu Başkanımız F. Nurullah Dal, İstanbul İl Millî Eğitim Müdürümüz Levent Yazıcı, MEB Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürü Dr. Muammer Yıldız ve MEB Bakan Yardımcısı Prof. Dr. Mustafa SAFRAN'ın konuşmalarıyla başlayan Çalıştay'ın açılış konferansında MEB Bakan Müşaviri Adem Türedi, Yeni Lise Tasarımı'nın özelliklerini anlattı.

Tasarım üzerinde çalışan Bilkent Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Orhan Arıkan, Ankara Üniversitesi öğretim üyesi Doç. Dr. Eren Ceylan ve Dokuz Eylül Üniversitesi öğretim üyesi Dr. Burak Karabey'in yer aldığı ve moderatörlüğünü İstanbul Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. İrfan Erdoğan'ın gerçekleştirdiği panelde ise "Yeni Anadolu Lisesi Tasarımı ve Felsefesi" ele alındı.

“Uluslararası Programlar ile Yeni Anadolu Lisesi Tasarımının Uygulamada Birbirine Etkisi” konulu, moderatörlüğünü Ankara Üniversitesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Eren Ceylan’ın yaptığı panelde; Malttepe Üniversitesi Öğretim Üyesi Dr. Jale Onur, Türk IB Okulları Temsilcisi Mine Erim, TED Uluslararası Programlar Danışmanı Mustafa Üstünişik konuşmacı olmuşlardır.

Eş zamanlı olarak gerçekleşen 11 atölyede;

- Hasan Kalyoncu Üniversitesi’nden Prof. Dr. Özge Hacıfazlıoğlu “Ortaöğretim Sisteminden Beklentiler”
- Millî Eğitim Bakanı Danışmanı Türker Toker “Üniversiteye Yönelimde Yeni Tasarımın Durumu”,
- İstanbul Üniversitesi’nden Doç. Dr. Coşkun Küçüktepe “Yeni Lise Tasarımında Öğretmen Eğitimi”,
- Eğitim Danışmanı Püren Savaş Gedikoğlu “Bütüncül ve Kişisel Gelişim Odaklı “Kariyer Eğitimi ve Rehberliği” nin Müfredata Entegrasyonu: Bilimsel Araştırmalardan Sınıf Uygulamalarına,
- Eğitim Danışmanları Banu Evren – Ayça Aytaç

- “Kariyer Ofisleri ve Uygulama Örnekleri”,
- Ölçme Değerlendirme Uzmanı Mehmet Akif Karakuş “Kendini Tanıma ve Kariyer Planlamasında Bir Ölçme Sistemi: Enneagram
- Etik ve İtibar Derneği Genel Sekreteri Neslihan Yakal “Değerler Eğitimi”,
- Yeditepe Üniversitesi’nden Doç. Dr. Yelkin Diker Coşkun “Nasıl Bir Öğrenci İstiyoruz?”
- İstanbul Bilgi Üniversitesi, Eğitim Danışmanı Özge Alyu “Kariyer Rehberliği Sisteminde Yeternek Yönetimi Yaklaşımı”
- Boğaziçi Üniversitesi’nden Dr. Bengü Börkan “Ölçme Değerlendirme”
- Öğretmen Akademisi Vakfı’ndan Uzman Eğitimi Engin Güven “Gençlerle İletişim”

konularıyla katılımcılarla paylaşımda bulundular.

Çalıştayın kapanış oturumu ise TED Eğitim Kurumları Genel Müdürü Sevinç Atabay ve TÖZOK Yönetim Kurulu Eski Başkanı Cem Gülan’ın konuşmacı olduğu “Yeni Lise Tasarımının Özel Okullar Açısından Değerlendirilmesi” konulu sunumuyla gerçekleşti.

Çalışmaya teşekkürleri için İstanbul İl Millî Eğitim Müdürü Levent Yazıcı’ya, MEB Yüksek Öğretim Genel Müdürü Yusuf Büyük’e, MEB Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürü Dr. Muammer Yıldız’a ve MEB Bakan Yardımcısı Prof. Dr. Mustafa Safran’a, değerli

Bakanlık bürokratlarına, tüm akademisyenlerimize, eğitim yöneticilerimize, etkinliğin başarılı bir şekilde gerçekleştirilmesindeki emeklerinden dolayı Lise ve Kayıt&Mevzuat Komisyonu Üyelerimize, güzel ev sahipliği için üyemiz MEF Okulları’na ve tüm katılımcı öğretmenlerimize bir kez daha teşekkür ederiz.

F. NURULLAH DAL'IN AÇILIŞ KONUŞMASI

Değişimin ve gelişimin hızla yaygınlaştığı günümüzde eğitim hizmetlerinin yapılandırılmaması ülkemiz adına büyük kayıplara sebep olacaktır. Bu tespiti doğru zamanda yapan Bakanlığımız, gençlerimizi geleceğe hazırlayacak tedbirleri almıştır.

2023 Eğitim Vizyonu Projesi; planlama, hazırlık çalışmaları, pilot uygulamaları, kamuoyu ile paylaşım, geniş katılımlar ve ortak akıl oluşturma ....uygulamalarıyla daha etkili daha kalıcı ve rasyonel bir sonuca ulaşacağımızı inancını oluşturmaktadır.

Bu bağlamda siz değerli katılımcıların düşünce ve fikirleri ile yoğrulacak olan bu Çalıştayın, Ortaöğretimin Yeniden Yapılandırılması Projesinin yol haritasında önemli bir basamak oluşturacağına inanıyorum.

2023 Eğitim Vizyonu kapsamında belirlenen hedefler uyarınca; ortaöğretimde, zorunlu ders saati sayılarının azaltılması ve esas itibarıyla ortaöğretimde kalitenin yükseltilmesi amaç olarak benimsenmektedir. Okul profili değerlendirme çalışmaları, ortaöğretim okulları arasındaki tercih edilme makasının daraltılması ve bu başarının okul yönetimleriyle birlikte elde edilmesinin hedeflenmesi anlayışı, projenin gerçekçiliğini yansıtmaktadır.

Ortaöğretim okullarımızda 16, 17 zorunlu ders bulunması öğrenciyi sahip olduğu yeteneği geliştirme derinliğine inmesine engel olmaktadır. Çünkü sınıfı geçmek için bu derslerin hepsinden başarılı olmak mecburiyetindedir. Dolayısıyla edinilen bilgiler ve kazanımlar yüzeysel kalmaktadır. Gelişmiş ülkelerin ortaöğretim kurumlarında 5,6 veya 7 olan zorunlu dersler öğrencilerin ilgi duyduğu alanlarda daha etkin olmasının yolunu açmaktadır.

Öğretmenlerimizin de 2023 Eğitim Vizyonu kapsamında yapılacak düzenlemelere hazırlanması ve amaçlanan sonuçlara ulaşılmasında zorluk çekmeyeceğine inanıyoruz. Çünkü eğitim camiamızın birikimine güveniyoruz. İstedğimiz başarıyı elde etmemiz eğitimimizde önemli bir reformun başlangıcını oluşturacaktır.

Milli Eğitim Bakanlığının yol haritasında, üniversitelerden yararlanması, finansman ihtiyacını karşılayacak tedbirleri alması, hizmet içi eğitim açısından gerekli organizasyonu kurması ve iller düzeyinde çalışmaların başlatılacak olması önemli gelişmelerdir. 2023 Eğitim Vizyonu çerçevesinde hazırlanan Ortaöğretimin Yeniden Yapılandırılması projesi, zorunlu ders sayılarının azaltılması ve öğrencilerin geleceğe hazırlanması amaçlarını, 9. Sınıftan başlanarak ve kademeli olarak ve belirli bir zaman dilimi içinde gerçekleştirecek şekilde dizayn edilmiştir. Yapılandırma bu özelliği ile öğrencilerimizi ve kamuoyunu beklenmedik bir durumla karşı karşıya getirmemesi bakımından da memnuniyet vericidir.

Bu yapılandırılma çalışmalarının yürütüldüğü süreçte ortaöğretim okullarımızın temel basamağı olan ortaokullarımızdaki programların, öğrencilerimizin yönelim ve tercihlerinin de dikkate alınacağı düşüncesiyle, Bakanlığımızın çizdiği bu yol haritasında özel okullarımıza düşen görevleri layıkıyla yerine getireceğimizden kimsenin kuşkusu olmasın.

Öncelikle Genel Müdürümüz Sayın Erdoğan Bozdemir ve Rektörümüz Sayın Muhammet Şahin'in şahsında bize ev sahipliği yapan MEF Okullarına teşekkür ediyor ve bu kıymetli eğitim kurumlarını ülkemize kazandıran Eğitim Duayeni Sayın İbrahim Arıkan'ı rahmetle anıyoruz. Çalıştayın verimli ve yararlı olması temennisiyle, başta Sayın Bakan Yardımcımız, Bakanlık mensuplarımız, akademisyenlerimiz ve siz katılımcılarımız olmak üzere emeği geçen herkese teşekkür ediyor, sevgi ve saygılarımı sunuyorum.

8. ORTAÖĞRETİM ÇALIŞTAYI SONUÇ BİLDİRGESİ

Türkiye Özel Okullar Derneği, Ortaöğretim Komisyonu ile Kayıt ve Mevzuat Komisyonu üyelerinin desteğiyle düzenlenen “Yeni Ortaöğretim Tasarımı” konulu 8. Ortaöğretim Çalıştayı, Milli Eğitim Bakanlığı Bakan Yardımcısı, Genel Müdürleri, danışmanları ile 23 akademisyen ve uzmanın katılımıyla üyemiz MEF Okulları’nın Beşiktaş Yerleşkesinde 14 Aralık 2019 tarihinde gerçekleştirilmiştir. 630 civarında yönetici ve öğretmenin katıldığı çalıştayda; 1 konferans, 3 panel ve eş zamanlı 11 atölyede “Yeni Ortaöğretim Tasarımı” farklı yönleriyle tartışılmıştır.

Öğrencilerin meraklarını keşfetmeleri ve merakları yönünde derinleşmelerinin orta öğretimin önemli bir amacı olduğu vurgulanmıştır. Yakın gelecekte üniversitelerin küresel olarak daha rekabetçi olacağına dikkat çekilerek, çevrim içi eğitim ve karma programlarla öğrencilerin daha donanımlı ve her duruma mücadele edebilir hale getirilmesinin hedefleneceği belirtilmiştir. Bu nedenle öğrencilerin üniversitelere ve geleceğe hazır olmalarının temelleri de ortaöğretimde atılmalıdır. Felsefesine bakılacak olursa yeni ortaöğretim programının bu hedeflere ulaşma amacıyla tasarlandığı görülebilir.

Çalıştayda, yeni programla birlikte ortaya çıkacak “fırsatlar” mercek altına alınırken; süreç içinde ortaya çıkabilecek zorluklar ve bunların üstesinden gelme yolları üzerine paylaşımlarda bulunma fırsatı doğmuştur. Çalıştayda katılımcıların deneyimlerine ve paylaşımlarına dayalı olarak oluşturulan

“yol haritasında”, öğretmenlere, okul yöneticilerine ve MEB yetkililerine uygulama odaklı öneriler sunulmuştur.

2023 Eğitim Vizyonuna göre planlanan değişimler, ülkemizde uygulanan uluslararası eğitim programları ve yeni Anadolu Liseleri programı felsefi uyum, içerik ve öğretmen eğitimi gibi yönlerden ele alınarak karşılaşılabilecek olası sorunlar ve bunların çözümüne yönelik fikirler değerlendirilmiştir.

Yeni Ortaöğretim Tasarımının beklenen başarıya ulaşmasındaki önkoşullardan birinin de öğretmenlerin bu değişim ve gelişimden kaynaklanan durumlara ilişkin hissettikleri ve var olup da hissetmedikleri eğitim ihtiyaçlarının etkin bir şekilde giderilmesi olduğunun altı çizilmiştir.

İnsan hayatının hassas bir dönemini oluşturan ve ergenlik diye çerçevelenen sürecin gelişimsel özelliklerini tanıyarak ve anlamaya çalışarak öğrencilerle etkili bir iletişim kurulmasının önemi üzerinde durulmuştur.

Biçimlendirici değerlendirmenin bir dizi test veya alternatif ölçme yöntemi olmadığı; öğretmenlerin ve öğrencilerin öğrenme hedeflerine göre buldukları yerin değerlendirmesinin yapılarak öğrenmelerini sağlayan bir öğrenme ortaklığı olduğu söylenmiştir. Ölçmek için öğrenmek yerine öğrenmek için ölçmeye yönelik çalışmaya başlanması önerilmiştir.

Kariyer eğitimi ve rehberliğinde, “kişilik ölçme yaklaşımından” ziyade,

sorumluluğu ve tercihi öğrenmeye veren; “kendini anlama, kişiliğini ve geleceğini bilinçli olarak tasarlama yaklaşımı” benimsenerek, çağdaş becerileri geliştirmeye odaklanılmasının ve bu sürecin PDR şemsiyesi altında yer alması ve sınıf içi uygulamalara dahil edilmesinin, mutlu ve üretken bireyler yetiştirilmesi açısından önemli olduğu belirtilmiştir.

Yeni Ortaöğretim Tasarımındaki kariyer belirleme süreçlerinde vurgulanan, gençlerin güçlü yönleri, mizaçları, değerleri ve istekleri gibi temel yapı taşlarının, mevcut rehberlik merkezleri ve kurulacak olan kariyer ofisler için temel bir yol gösterici olacağı belirtilerek bu alandaki çalışmaların değerlendirilmesi vurgulanmıştır.

Kariyer sürecinin merkez yerleşkesi olarak görülebilecek iş hayatında, “yetenek savaşları” kavramı önemli bir rekabet üstünlüğü sağlamak amacıyla karşımıza çıktığından; kariyer rehberliğinde de yeteneklere yönelimin kaçınılmaz olduğuna dikkat çekilmiştir.

Yeni Ortaöğretim Tasarımının gerek özel okullarda gerekse resmi okullarda uygulanması ile ilgili bürokratik sorunlara ve işletmecilik açısından karşılaşılabilecek tehditlere değinilmiştir. Özel okullar bakımından tasarımın eğitim ve müfredat açısından değerlendirilmesi yapılmıştır. Her iki değerlendirmede de tasarımın gençleri geleceğe hazırlamaya yönelik önemli bir çalışma olduğu vurgulanarak, olası tehditlerin tasarımın ruhunu bozmaması için öneriler sıralanmıştır.

DAYANIŞMANIN SİLİNMEZ İZLERİ

Mina AKCEN
Eğitim Yöneticisi

Değerli Okurlar, Değerli Meslektaşlar,

Öğretmenlik mesleği, adeta her dilimi ayrı bir renk, ayrı bir ses, ayrı bir nefes olan kocaman bir yelpaze. Öğretim boyutu engin bir deniz, eğitim boyutu yaşamın her alanında, deneyimleriyle, A'dan Z'ye yaşamın her ayrıntısına dokunulabilen, sınırsız alanlarıyla gerçek bir yaşam mimarıdır her öğretmen. Bu mesleğe mensup olmak bir şans, bir hayat biçimi, bir fırsat hatta kişi için bir lütuftur öğretmenlik.

İşte bu anlamda başta ülkemizde topyekün kalkınma hedeflerinde biz eğitimcilere düşen çok görev ve çok sorumluluk var. Bizlere emanet edilen gençlerin yaşam hikayelerinde önemli bir karakter olarak yer alırken onlarla birlikte başka yaşamların hikayelerinde rol almakta ancak eğitim sürecinde gerçekleştirdiklerimizle hayat yolunda yerini bulur. Bu nedenle görev ve sorumluluklarımız yalnızca okullarımızda eğitim gören öğrencilerimizle sınırlı değil, Öğrencilerimizin desteği ve atılan her adımın içinde var olmaları ile yurdumuzun dört bir yanına ulaşmamız mesleğimizin etkinliği bağlamında olmazsa olmazımız olmalıdır. Sevgimizi, sevgimizle yoğurduğumuz ışığımızı ve bu ışıkla kardeşlikten barışa, ulusaldan evrensele, bugünden yarınlara sağlam bir köprü kurmamız hiç de zor değildir. Bir gerçek var ki eğitimde imkanları olanlar imkansızlıklarla mücadele edenlere karşı adeta borçlu, zira demokrasi kavramını öncelikle öğrencilerimize işleve dönüşen bir uygulamayla yaşatmalı ve göstermeliyiz.

Dayanışmanın tadını yaşayan yetişmekte olan bir birey sonrasında yaşamının her evresinde bu anlamda bir etkinliği mutlaka hayatına katacak olup bundan aldığı manevi mutlulukla hem bireysel mutluluğunu pekiştirecek hem de yarınlar için katkı sağlayacaktır. Eğitim sorumluları olarak ülkemizin her köşesine dokunabilmek plan ve programlarımızın içinde tartışmasız yer almalı ve her düzey öğrencinin katkıda bulunacağı bir paylaşım gerçekleştirilmelidir.

Kitaplarla, eğitim materyalleri ile başlayan yolculukların, bir gün, düşerken tutulan bir ele ya da kur-

tarılan bir yaşama, ilimde, bilimde, sanatta, sporda gerçekleştirilecek gurur ve başarıya dönüşmemesi imkansızdır.

En önemlisi bu aydınlanma konuşarak, yönlendirerek, yeni ufuklar açarak, umutları yeşertip isteğe ve hedefe dönüştürerek yani kısacası genç hayatlara dokunarak somut ve sürdürülebilir bir gerçeğe dönüşebilir.

Sürdürülebilir bir gerçek diyorum çünkü sürekliliği, gittikçe gelişen, yenilenen çağın gereklerine ve durumlara bağlı ihtiyaca göre esneklik ve uyum gösteren bir çalışma ve uygulama süreci kurgulamazsak etkin sonuçlar almamız mümkün olmayabilir. Amaç adeta suya atılan küçük bir taşın yarattığı hareketler gibi genişleye genişleye, dalgalana dalgalana, birden bine, küçükten büyüğe, etkileri çığ gibi büyüyen bir anıt yaratmak. Zira sürdürülebilir kalkınmamız ancak paylaşım, dayanışma, yardımlaşma ve farkındalıktan geçer.

Eğitim kurumları ve eğitim neferleri olarak yetiştirdiğimiz bireylere uyguladığımız programların temelinde önce insan, önce duyarlı insan, varlığıyla çevresini aydınlatan insan, insani değerlerle insana sahip çıkan insan yetiştirmek en temel hedefimiz olmalı.

Eğitim öğretim bağlamında edinilen beceriler ancak değerler bazında kazanıma dönüşür ve bu kazanım bir hedefe hizmet ederse toplumsal iyileşmeyi ve gelişimi beraberinde getirir.

Her birimiz bir mum yakarsa, ortamın bir anda pırıl pırıl ışık dolacağı gibi her birimiz imkanları kısıtlı bir gencin yaşamına katkıda bulunursak bir anda toplum yarınlarını aydınlatırız.

Dayanışma ve paylaşım her birimiz geleceğe bir mektup yazıp ilerde okunduğunda silinmez mesajlara imza atabiliriz.

İÇERİK TEMELLİ İNGİLİZCE ÖĞRENİMİ ASLINDA NEDİR?

Prof. Dr. Cem BALÇIKANLI
Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi

Biz velilerin en büyük önceliklerinden biri çocuklarımızın eğitimi olmuştur. Bir tanıdığım, tıpkı hepimiz gibi, çocuğunu hangi özel okula yazdıracağı konusunda araştırma yapıyordu. Bir okul yöneticisiyle yaptığı görüşme sırasında kafasına takılan soruları eğitimci olmam nedeniyle bana sorduğunda böyle bir yazıya ihtiyaç duyulduğunu fark ettim. Aşağıdaki vakayı okuduktan sonra öyle sanıyorum ki çoğu velinin, öğretmenin ve okul yöneticisinin bu konuda kafa karışıklığı yaşadığına şahit olacaksınız. Buyurun başlayalım.

(Öğrenci kayıtlarının en yoğun olduğu günler. Okul yöneticisinin odası)

Okul yöneticisi: Evet, ne diyorduk? Evet, İngilizce okul olarak bizim çok önemseydiğimiz bir konu. Çocuklarımızın yabancı dile maruz kalmasını çok önemsiyoruz. Dili, gramer bilgisi olarak değil de bir ihtiyaç olarak gören bireylerin her zaman dil öğrenme sürecinde daha başarılı olduğunu görüyoruz. Biz de bu konuya böyle yaklaşıyoruz.

Veli: Çok önemli gerçekten, bizim zamanımızdaki Anadolu Liseleri bu anlamda çok kıymetliydi. Ben İngilizceyi büyük oranda çözdüm orada. Tabii üniversitede de gördük, ama temelin o dönemlerde atıldığına söyleyebilirim.

Yönetici: Evet, çok önemli işler yaptı gerçekten o okullar. Bizim İngilizce sistemimizde önemseydiğimiz bir başka konu ise CLIL diye tanımladığımız uygulama.

Veli: Nedir o hocam? Hiç duymadım.

Yönetici: Şöyle anlatayım. Çocuğumuzun kendi ana dilinde içselleştirdiği, öğrendiği kavramların kendisine iletişimsel bir bağlamda İngilizce olarak sunulması. Dilin hayata açılması.

Veli: Nasıl oluyor o hocam? Biraz açar mısınız lütfen?

Yönetici: Elbette. Diyelim ki, kızımızın adı neydi?

Veli: Ada

Yönetici: Ada, Fen bilgisi dersinde maddenin hallerini görüyor. İlkokul düzeyinde ağırlıklı olarak maddenin üç halini işlerler. Katı, sıvı, gaz. Öğrenciler bu konuları Türkçe gördükten kısa bir süre sonra Milli Eğitim Bakanlığı'ndaki kazanımlarla paralel bir şekilde CLIL diye isimlendirdiğimiz derste ana dili İngilizce olan öğretmenleriyle bu kavramların İngilizcelelerini iletişimsel bir biçimde, oyunlarla, etkinliklerle işliyorlar, öğreniyorlar.

Veli: Anladım hocam. Gerçekten çok güzel bir uygulamaymış bu.

Eminim ki yukarıdaki vakada incelediğimiz bu ve benzeri diyaloglarda, her veli bu kadar şanslı olamayabilir. Örneğimizdeki okul yöneticisinin ifade ettiği CLIL (Content Language Integrated Learning) bir dil öğrenim yaklaşımıdır. 1994 yılında David Marsh tarafından geliştirilen İçerik Temelli Dil Öğrenimi şeklinde Türkçeye kazandırılacak olan bu yaklaşım, aslında pek de yeni bir olgu değildir. Yaklaşık 5.000 yıl önce Akkadiyenler'in tarihinde İçerik Temelli Dil Öğrenimi'nin ilk uygulamalarına rastlandığına inanılmaktadır. Akkad İmparatorluğu, MÖ 2334 ile MÖ 2150 yılları arasında hüküm sürmüş, başkenti Age-de olan bir uygarlıktır. Bu uygarlık içerik olarak ifade edilebilecek her türlü bilgiyi kendi dilleri olmayan Sümerceyi kullanarak öğreniyordu. Kendileri için, her ne kadar bugün anladığımız ve tartıştığımız haline tam olarak benzemese de, bu öğretim yönteminin öncülerindedir diyebiliriz.

Bu yaklaşım dil öğretim felsefesinde içerik temelli eğitim kapsamında ele alınmakta olup **İÇERİĞİN YABANCI DİL KULLANILARAK ÖĞRETİLMESİ** şeklinde özetlenebilir. Bu yaklaşıma göre öğrenciler, hem yabancı dili kullanırlar hem de fen bilgisi, hayat bilgisi, coğrafya ve tarih gibi derslerdeki konulara ilişkin bilgileri yabancı dilde de öğrenirler. İşte tam da bu noktada va-

kamımızdaki velimizin işaret ettiği Anadolu Liselerinde uygulanan sisteme değinmekte yarar var. İngilizce öğretimi özelinde 1975 yılında Maarif Kolejlerinden dönüştürülerek kurulan bu okulların İngilizce öğretimindeki başarısının yanı sıra, İçerik Temelli Dil Öğrenimi'nde de önemli bir yere sahip olduğunu belirtmek gerekir. Bu okullardan mezun olanların hatırlayacağı üzere, kimya, biyoloji, matematik gibi dersler İngilizce işlenirdi. Bunu yaparken de aşağıdaki ana unsurlara odaklanılırdı:

- İçeriği, öğrencilerin önceki öğrenme deneyimleri üzerine kurgulamak;
- Öğretilen içeriği, ilgili öğretmenin hem dil hem de içerik konusundaki desteği ile şekillendirmek;
- Yabancı dili kullanırken konu ile bağlantı kurarak öğrencileri isteklendirmek;
- İçeriği öğrencilerin ilgi alanlarına göre şekillendirilmek;

Alan yazınında İçerik Temelli Dil Öğrenimi'nin üç temel modeli bulunmaktadır.

1. Konu temelli model (Theme based model),
2. Tamamlayıcı model (Adjunct model),
3. Beceri – temelli model (Skill- based model).

Her bir modelin birbirinden farklı ve benzer yönleri bulunmakla beraber- örneğin tamamlayıcı modelde içeriğin sınıfta bulunan hem İngilizce öğretmeni hem de alan öğretmeniyle birlikte işlenmesi gibi- bu modellerin öğrenci kazanımlarına yönelik özellikle Avrupa bağlamında sayısız bilimsel araştırma bulunmaktadır.

Ben bu yazıda, bu konudaki kafa karışıklığını ortadan kaldırmak adına İçerik Temelli Dil Öğrenimi'nin ülkemizde uygulandığı haliyle **güçlü ve zayıf versiyonunu** değerlendireceğim. Ana odağın hem öğrenilecek konuda hem de öğretim dilinde olduğu bu yaklaşım, özellikle Avrupa Birliği bünyesindeki ülkelerin okullarında sıklıkla uygulanmaktadır. Özellikle Diller için Avrupa Ortak Başvuru Metni'nde (Common European Framework of References for Languages) ileri sürülen temel kavramların da etkisiyle hem uygulama hem de araştırma bağlamında yoğun bir ilginin olduğu İçerik Temelli Dil Öğrenimi, dil unsurları kadar dil dışı unsurlara da önem vermektedir. Disiplinler arası araştırmaların öneminden dolayı iki odaklı bu yaklaşımın etkin bir şekilde uygulanabilmesi için öğretmenden materyal hazırlayana, program uzmanından dijital içerik üreticisine kadar yoğun bir çalışma sürdürülmektedir.

Güçlü ve zayıf versiyon ne diyor?

Anadolu Liselerinde uygulandığı haliyle, öğrencilerin neredeyse tüm dersleri İngilizce olarak işlediği model, İçerik Temelli Dil Öğrenimi'nin **güçlü versiyonu** olarak

ele alınabilir. Zamanında Anadolu Lisesi'nde okumuş bir meslektaşımın ısrarla verdiği örneklerden biri "içler dışlar çarpımının" İngilizcesidir. Bu versiyona göre konuları işleyen öğrenciler "**Cross-product**" anlamına gelen bu ve buna benzer kavramların hepsini sadece ve sadece İngilizce olarak görüyorlardı. Bu uygulamanın istenen hedeflere ulaşım ulaşıldığını incelemek için hem öğrenci, veli, okul müdürleri, öğretmen hem de müfettişlerle yapılan sınırlı sayıdaki araştırmalar, bu versiyonun çeşitli sorunlara neden olduğuna işaret etmektedir. Bu derslerin öğretmenlerinin nitelikleri açısından bir sorun olduğu, öğrencilerin üniversite sınavındaki soruların İngilizce değil de Türkçe olmasından dolayı büyük zorluk yaşadıkları, İngilizceyi iyi öğrenebilmek için bu derslerin İngilizce yapılması gerekliliğinin pek gerçekçi olmadığı, bu derslere ilişkin hedeflerin istenen ölçüde kazanılmadığı ve beklenen başarıya ulaşılmadığı genel bulgulardan sadece birkaçıdır. Nitekim 1997 yılında Anadolu Liselerinin de orta kısımları kapandıktan sonra, önceleri hazırlık sınıfındaki yoğun İngilizce ders saatinin giderek azalmasıyla Anadolu Liselerinin de verimliliği düştü. Nihayetinde 2004-2005 eğitim öğretim yılında Anadolu Liselerinin hazırlık sınıfları kaldırılınca yıllık İngilizce ders saatleri de azaldı. Meslek Liseleri, İmam Hatip Liseleri, Fen ve Sosyal Bilimler Liseleri dışındaki tüm okulların da Anadolu Lisesine dönüştürülmesi, geçmişte nitelikli öğrencinin nitelikli öğretmenle buluştuğu bu okullardaki başarılı İngilizce öğrenme hikâyelerinin tarihin tozlu sayfalarına atılmasına neden oldu.

Gelelim İçerik Temelli Dil Öğrenimi'nin **zayıf versiyonuna**. Türkiye'de bulunan özel okulların bir kısmının örnek vakada da görüldüğü üzere, CLIL ismi altında uyguladığı ve bütün bilimsel tartışmalar bağlamında bu uygulamanın zayıf versiyonu olarak nitelendirilebileceğimiz bu yaklaşım, aslında çocukların kendi ana dillerinde öğrendikleri kavramların iletişimsel bir dil öğretim yöntemiyle sunulmasından başka bir şey değildir. Millî Eğitim Bakanlığı'nın 2023 vizyonunda da belirttiği bu yaklaşım, dil ve içeriğin bütünleşik bir halde sunulmasının altını çizmektedir. Özellikle ilkököl düzeyinde başlanan bu uygulama hem materyal hem de müfredat bağlamında ele alındığında, öğrencilerin zihninde var olan kavramların İngilizcelerini duymalarına ve onları öğrenmelerine katkıda bulunmaktadır. Dil öğretimi önceleyen bu okulların aynı zamanda dil aracılığıyla da içerik konusunda bir bilinç uyandırması ve bu sayede öğrencilerin dil gelişim süreçlerinde başarı hissine sahip olmaları mümkün olabilir. Öğrencilerin bilgilendirilmesi, bilinçlendirilmesi ve bu konulara yönelik yetkinliklerin artırılması da sağlanabilir. Örneğin; ikinci sınıfa giden bir öğrencinin Hayat Bilgisi dersindeki ilk hafta kazanımlarından biri yaşadığı çevre ile ilgili bilgilerdir. Doğal olarak bu derste çocuklar ulaşım araçlarından tutun da trafik ışıklarına kadar, ken-

di adresini söyleyebilmekten verilen harita üstünde başka birine yol tarif edebilmeye kadar bir dizi kazanımlar elde ederler. Bu kazanımları kendi dilinde kazanan öğrencinin kısa bir süre sonra bu kazanımların iletişimsel bir çerçevede hazırlanmış materyaller eşliğinde İngilizce türevlerini çalışmalarını, en basit haliyle, CLIL modelinin zayıf versiyonu olarak yorumlayabiliriz. Bu sayede hem içerik hem de dil konusunda bilinçlenme süreci yaşayan öğrenciler birden fazla kazanıma sahip olabilirler. Merak etme ve keşfetme duygularını her zaman diri tutan öğrencilerin bu dersler aracılığıyla sunulan içerik sayesinde araştırma, öğrenme, muhakeme edebilme, sorgulama gibi becerilerinin de desteklendiğini söyleyebiliriz. Son olarak bu ve benzeri yaklaşımları uygulayan sistemlerde dilin bir amaçtan ziyade bir araç olarak ele alındığı aşikârdır.

İçerik Temelli Dil Öğrenimi Nasıl Uygulanmalı?

Velilerin çocuklarını hangi özel okula göndereceklerini belirlerken çeşitli ölçütlere göre hareket ettiğini biliyoruz. Bu konuda ülkemizde sınırlı sayıda da olsa araştırma yapılmaktadır. Bu araştırmaların bulgularına bakacak olursak; okulun yabancı dil eğitimi velilerin dikkate aldığı noktalar sıralamasında çoğunlukla ilk beş madde arasında kendine yer buluyor. Bu durum da yabancı dil eğitiminin hangi şartlarla yapıldığını, hangi yöntemleri kullanarak gerçekleştiğini dikkate alma gerekliliğini gündemimize getiriyor. Özellikle çocukların hangi becerilerle okuldan mezun olmaları gerektiğine odaklanan tartışmalarının ana noktasını da sadece yabancı dili etkili bir şekilde bilmek/kullanmak değil aynı zamanda diğer alanlarla yabancı dil arasındaki bağlantının kurulup kurulmaması da oluşturmaktadır. Öğrenilecek içeriğin ilginç ve konularla ilgili olması durumunda öğrencilerin daha istekli bir tutum sergilemesi ve konuların öğrencilerin zihinlerinde var olmasından dolayı kolay öğrenmesini sağlayacaktır. Dolayısıyla İçerik Temelli Dil Öğrenimi'nin gelecek yıllarda da eğitim dünyasında daha da anlamlı ve önemli bir yere sahip olacağını söylemek güncel durumu doğru yorumlamak olacaktır.

O halde İçerik Temelli Dil Öğrenimi'nin zayıf versiyonunu okullarında uygulamak isteyen öğretmenler, zümreler ve yöneticiler nasıl hareket etmeli? Bu konuda yapılacak son derece önemli işler var aslında. İlk olarak Türkçe-Matematik-Sosyal Bilgiler- Fen Bilimleri (TMSF) alanlarındaki kazanımların Milli Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan ve çoğu özel okulun da öğretim programını buna göre hazırladığı programlarla bir eşgüdümün sağlanması gerekiyor. Bunu yaparken İngilizce zümresiyle birlikte TMSF züm-

relerinin ortaklaşa hareket etmesi ve materyallerin kazanımların örtüşmesinden emin olarak şekillendirilmesi son derece önemlidir. Öğrencilerin hazır bulunuşluk, bilişsel, duyuşsal, fiziksel ve sosyal gelişimlerini de dikkate alarak ardışık bir mantıkla (öğrenci kavramların Türkçesini sonra İngilizcelerini işleyerek) bu kazanımların sıralanması yerinde olacaktır. Daha sonra ise hazırlanacak ve uygulanacak bu materyallerin, ödev, ölçme-değerlendirme ve proje gibi çeşitli unsurlar bağlamında ele alınması ve bu unsurların hem yabancı dil ölçme-değerlendirme ilkeleri hem de TMSF alanlarının ilkeleriyle harmanlanarak oluşturulması sağlanacaktır. İçerik Temelli Dil Öğrenimi'ndeki temel esaslara göre atılacak bu adımlar hem okullar hem de çocuklarını büyük zahmetlerle bu okullara gönderen veliler için son derece anlamlı olacaktır.

KAYNAKÇA

- Aslanargun, E., & Emiroğlu, H. (2007) *Anne-Babaların Çocuklarını Özel Okula Gönderme Nedenleri. 1. Ulusal İlköğretim Kongresi. 15-17 Kasım 2007. Ankara.*
- Council of Europe (2001) *The Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment Cambridge Cambridge University Press*
- Dalton-Puffer, C., Nikula, T., & Smit, U. (Eds.). (2010). *Language use and language learning in CLIL classrooms (Vol. 7). John Benjamins Publishing.*
- Martínez Adrián, M. (2011). *An overview of Content and Language Integrated Learning: origins, features and research outcomes. HUARTE DE SAN JUAN. Filología y Didáctica de la Lengua N. 11/Filologia eta Hizkuntzaren Didaktika 11 Z. Pamplona: Universidad Pública de Navarra/Nafarroako Unibertsitate Publikoa, 2011. Págs. 103-114.*
- Mirici, İ. H., Hoşgörür, V., Arslan, M. M., & Aydın, A. (2000). *Anadolu liselerinde yabancı dille yapılan öğretim ile ilgili öğretmen, öğrenci, veli ve denetçilerin görüşleri. Eğitim ve Bilim, 25(118).*
- Özçakır, A. İ. (2014). *Anadolu Liselerine Ne Oldu? <http://blog.milliyet.com.tr/anadolu-liselerine-ne-oldu-/Blog/?BlogNo=477389>*
- Sylvén, L. K. (2013). *CLIL in Sweden—why does it not work? A metaperspective on CLIL across contexts in Europe. International Journal of Bilingual Education and Bilingualism, 16(3), 301-320.*

EDUCATION, ART & CULTURAL PROGRAMS

Nasa & United Nations A.B.D

CERN İSVİÇRE & ALMANYA

AVRUPA UZAY MERKEZİ BELÇİKA & FRANSA

Ferrari & İTALYA OTOMOBİLİN DEVLERİ MERCEDES, BMW, AUDI, VW & ALMANYA

Sanat, Mimari, Kültür ve Spor İSPANYA

İNGİLTERE & İSKOÇYA

Vefi'nın İzinde Yunanistan & Balkanlar

Silikon Vadisi A.B.D

'Dilimin Sınırları, Dünyamın Sınırlarıdır.'

Yurt Dışı Eğitim

- İngiltere
- Amerika
- Kanada
- Almanya
- Fransa
- İspanya
- Rusya
- Çin
- Malta

- * Yurt Dışı Dil Okulları
- * Yaz Okulları ve Yaz Kampları
- * IELTS, TOEFL, SAT Hazırlık Kursları
- * Üniversite Hazırlık
- * Master ve Sertifika Programları

İNGİLTERE Dil Okulu

KANADA + ABD Dil Okulu

ENGLISHUK BRITISH COUNCIL IELTS SAT GOETHE-INSTITUT INSTITUT FRANÇAIS Instituto Cervantes

YouTube Programlara ait tanıtım Cliplerimizi, Tatil Bahçesi @tatilbahcesi Youtube Kanalı ve Sosyal Medya Hesaplarımızdan izleyebilirsiniz.

Bilgi & Rezervasyon +90 505 678 89 75

The World is now, smaller for you. www.tbteducation.com

HAYİK NİŞAN KÜTÜPHANESİ

15 Haziran 2019 tarihinde kaybettiğimiz değerli dostumuz, büyüğümüz merhum Hayik Nişan'ın anısını yaşatmak üzere Odakule'deki kütüphanemize üzere Yönetim Kurulumuzca alınan kararla HAYİK NİŞAN KÜTÜPHANESİ ismini verildi.

Kütüphanenin açılışı 6 Kasım Çarşamba günü eşi Satenik Nişan ve kızı Selin Nişan ile yönetim kurulumuz ve yüksek istişare kurulumuzun katılımıyla gerçekleştirildi.

Değerli dostumuz Hayik NİŞAN Derneğimizde;

17.11.2005 – 15.11.2007 tarihleri arasında Yönetim Kurulu Üyesi,
15.11.2007 – 12.03.2013 tarihleri arasında Muhasip Üye,
12.03.2013 – 15.06.2019 tarihleri arasında Genel Sekreteri

olarak görev yapmıştır.

Hayik hocamızı özlem ve saygıyla anıyoruz.

Eğitim dđnemi boyunca

**YAZ, ÇİZ,
DOLDUR!**

Alman kalitesine sahip doldurulabilir mđrekkebi ile
çevreci bir yaklaşım sunan edding 360 XL,
eđitimcilerde kolay ve ekonomik çđzđmler sađlıyor.

 edding®

www.edding.com

[f /eddingTR](https://www.facebook.com/eddingTR)

[ig /edding_tr](https://www.instagram.com/edding_tr)

Muradiye AKCAN

Hızlı Okuma ve Hafıza Teknikleri Uzmanı

BİLGİSAYAR DESTEKLİ HIZLI OKUMA

EĞİTİMİNE İLİŞKİN ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

Deniz Mertkan GEZGİN

Uzman Eğitimci

Teknolojinin gelişmesine paralel olarak dünyada bilgi çok hızlı akmakta ve güncellenmektedir. Bu açıdan öğrencilerin bilgi ve becerilerini geliştirmesi daha da önem kazanmaktadır. Bu beceriler arasında en önemlisi okuma ve okuduğunu anlama becerisidir. Öğrencilerin kitap, ders notlarını ve özellikle sınav öncesi ve anında soruları hızlı okumaları ve anlamaları gerekmektedir. Rekabet edilen bu süreçte hızlı okumanın önemi yadsınamaz bir gerçektir. Özellikle son yıllardaki sınavlarda sadece sözel değil, sayısal sorular da çok uzun paragraflardan oluşmaktadır. Buna ek olarak, sınav yöntemi milyonlarca öğrenciyi bu uzun paragraflarla elemektedir. Öğrencilerin sınavı kazanması, bilgiye sahip olmaları kadar soruları kısa sürede okunup cevaplanmasına bağlı olmaktadır. Bu durum Anlayarak Hızlı Okuma eğitiminin önemini arttırmaktadır.

Yapılan araştırmalar neticesinde Türkiye’de okuma hızlarının dakikada 160-220 kelime arasında olduğunu ortaya koymuştur. Dakikada 350 kelimenin altında okumanın vasat sayıldığı günümüz dünyasında bu okuma hızlarının artırılması önem arz etmektedir. Özellikle Türkiye’de yeni sınav sistemleri öğrencilerin bilgili olması kadar hızlı bir şekilde okuma anlama ve kavrama becerisine sahip olmasını gerektirmektedir. Pisa sonuçlarına baktığımızda okuma konusunda dünya ortalamasının altında olduğumuz görülmektedir. Millî Eğitim Bakanlığı Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen PISA araştırmasının altıncı döngüsü olan 2015 uygulaması, Türkiye’de bilgisayar tabanlı olarak 5895 öğrencinin katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Okuma becerileri, PISA’nın 2000 yılındaki ilk uygulamasında ve dördüncü döngüsü olan 2009 uygulamasında ağırlıklı alan olarak değerlendirilmiştir. PISA’nın altıncı döngüsü olan 2015 uygulamasında ise fen okuryazarlığı ağırlıklı alan olarak belirlenmiştir. Fen okuryazarlığı alanında katılımcı tüm ülkelere ilişkin ortalama puan 465 iken Türkiye ortalaması ise 425 olarak tespit edilmiştir. Okuma becerileri alanında Türkiye ortalaması 428 ve tüm ülkelerin ortalaması da 460 olarak ortaya çıkmıştır

(Özgürlük, Ozarkan, Arıcı ve Taş, 2015). Bu bulgular sonucunda Türkiye’de okuma oranı ve okuduğunu anlama açısından diğer ülkelere göre bazı problemler olduğunu söyleyebiliriz.

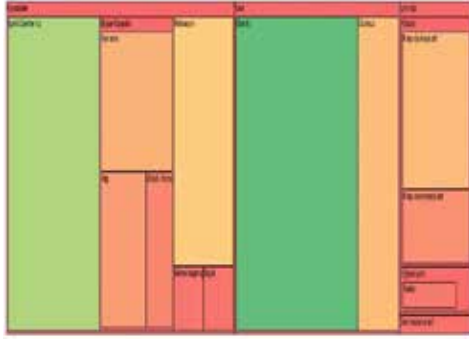
Hızlı okuma, okuma hızının bilimsel bazı yöntem ve süreçler vasıtasıyla geliştirilerek çok daha kısa zamanda çok daha fazla sayıda metni/dokümanı/kitabı anlayarak okuyabilme yeteneği olarak verebiliriz. Hızlı okumanın, öğrenciler üzerinde okuduğunu anlama, algılama ve kısa sürelerde daha çok kelime okunması gibi artıları oluşmaktadır. Böylelikle hem sınavları için hem de okuma alışkanlıkları için olumlu ve kalıcı sonuçlar doğurabileceği muhtemeldir. Eski dönemlerde geleneksel yöntemlerle basılı materyalin kullanılması ile yapılan Hızlı Okuma eğitim egzersizleri teknolojinin hızlı gelişimi ile öğrencilerin belli hız ve seviyelerde interaktif olarak çalışabilmesine imkân veren Bilgisayar Destekli Eğitim(BDE) halini almıştır.

İstanbul’da bir özel okulun lise kademelerinde öğrenim gören ve hızlı okuma eğitimi almış 170 lise öğrencisi üzerinde bir çalışma gerçekleştirdik. Çalışma da “Kariyer Oku Anla” adında bir BDE yazılımı ile hem hızlı okuma eğitimi verilmiş hem de tekrar – alıştırmalar yapılmıştır.

Öğrencilerden demografik veriler toplanmış ve öğrencilere kurs sonunda bilgisayar destekli hızlı okuma kursu hakkında görüşlerini elde etmek için açık uçlu bir soru sorulmuştur. Bulgular ele alındığında ise öğrencilerin bilgisayar destekli hızlı okuma eğitimine karşı yoğunlukla olumlu tavır gösterdikleri, bu olumlu tavrın okuma, algılama kapasitelerinin ve okuma hızlarını artmasından dolayı olduğunu tema ve alt temalara göre söyleyebilmekteyiz.

Öğrencilerin görüşlerinden elde edilen tavırlar (n=80) teması bünyesinde kodlamaların dağılımı olumlu(n=60, %75) ve olumsuz (n=20,%25) olduğu ortaya çıkmıştır. Bulgulara göre bilgisayar destekli hızlı okuma eğitimine

Şekil 2: Elde Edilen Yanıtlarda Belirlenen Temaların Ağaç Grafiği Dağılımı

lise öğrencilerinin olumlu görüş bildirdiği söylenebilir. Öğrencilerden bazılarının olumlu görüşleri şöyledir:

Ö7: "Artık kitaplardan daha fazla zevk almaya başladım ve okuma hızım arttı ve algım açıldı"

Ö25: " Okullar açıldığından beri bu eğitimi alıyorum. Okumakta ve algılarımızın güçlendiğini hissediyorum. Bana çok fazla yararı oldu."

Ö54: " İnanılmaz bir etkisi var. Uzun paragraf bölümlerinde okuduktan ve ilk son yaptıktan sonra test çözerken etkisini görüyorum."

Yaptığımız başka bir çalışmada Akıllı telefon ve Sosyal medya kullanımı ile Kitap okuma alışkanlıkları arasındaki ilişki incelenmiş ve aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

Nerdeyse her yaşta bireylerin akıllı telefona sahip olduğu istatistik raporlarından görülmektedir. Fakat aşırı ve kontrolsüz bir şekilde kullanılan akıllı telefonlar bağımlılık riskini arttırmaktadır. Özellikle ergenlik döneminde bireyin yaşadığı var olma ve kendini dünyaya ilan etme isteği yüzünden akıllı telefonları ile çok zaman geçirdikleri görülmektedir. Ayrıca, dünyada ki tüketim çılgınlığının Türkiye'de de etkilerini gösterdiği bu günlerde devamlı gençlerin takip ettiği "youtuber", "fenomen" terimleri altında bazı kişiler ortaya çıkmıştır. Ergenlerin bu kişileri takip ettikleri bu yüzden akıllı telefonları ile yoğun zaman geçirdikleri ifade edilmektedir. Tam da burada akıllı telefonları ile uzun zaman geçiren, istemsiz olarak telefonu kontrol eden, telefonda uzak kaldığında kaygı sorunları yaşayan gençler akıllı telefon bağımlılığı başta olmak üzere FoMO, Nomofobi, sosyal medya bağımlılığı gibi rahatsızlıklara yakalanmasının olası olduğu düşünülmektedir. Bağımlı bir birey, akıllı telefonu hayatın merkezine koymaktadır. Böylelikle hem yaşamında hem de boş zaman aktivitelerinde devamlı akıllı telefonlarıyla zaman geçirmektedir. Diğer boş zaman aktiviteleri ile ilgilenme-

mektedir. Spor yapma ve kitap okuma gibi davranışlarda azalmalar ya da hiç yapmamak gibi davranışlar sergilenebilir. Bu bireyin gelişimi için kötü bir durum olarak görülmektedir.

Çalışmada, lise öğrencilerinin kitap okuma alışkanlıkları ile akıllı telefon bağımlılığı düzeyi arasındaki ilişki incelenmiştir. Bulgular sonucunda, öğrencilerin günlük 7,42 dakika kitap okuduğu ve yılda 4,16 kitap bitirdikleri tespit edilmiştir. Kitap okuma süresince akıllı telefon yüzünden öğrenciler ortalama 2 defa okumayı kestiklerini ve akıllı telefonları ile ilgilendiklerini ifade etmişlerdir. Son olarak, akıllı telefon bağımlılığı ile haftalık kitap okuma süresi ve yıllık kitap okuma sayısı arasında anlamlı düzeyde negatif bir korelasyon var iken akıllı telefon bağımlılığı ile okuma süresince okumanın bölünme sayısı arasında anlamlı düzeyde negatif bir korelasyon tespit edilmiştir. Bulgular sonucunda, öğrencilerin akıllı telefon bağımlılık düzeyi arttıkça, kitap okuma süresi ve yıllık kitap okuma sayısında azalma olduğu, okuma süresi boyunca bölünme sayısında artma eğilimi olduğu söylenebilir.

Tüm bu sonuçlara baktığımızda öğrencilerin okuma hızlarını arttırarak onlara kitap okuma alışkanlığı kazandırılmasının önemi daha bir ortaya çıkmaktadır.

KAYNAKÇA:

1. "Lise Öğrencilerinin Kitap Okuma Alışkanlıkları ile Akıllı Telefon Bağımlılığı Arasındaki İlişkinin İncelenmesi, (researchegate.net, Ocak, 2019,(İVSESS, 2019) Uzm. Muradiye AKCAN, Doç. Dr.D.Mertkan GEZGİN, S. FAZLA, O. SÜMER,
2. Bilgisayar Destekli Hızlı Okuma Eğitimine İlişkin Öğrenci Görüşlerinin İncelenmesi, (Investigation of Students' Views on Computer, April, 2019) Muradiye AKCAN , Deniz Mertkan GEZGİN "Uluslararası Eğitimde ve Sosyal Bilimlerde Yenilikler Sempozyum Bildirisi.

VII. EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ PLATFORMU

21 MART 2020 | GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ

Teknolojinin eğitim ortamlarına etkili bir araç olarak entegre edilmesi; idareci, öğretmen ve öğrencilerin teknolojiyi etkin biçimde kullanması, kurumların teknolojik yatırımlarının hedefine ulaşması amacıyla bu yıl yedincisi düzenlenecek olan ETP20, Türkiye Özel Okullar Derneği IT Komisyonu tarafından 21 Mart 2020 tarihinde İstanbul Gelişim Üniversitesi ev sahipliğinde gerçekleştirilecektir.

Eğitimde teknoloji kullanımına yönelik iyi örneklerin paylaşılacağı, eğitim teknolojilerini derslerinde kullanmak isteyen öğretmenlerin farklı projeleri inceleyebilecekleri ve meslektaşları ile paylaşımında bulunacakları VII. Eğitim Teknolojileri Konferansı 'nda 250 civarında sunum başvurusu, 2500 kadar da ziyaretçi başvurusu beklenmektedir.

7. ETP Konferansı için sunum başvuruları Ocak – Şubat 2020 tarihleri arasında alınacak, sunum kabul ve ilan işlemleri 1 Mart 2020 tarihine kadar tamamlanacaktır.

Öğretmenlerin, eğitimde teknoloji kullanımını konusunda farkındalık kazanması, kendilerini geliştirecek örnek çalışmaları incelemesi ve katılımcıların profesyonel gelişim ağlarının genişlemesine büyük katkı sağlayacağına inandığımız ETP20 ile ilgili detaylı bilgi www.etp.org.tr web sitesinde yayınlanacaktır.

ETP Düzenleme Komitesi

@Ozcan_Guctekin Özcan Güctekin
@dilaravardar26 Dilara Vardar
@hayallife Süha Hayal
@metinfer Metin Ferhatoğlu
@EvrenTombul Evren Tombul
@laraozer Lara Özer
@Kaya_Zeren Kaya Zeren
@ozgursezgin78 Özgür Sezgin
@volkanbal Volkan Bal
@hakan_umutlu Hakan Umutlu

Hayallerin gerçeğe dönüştüğü yer

UZAY KAMPİ TÜRKİYE

Ege Serbest Bölgesi 35410 Gaziemir - İzmir - TÜRKİYE
Tel: 0 (232) 252 35 00 • Faks: 0 (232) 252 36 00
info@spacecampitürkiye.com • www.uzaykampitürkiye.com

Tanıtım filmini izlemek için
QR kodunu taratın.

TÖZOK

MESLEKİ GELİŞİM SEMİNERLERİ

Öğretmenlerimizin mesleki gelişimlerine katkı sağlamak amacıyla, Derneğimiz tarafından öğretmenlerimizin ihtiyaçları doğrultusunda hazırlanan ve çok değerli uzman ve akademisyenlerimizin konuşmacı olduğu eğitim seminerleri Odakule'deki merkezimizde Ekim, Kasım ve Aralık aylarında gerçekleştirilmiştir.

Eğitime gösterilen ilgi ve katılım için üyelerimize, öğretmenlerimize ve değerli katkıları için konuşmacılarımıza teşekkür ederiz.

12 Ekim 2019

Duygu Koçluğu Temel Eğitimi

Ayşe Kızıltan Ütkü
Emotion Coaching UK Eğitmeni

26 Ekim 2019

Eğitimde Çözüm Odaklı Yaklaşım

Koray VAROL
KVA Akademi Eğitmen

9 Kasım 2019

Hızlı Okuma ve Hafıza Teknikleri

Muradiye AKCAN
Uzman Eğitmen
Hızlı Okuma ve Hafıza Teknikleri Uzmanı

30 Kasım 2019

Duygu Odaklı Kültürel Mirası Koruma Eğitimi

İdil BİLGİN
Çocuk Kitabı Yazarı- Eğitmen

BİLGEADAM K12 TEKNOLOJİ VE TECHSCHOOL ÇÖZÜM ORTAKLIĞI

BilgeAdam K12 Teknoloji, geniş bir yelpazede verdiği hizmetlerini, TechSchool Çözüm Ortaklığı modeli ile sadece sınırlı sayıda ve Dijital Dönüşüm vizyonuna inanan okulda gerçekleştirerek, bu okullara ciddi bir ayrıcalık kazandırmayı hedeflemektedir.

BilgeAdam K12 Teknoloji, BilgeAdam Teknoloji'nin bilişim eğitimleri ve teknoloji alanındaki deneyimlerini okullara aktaran; Türkiye'nin en prestijli okullarına Eğitim Teknolojileri, Teknoloji Eğitimleri ve Dijital Altyapı alanlarından hizmet sunan bir şirkettir. Okullara yazılım, IT personeli, dijital tasarım ve bilgi-işlem desteği veren Bilge Adam K12 Teknoloji, teknoloji eğitimleri tarafında ise bilişim teknolojileri ders içerikleri, kodlama ve STEAM platformları, özel öğrenciler için üst düzey dijital teknoloji sınıfları, IT staj programları ve uluslararası sertifikasyon çözümleri sunmaktadır.

BilgeAdam Teknoloji, 23 yılı aşkın bir süre içerisinde kendi akademileri bünyesinde bilişim teknolojileri alanında 100.000'in üzerinde mezun vermiştir. Bugün itibarı BilgeAdam sadece bir bilişim eğitimleri firması değil, aynı zamanda "Türkiye'nin En Büyük 500 şirketi" listesindeki şirketlerin büyük çoğunluğuna yazılım, outsource IT personeli tedariki ve teknoloji danışmanlığı hizmeti veren, 1.200 personeli bulunan bir kurumdur.

BilgeAdam TechSchool Çözüm Ortaklığı, BilgeAdam kalite standartlarındaki teknoloji eğitimlerini okulunuzda tüm öğrencilerinize erişilebilir kılmaktadır. BilgeAdam TechSchool; TechGuru, TechClass ve TechAcademy olmak üzere 3 ayrı çözümden oluşmaktadır.

TechGuru, okulunuzun lise seviyesinde teknolojiye özel merakı olan ve bilişim alanında kariyer yapmayı düşünen gençlere yönelik olarak açacağı özel bir **Teknoloji Sınıfı**'dır. Bu sınıfa sadece dijital teknolojilere özel ilgisi olan, ileride dijital teknolojileri kullanarak kariyerine yön vermek isteyen ve geleceğin dijital dünyasında başarılı olmayı hedefleyen gençler katılır.

TechGuru, BilgeAdam'ın bilişim teknolojileri alanındaki 20 seneyi aşkın eğitim deneyimi ile sektör deneyimini birleştirerek, bunu öğrenmenin ve meslek seçiminin en aktif olduğu lise çağlarındaki gençlere aktarmayı hedeflediği çok özel bir eğitim programıdır.

Bu program kapsamında lise seviyesindeki öğrenciler, normal lise müfredatının yanında teknoloji eğitimleriyle donatılmış ek dersler alırlar. İleri düzey **kodlamayı** odağına alan bu eğitimler süresince öğrenciler, günümüzün en popüler mesleklerinin temeli olan **yapay zeka**, **robotik süreç otomasyonu**, **büyük veri** gibi alanlarda bilgi sahibi olup, bu alanlarda kariyerlerine başlangıç yaparlar. Bu özel teknoloji sınıflarında eğitim alan öğrenciler, BilgeAdam'ın Ar-Ge merkezlerinde **teknoloji stajı** yapmaya hak kazanarak, birbirinden değerli danışman ve uzmanlar eşliğinde projelere katılır, gerçek hayatta bu projelerin nasıl yapıldığını gözlemler ve kendi projelerini yapıp sunarak, bundan sonraki meslek hayatlarına yön verecek eşsiz bir deneyime sahip olurlar.

TechClass, okulunuzda teknoloji eğitimleri verebilmeniz için ihtiyaç duyacağınız tüm içerik ve platformları kapsamaktadır. TechClass içinde bulunan platformları kullanarak,

okulunuzda verilecek tüm eğitim içerikleri günlük olarak planlanmakta ve öğrencilere aktarılmaktadır. Platform sadece ders içeriklerini değil, aynı zamanda öğrencilerin eğitim-öğretimleri süresince kullanacakları kodlama ve diğer dijital platformları, öğretmenlerin ders sunumlarını ve öğrencilerin ev ödevlerini de kapsamaktadır. Öğretmenler ve öğrenciler tüm içeriklere ve araçlara platform üzerinden ulaşır, teknoloji derslerini takip edebilmektedir. TechClass ilkokuldan başlayarak, lise sonuna kadar okulunuzun BT eğitimlerinde uygulayabileceği tüm müfredat ve platformları kapsamaktadır.

TechAcademy ise özel teknoloji kursu ve kulüp programlarını içermektedir. Bunlar, öğrencilerinizin okulunuzda hafta sonları farklı eğitimlere katılarak, kendilerini dijital teknolojiler konularında geliştirmelerine imkân sağlayan programlardır. Bu programlar kapsamında verilen eğitimler TechClass içeriklerinden farklı olarak tasarlanmıştır. Programların temel amacı öğrencilere dijital teknolojileri sevdirmek ve etkin kullanmalarını sağlayarak, TechClass eğitimlerine takviye içerikler vermektir.

BilgeAdam K12 Teknoloji, okulunuzun BT eğitimleri konusundaki çözümlerinin yanı sıra teknolojinin her alanındaki danışmanlık hizmetleriyle de dijital dönüşümünüzde yanınızdadır. **Okulunuzun bilgi-işlem altyapısının** kurulumundan **dijital pazarlama** hizmetlerine, **KVKK** süreçlerinizden eğitim teknolojileri yazılımlarınıza, teknoloji içeren her konuda BilgeAdam'ın 23 senelik sektör tecrübesinden faydalanabilirsiniz.

Teknoloji Eğitiminde 23 Yıllık Tecrübe

Okullar için

BT Eğitim Çözümleri: TechSchool

- Özel Teknoloji Sınıfı: TechGuru
- Müfredat ve Platform: TechClass
- Kulüp Eğitimleri: TechAcademy

Teknoloji Çözümleri:

- Bilgi Teknolojileri Danışmanlığı
- Eğitim Teknolojileri Danışmanlığı
- KVKK Danışmanlığı
- Dijital Pazarlama Danışmanlığı

BilgeAdam
K12 Teknoloji

KİMLİKLİ BEBEK HİKAYELERİNDEN DERNEĞE : **KİMLİKLİ BEBEKLER** **EĞİTİM GİRİŞİMİ DERNEĞİ**

Prof. Dr. Ebru Aktan ACAR

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

V. Dilşad Korkmaz ERSAN

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Kimlikli Bebekler Yaklaşımı, çocukların duygularını ifade edebilmeleri ve anlamaları, farklı kimlik, ırk, cinsiyet, ten rengi ve engele sahip olan insanlara saygı göstererek eşitlik, adalet gibi konularda duyarlı olmalarını sağlarken, önyargı ve ayrımcılıkla mücadele etmeyi hedefler (Aktan Acar ve Çetin, 2017).

Kimlikli Bebekler ve hikayeleri, çocukların, erken yaşlardan itibaren karşılarına çıkan ön yargılarla mücadele etmelerinde son derece güçlü bir araçtır. Rahatlatıcı ve samimi bir hikaye ortamında çocuklara, bu konularda neler düşündükleri ve hissettiklerini sorma şansı elde edilir ve hikayeler çocuklarla olan iletişimde işlevsel bir araç olarak kullanılır. Çünkü hikayelerin sihirli bir yanı vardır ve tarih boyunca nesillerden nesillere kültürel geçmişin aktarılabilmesi için hikayeler kullanılmıştır. Ayrıca hikayeler, erken çocukluk döneminde çocukların kişisel, sosyal ve duygusal yönden gelişimleri desteklemektedir. Ayrıca hikayeler, erken çocukluk döneminde çocuklara kazandırılmasının düşünüldüğü özellikle de kişisel, sosyal ve duygusal yönden gelişimsel hedeflerin planlanmasında ve çocuklara uygulanmasında, ideal bir yol sağlar (Aktan Acar ve Çetin, 2017).

1980'li yıllarda farklı kültürlerden ve etnik gruplardan gelen çocuklardan oluşan sınıfta yeterli kaynağa ve materyale sahip olmayan Kay Taus, farklılıkları çocuklara anlatabilmek, farklılıkların zenginlik olduğunu anlamalarını ve saygı duymalarını sağlamak amacıyla fiziksel özellikleri farklı olan ve değişik kültürleri temsil eden karton bebekler hazırlamıştır. Sonrasında karton bebekler yerine kendi yaptığı bez bebekleri kullanmış ve onlara yazdığı hikayeleri çocuklarla paylaşmıştır. 1989 yılında Kay Taus'un ardından Louise Derman-Sparks ve ekibi Amerika Birleşik Devletleri'nde ayrımcılığın sıklıkla görüldüğü toplumlarda büyüyen çocukların ihtiyaçlarını tespit ederek öğretmenleri harekete geçmeleri konusunda desteklemiştir. Derman-Sparks, Kimlikli bebekler'i, her türlü

önyargıyla baş etme konusunda etkili bir araç olarak nitelendirmiştir (Divrenge ve Aktan, 2010).

Önyargı konusunda uzman olan ve Kimlikli Bebekler Eğitimi veren Babette Brown ise ilk defa 2000 senesinde, Danimarkalı ve Finlandiyalı iki meslektaş ile birlikte ortak yürüttüğü Avrupa Birliği Comenius Projesi'yle bebekleri İngiltere'ye getirmiş; başta Almanya Avusturya, İzlanda gibi farklı Avrupa ülkelerinde eğitimler vermiştir (Divrenge ve Aktan, 2010). 2002 yılında Babette Brown'dan eğitim alarak Eğitimci olan Dr. Ebru Aktan Acar ülkemizde Kimlikli Bebekler Yaklaşımı'nı yaygınlaştırma konusundaki çalışmalarını sürdürmektedir.

Bütün bunlardan hareketle yola çıkan Kimlikli Bebekler Eğitim Girişimi Derneği, Kimlikli Bebekler Yaklaşımı'nın çocukların farklılıklara saygı, çatışma çözümleri, empati, duygusal okuryazarlık gibi birçok konuda sihirli bir araç olduğunun farkında olan ve uzun yıllardır bu yaklaşımın ülkemizde bilimsel bir çerçeve içerisinde yaygınlaşması ve tanıtılması için çaba sarf etmiş uzman eğitimci ve ekibi tarafından Eylül 2019'da kurulmuştur. Çatısı altında yapılacak faaliyetlerin toplumda bir arada yaşama kültürünün geliştirilmesine katkı sağlayacağı düşünülen Kimlikli Bebekler Eğitim Girişimi Derneği'nin temeldeki amaçları şunlardır:

- Kimlikli Bebekler Yaklaşımı Uygulayıcı Eğitimi Sertifika Programı düzenleyerek kapsayıcı eğitim ortamı geliştirme becerileri, farklılıklara saygı, çatışma çözümleri, duygusal okuryazarlık, şiddetsiz iletişim, empati gibi konularda eğitimcilere katkı sağlamak,
- Çocukların eğitimler yoluyla başta sosyal-duygusal gelişimleri olmak üzere tüm gelişim alanlarını desteklemek ve ailelere yönelik bu konularda farkındalık çalışmaları gerçekleştirmek,
- Kimlikli Bebekler Yaklaşımı Sertifikalı Uygulayıcıla-

r'ının çocuklarla uygulamalarda kullandıkları eğitim materyalleri olan bebeklerin sosyo-ekonomik düzeyi düşük üretici kadınlara dikmeleri yoluyla istihdam sağlamak,

- Ulusal ve uluslararası düzeyde ilgili alanlara yönelik kongre, konferans, sempozyum, seminer, çalıştay gibi eğitim faaliyetleri düzenlemek,
- Alanla ilgili kişi, kurum, sivil toplum örgütleri ve yerel yönetimler ile işbirliği kurarak ortak projeler geliştirmek ve yürütmek,
- Özellikle genç araştırmacıların ilgili alanlarda disiplinler arası çalışmalarını teşvik ederek gerektiğinde bu tür çalışmalara öncülük etmek, araştırma ve uygulamalara ilişkin yayın ve akademik çalışmalarını desteklemek,
- Derneğin amacına uygun olarak yayınlar yapmak ve kullanıma sunmak, bu alanlarda yapılacak faaliyetlerin etik-kalite standartlarını oluşturmak ve takibini sağlamak.

Dernekleşme sürecinde gerçekleştirdiğimiz ve geleceğe dönük olarak planladığımız çalışmaların detaylarına, web sitemizi ve sosyal medya hesaplarımızı takip ederek ulaşabilirsiniz.

REFERANSLAR

- Aktan Acar, E. ve H. Çetin, (2017). Kimlikli bebeklerle farklılıklarda buluşmak: Erken Çocuklukta Başlayan Bir Düş. E. Aktan Acar (Ed.). Erken Çocukluk Eğitimi Mozaïği, Büyük Düşünceler/Fikirler, Modeller ve Yaklaşımlar (s. 285-306). Nobel Akademik Yayıncılık.
- Divrenge, M. ve E. Aktan (2010). Farkındayım Farklılıklara Saygılıyım. Ankara: Eğiten Kitap Yayınevi.

[kb_turkiye](#) [kimlikli_bebekler](#) [Kimlikli Bebekler Türkiye](#) kimliklibebeklerturkiye@gmail.com www.kimliklibebeklerturkiye.org

21.YY DA STEM VE ROBOTİK KODLAMA

YENİ NESİL DİJİTAL ÖĞRENME

İlknur Çınar YAĞCIOĞLU

Bilişim ve Eğitim Teknolojileri Uzmanı

21. yüzyıl için öğrenci yetiştiriyoruz. Hatta şöyle diyoruz; "Bundan 10 sene sonra şu anda hali hazırda var olan meslekleri yapıyor olmayacaklar". Peki biz öğrencilerimizi "henüz var olmayan meslekler" için ne kadar hazırlayabiliyoruz?

Günümüzde öğrenim süreçlerinin temelinde yatan en önemli fark, öğreten öğretmenden öğrenen insana doğru evrilmedir. Teknoloji, üretim ve tüketim süreçlerini çok hızla değiştirmeye başladığı için mesleklerin içerik geçerlilikleri uzun süre için kalıcı olmamaktadır. Bu nedenle çalışanlar, işinde kalıcı ve başarılı olmak için sürekli öğrenmeli, bilgisini yenilemeli ve genişletmelidir.

Yukarıdakiler göz önünde bulundurulduğunda 21.yüzyıl öğrencilerinin, akademik ve meslek hayatlarında başarılı olabilmesi için bazı becerilere hakim olması beklenmektedir. Peki eğitimin geleneksel yapı taşlarını değiştiren beceriler nelerdir?

- Eleştirel ve Yaratıcı Düşünme,
- Medya ve Bilgi Okuryazarlığı,
- Problem Çözme,
- Sosyal ve Kültürlerarası İletişim,
- Üretkenlik ve Sorumluluk,
- Girişimcilik,
- Liderlik.

Tüm bu becerilerin temelinde de bilgi ve teknolojiyi uyum içinde kullanabilen, yani teknolojiyi eğitim amaçlı ve odaklı kullanabilen nesiller yaratmak yatmaktadır. Eğitim 4.0 ile birlikte çocuklar için yeni eğitim dünyasının kapıları aralanmakta, ezber yerine deneyimle öğrenmeyi hedefleyen ve sayesinde çocukların düşünme ve öğrenme becerilerini eğlenceli şekilde geliştirebildikleri, zamandan ve mekandan bağımsız, kişiselleştirilmiş, esnek ve proje bazlı özellikleriyle çağdaş, öğrenenin aktif olduğu eğitim modelleri sunulmaktadır.

Teorik bilgiyi pratiğe dönüştüren bir köprü: STEM

Okul öncesinden yükseköğretime kadar tüm seviyeleri kapsayan bir eğitim yaklaşımı olan STEM, "21. yüzyılda dünyadaki en önemli paradigmalardan birisidir. STEM eğitimi teorik bilgilerin ürüne dönüştürülmesi ve 21yy. becerilerinin kazanılması açısından büyük önem teşkil etmektedir. STEM eğitiminin günümüzde bu kadar yaygınlaşmasının en önemli nedeni, geleceğin dünyasına, sorun çözebilen, hayal gücünü verimli kullanabilen, üreten ve gerçek yaşam problemlerini çözebilen nitelikli bireyler yetiştirmektir. Bu eğitim, öğrencinin üretken ve dinamik bir yapıda olmasını aynı zamanda da disiplinler arası işbirliği ile hedef davranışların kazanımına yönelik öncül çalışmalar yapmayı hedeflemektedir. STEM bir süreçtir. Bu süreç bir plan dâhilinde gerçekleştirilir, içerisinde pek çok etkinlik ve uygulamalar barındırmaktadır. İşin süreç kısmına daha fazla önem verilerek yapılan çalışmalarda öğrenci kendine olan inancını ve ekip kavramını daha iyi anlayabilmektedir.

Eğitimde yeni eğilimler arasında kendine yer bulan robotik setler, farklı disiplinlerin uygulama alanlarında çokça kullanılmaktadır. Çünkü araştırmalar, öğrencilerin yaparak yaşayarak daha kalıcı öğrenme elde ettiklerini göstermektedir. Anaokulu seviyesinden lisans seviyesine kadar tüm eğitim seviyelerinde robotik kullanımının etkilerini araştıran birçok çalışma bulunmaktadır. Çalışma disiplini olarak ise disiplinler arası becerileri kapsayan STEM eğitimi öne çıkan, eğitimde robotik kullanımına yönelik araştırmalarda en çok problem çözme ve işbirliği becerilerine etkinin incelendiği görülmektedir (Yolcu, V. & Demirel, V.)

Robot modeller bilgisayarlar ile programlanarak üst düzey düşünme becerilerine ek olarak eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme ve bilgi-işlemsel düşünme gibi becerilerin kazanılması

na olanak tanır (Korkmaz, Altun, Usta ve Özkaya, 2014). Ayrıca öğrencilerin işbirlikli öğrenmeye ve öğrenme aktivitelerine olan isteklerini artırmada etkili olduğu görülmüştür (Chen, Quadir ve Teng, 2011; Highfield, 2010; Wei ve diğ., 2011).

Üreten nesiller için STEM

STEM eğitimini, robotik ile birleştiren, öğrencileri sadece robotlarıyla değil, sezon boyunca sürdürdükleri çalışmalarla değerlendiren turnuva sistemleri, amaçlanan bilimsel araştırma becerisi, teknoloji okuryazarlığı, eleştirel düşünme, matematiksel düşünme becerisi ve mühendislik tasarım sürecini doğal olarak deneyimlemesini sağlamaktadır. Örneğin, verilen bir problemi çözmek adına, öğrencilerin kazandığı becerilerin kategorilerinin olması ve her takımın iyi olduğu bir alanın olabileceğine dikkati çekmektedir.

Aynı zamanda akran öğrenmesini de destekleyen Robotik turnuva ve yarışmalar, öğrencilerde motivasyonu artırarak, takım çalışmasını güçlü kılmaktadır. Bu sistem, "En Üretken İnsanların Sahip Olduğu 7 Alışkanlık" adlı kitabın yazarı Stephen Covey' in "öğrenilen şeyin başkalarına öğretilmesi" 7 alışkanlıktan biri olarak gördüğü ve tavsiye ettiği yargıda desteklemektedir. Covey' e göre, "Başkalarına bir şeyler öğretmeye çalıştığımız zaman elimizdeki konu hakkında çok daha fazla motivasyon sahibi oluruz. Zira eksik bilgiye sahip olursak karşıdaki insanlara doğru düzgün açıklamada bulunamayız. Bu nedenle öğretici pozisyonunda olmak, belli bir konu hakkındaki her şeyi bilme isteğinizi pekiştirir."

Robotik turnuva ve yarışmalar da öğrenciler, mühendislik-tasarım ve robotik alanında, mekanik parçalardan her yıl yenilenen ve verilen problemin çözümüne yönelik özel tasarımlar üretir. Kodlama alanlarında becerilerini geliştirerek robotun sorunu çözecek şekilde programlar, bu aşamada algoritma oluşturma, strateji geliştirme konusunda deneyim kazanır. Bu tür organizasyonlar eğitim sürecinin bir parçası olmakta, mühendislik becerilerinin üniversitede değil, ilköğretim ve ortaokulda başlayan bir süreç geliştirilebileceğini benimsenmesine neden olmaktadır. Gerçek hayatta karşılaştıkları olayları çözmek için yöntem ve becerilerini deneyimleme fırsatı elde ederler.

Akademik bir beceri olarak kodlama, mantıksal akıl yürütmenin bir parçası olarak görülmekte ve günümüzde "21. yüzyıl becerileri" olarak adlandırılan becerilerden biri olarak kabul edilmektedir. Kodlama ve programlama becerilerine sahip olmanın 21. yüzyılda bütün sektörlerdeki çalışanlar için anahtar bir yetkinlik olarak görülmektedir. Bu yüzden kodlama öğrenmek öğretmek için yeni yollar arayanların ve geliştirenlerin bir adım önde olacağı varsayılmaktadır (Sayın & Seferoğlu, 2016).

Yaparak ve yaşayarak öğrenmenin önemini vurgulandığı günümüzde, öğrendiklerimizi gerçekten arzuladığımız bir şeyi üretmek için kullandığımızda yada ilginç bulduğumuz bir şeyi yapmanın bir parçası haline getirdiğimizde kalıcı öğrenmenin gerçekleşeceği bilinmektedir. Bilişim teknolojileri ve sosyal yaşamdaki sürekli yenilenme ve gelişmeler "Hayat boyu öğrenme" kavramını ve "öğrenmeyi öğrenen" bireyler yetişmesini zorunlu kılmaktadır.

Yeni Nesil Dijital Öğrenme Ortamları

Günümüzün hızlı gelişen teknolojik ortamında, yenilikçi öğrenme ortamları sunmak yeniliklere ve değişime adapte olabilmek için gereklidir. Dijital okuryazarlık ve medya okuryazarlığı günümüzde, dijital medyayı yetkin biçimde kullanmak, anlamak ve hakların farkındalığı için büyük bir önem taşımakta ve 21.yüzyıl öğrencilerine kazandırılması gereken becerilerden birisi olmaktadır. Dijital medya okuryazarlığının artması bilgiyi daha iyi değerlendirmelerini ve işlemelerini sağlar. Okuryazarlık, kullanılan birçok teknolojik gereçle eğlendirici, öğretici bir şekilde uygulanabilir ve öğrenmek daha kolay bir hale getirilebilir.

Bilgi, beceri ve tutum kazanımı için sosyal ortamlardan, deneyimlerden, dijital araçlardan, sosyal medyadan, oyunlardan, maker hareketinden ve STEM gibi farklı disiplinlerden yararlanan yeni öğrenmeye genel olarak Yeni Nesil Öğrenme denilmektedir. Bu öğrenme modeli kendisini her an yenilemekte ve geliştirmektedir. Bireyler kendi istekleri ve becerileri doğrultusunda kendilerini geliştirirler. Çevresindekilerle etkileşime geçerek bilgi paylaşır hem kendisine bir şeyler katar hem de çevrelerini de geliştirirler.

**ÖĞRETİM
SINIFTA BİTER;
FAKAT EĞİTİM
ANCAK
HAYATLA BERABER
SONA ERER.**

F.W. ROBERTSON

Robot modeller
bilgisayarlar ile programlanarak
üst düzey düşünme becerilerine
ek olarak eleştirel düşünme,
yaratıcı düşünme ve bilgi-
işlemsel düşünme gibi becerilerin
kazanılmasına olanak tanır

STEM ve robotik çalışmalarını, anaokulundan lisans seviyesine kadar bir araya toplayan, öğrenenin sorumluluğunu yine öğrenenin kendisinin aldığı, her bireyin öğrenebileceğini, öğrenciye ihtiyacı olan öğrenme zamanının tanındığı bir dijital öğrenme platformu düşünelim. 21 yüzyıl öğrenenin ihtiyaçlarını içeren, sistemden okula ve bireye, ardından öğrenmenin gerçek hayat yansımalarına dönüştüğü yeni nesil dijital bir öğrenme platformu. Dünyaca ünlü STEM öğretim tasarım modeli olan SPARK a göre yapılandırılmış, öğrenciyi aktif ve üretken kılan, disiplinlerarası işbirliğini vurgulayan ve örnek uygulamalarla çeşitlendirilmiş ders planları, ölçme değerlendirme ve müfredatları içerisinde barındıran bir sistem. Böyle bir öğrenme platformu ile 21. yüzyıl öğrencilerinin hakim olması beklenen becerilerin kazanılması kolaylıkla sağlanabilmektedir. Yeni nesil öğrenme ortamları eğitim sistemini giderek değiştirmekte ve geleneksel yapı yerine çağımıza uygun hale getirmektedir. Geleneksel eğitim sistemi ile başdaşması oldukça zor olan 21.yüzyıl becerilerinin kazandırılması için arkasında yatan felsefe ve bilincin de eğitimciler tarafından özümsemesi ciddiye alınması da önemli bir durumdur.

KAYNAKÇA

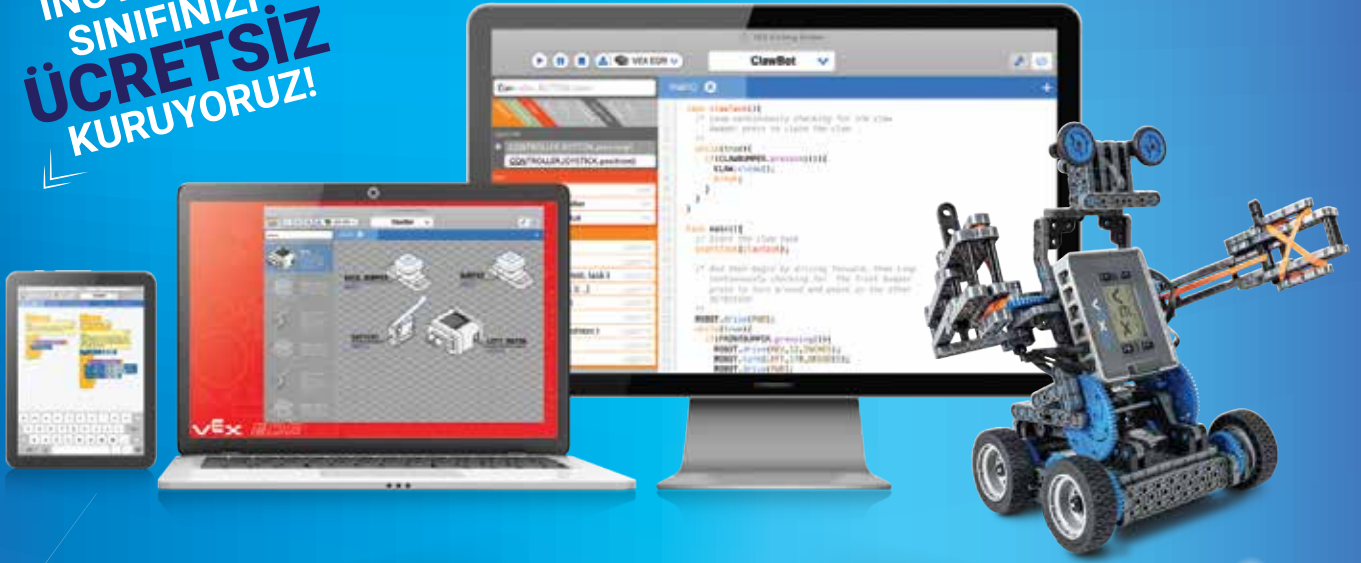
- Akçay, Batuhan. "Türkiye'de STEM Eğitimi." Evrim Ağacı, Evrim Ağacı, 4 Mar. 2019, <https://evrimagaci.org/turkiyede-stem-egitimi-7417>.
- Admin. "Yeni Nesil Öğrenme." Eğitim Panda - Yaratıcı Ve İnteraktif Öğrenme Çözümleri, 3 July 2019, <https://www.egitmenpanda.com/yeni-nesil-ogrenme/>
- Chen, N. S., Quadir, B., & Teng, D. C. E. (2011). A novel approach of learning english with robot for elementary school students. In Edutainment (p. 309-316).
- Dijital Medya, and Dijital Medya. "Dijital Medya Okuryazarlığı Nedir? Neden Gereklidir?" Dijital Medya Ve Çocuk, 12 June 2017, <https://dijitalmedyavecocuk.bilgi.edu.tr/2017/06/06/dijital-medya-okuryazarligi-nedir-neden-gereklidir/>
- "Educational Robotics and Constructionism (Papert)." Learning Theories, 4 Feb. 2017, <https://www.learning-theories.com/educational-robotics-and-constructionism.html>.
- Güçlü, Özge Aydın. "Eğitimde Yeni Yaklaşımlar." Eğitim Her Yerde, 28 Oct. 2019, <https://egitimheryerde.net/egitimde-yeni-yaklasimlar/>.
- Korkmaz, O., Altun, H., Usta, E., & Özkaya, A. (2014). The effect of activities in robotic applications on students' perception on the nature of science and students' metaphors related to the concept of robot. *International Journal on New Trends in Education and Their Implications*, 5(2), 44-57
- reha 90 312 227 83 85. "Eğitimde Yeni Yaklaşımlar İçin Yenilikçi Öğrenme Ortamları." KPSS, ÖABT, ALES, DGS, YKS, LGS, YDS, GYS Kitapları, Pegem Akademi Yayıncılık, https://www.pegem.net/akademi/kongrebildiri_detay.aspx?id=106760
- "Tasarım Odaklı Düşünme: 'Design Thinking.'" Tasarım Odaklı Düşünme: "Design Thinking" Nedir? | Bürotime, <https://blog.burotime.com/tasarim-odakli-dusunme-design-thinking/>.
- Yolcu, V. & Demirer, V. "SDU International Journal of:" A Review on the Studies about the Use of 2 Ekim 2017: 127-139. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/381155>.
- SAYIN Zehra, SEFEROĞLU Süleyman Sadi. "Yeni Bir 21. Yüzyıl Becerisi Olarak Kodlama Eğitimi ve Kodlamanın Eğitim." Akademik Bilişim 2016 3-5 Şubat 2016. http://yunus.hacettepe.edu.tr/~Sadi/yayin/AB16_Sayin-Seferoglu_Kodlama.pdf.

Tüm Seviyeler İçin

ROBOTİK, KODLAMA ve STEM Müfredatı

www.educathub.com

İNNOVASYON
SINIFINIZI
ÜCRETSİZ
KURUYORUZ!

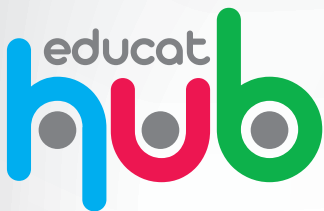

Alanında uzman öğretmenlerin hazırladığı tüm sınıf seviyeleri için en güncel müfredatlar

Tüm robotik firmaların müfredatları ile ulusal ve uluslararası turnuvalara hazırlık programları

Öğretmenin öğrencilerine sorular sorabildiği, görev/proje verip puanlayabildiği, kendi içeriklerini ekleyerek müfredatı zenginleştirebildiği esnek öğrenme ortamı

"Yapay Zeka ve Makine Öğrenmesi" dersinden "Drone ile Kodlama" dersine kadar 50'den fazla müfredat

OKUL ÖNCESİ
İLKOKUL
ORTAOKUL
LİSE

"Yeni Nesil Dijital Öğrenme Platformu"
www.educathub.com

Demo talebi için bize ulaşın!
Maslak Mah. Söğütözü Sokak Ağaoglu Maslak 1453
No:20, 34398 Sarıyer, İstanbul

DOWN SENDROMU

Fulya EKMEN

Down Sendromu Derneği Kurucu Başkanı

Down Sendromu hakkında genel bilgi, teşhis ve tedavi süreçleri / tedavi süreçleri

- Down Sendromu bir hastalık değil genetik bir farklılıktır.
- Sıradan bir insan vücudunda 46 kromozom varken, Down sendromlu bireylerde 47 kromozom bulunuyor.
- Ortalama her 800 doğumda bir görülür.
- Tüm dünyada 6 milyon civarında Down sendromlu birey yaşıyor. Türkiye’de tam bir veri yok ama yaklaşık 70.000 Down sendromlu birey olduğu tahmin ediliyor.
- Erken yaşta eğitime başlamak çok önemlidir.
- Doğru ve zamanında verilecek eğitimler ile Down sendromlu bireyler bağımsız ya da yarı bağımsız yaşayabilir.
- Down sendromlu bireyler, özel gereksinimlere sahiptir. Gelişimlerini destekleyecek ihtiyaçlar duyabilirler.
- Sebebi bilinmemekle birlikte, ortalama her 800 doğumda 1 görülen Down sendromu riski 35 yaş üstü doğumlarda artmaktadır.
- Down sendromlu bireylerin fiziksel olarak birbirlerine benzediği görülse de bu aynı oldukları anlamına gelmez, tıpkı herkes gibi kendi anne ve babalarına benzerler, farklı karakterlere, güçlü ve zayıf becerilere sahiptirler.
- Down sendromu hafif veya orta seviye zihinsel gelişim ve fiziksel gelişim farklılığına sebep olur. Yani Down sendromlu bireylerin kasları zayıftır, eklem esnekliği vardır. Onlar için kol kaldırmak, ayağa kalkıp yürümek normal gelişim gösteren bireylere göre daha zordur. Bu sebeple fiziksel olarak, emeklemek gibi bazı hareketleri yapmaları daha zordur.

Tek çözüm eğitimidir.

Bu sebeple doğumdan itibaren eğitime başlamaları çok önemlidir. Bu eğitimler sırasıyla fizyoterapi, bireysel eğitim, konuşma terapisi ve ihtiyaç duyduğu diğer eğitimleri kapsar. Bu eğitimler psikolojik danışmanlık ve rehberlik, duyu bütünleme veya kişi işe başlayacaksa işle ilgili eğitimler olabilir. Eğitimlerin erken dönemde başlaması ve ömür boyu devam etmesi çok önemlidir. www.down-turkiye.org web sitemiz aracılığıyla Down sendromu hakkında daha detaylı bilgi alabilirsiniz.

Eğitim-öğretim Süreçleri (özellikle kaynaştırmada yaşanan sorunlar ve çözüm önerileri)

Sorun: Örgün Eğitim Hakkının Kısıtlanması Özel eğitim yönetmeliği c) maddesinde “Birey için uygun eğitim ortamına yönlendirilmesi amaçlı başvurularda gerektiğinde Engelli Sağlık Kurulu raporu istenir.” denmektedir. Bu madde ile bir çocuğun örgün eğitime yönlendirilmesi için Engelli Sağlık Kurulu Raporu istenebilmesinin önü açılmış yani okul yolu kapanmıştır. Bir çocuğun örgün eğitime katılabilmesi için bir sağlık raporu almak zorunda kalması Anayasaya, Milli Eğitim Temel Kanununa ve BM Engelli Hakları Sözleşmesine aykırıdır. Bu maddeler rapor alamayan çocuğun okul yönlendirilmesinin de yapılamaması gibi bir sonuç ortaya çıkarır. Ayrıca yine aynı yönetmelikte hafif zihinsel yetersizliği olan çocukların kaynaştırma sınıflarına değil özel eğitim sınıfı gibi ayırıştırma ortamlarına yönlendiren pek çok düzenleme bulunmaktadır. Lise döneminde ise çoğunu sistem dışına itebilecek düzenlemeler vardır.

Çözüm: Artık dünyanın vizyonu ve yönü “Örgün Eğitimde Kapsayıcı Eğitim” olmalıdır. Yani okulların ve eğitim müfredatlarının bütün çocukların eşit eğitim alabilmesine uygun hale getirilmesidir. Bu yönde baktığımızda yol haritası ayırıştırma ortamlarının azaltılması, bu ortamların güçlendirme çalışmalarının yapılmaması ve düzenlemelerin, önce çocukların bir arada okuduğu kaynaştırma ortamlarının geliştirilmesi için yapılması ardından da kapsayıcı eğitime geçilmesi olmalıdır. Çocuklar bir arada okumalı, destek hizmetleri okullara taşınmalı, gölge öğretmen uygulaması gelmelidir. Bu uygulamalar sadece devlet okulları için değil kolejler için de yapılmalı, kolejlerin engelli öğrenciyi alma zorunluluğu olmalıdır. Hafif ve orta derecede zihinsel engele sahip çocukların muhakkak kaynaştırmada olması gerekir. Ağır çocuklar veya kaynaştırmada zorlanan çocukların ise destek eğitimleri ile kaynaştırmaya uygun hale getirilmesi planlanmalıdır. Ayırıştırma uzun süreli bir seçenek olmamalıdır. Tabi çocukların hafif, orta, ağır şeklinde IQ testleri ile değerlendirilmesi yerine daha kapsamlı olarak özel gereksinim ihtiyaçları ve alması gereken desteklerin yoğunluğuna göre değerlendirilmesi gerekmektedir. Bunlar yapılırken sadece zayıf taraflar değil güçlü taraflar da belirlenmeli ve böylece okulda güçlü tarafın nasıl daha fazla güçlen-

dirilebileceği ve zayıf tarafı nasıl güçlü yönle destekleyebileceği planlanmalıdır. Çocuğun çevresini de değerlendiren tanımlama yöntemleri (ICF gibi) kullanılmalıdır. Okullarda destek bakım personeli olmalıdır.

Ayrıca Eğitsel tanılama ve eğitime erişim kesinlikle sağlık kurulu raporuna bağlanmamalı yani eğitim için tıbbi tanılama şartı olmamalıdır. Bu ikisi birbirini destekleyecek şekilde kullanılmalıdır.

Kapsayıcı eğitimden bahsedebilmek için istisnasız tüm çocukların eşit koşullarda ve birlikte eğitim görebildiği bir modele işlerlik kazandırılması gerekmektedir. Tüm okulların kapsayıcı eğitime geçmesi için maddi ve personel kaynağına ihtiyaç olduğundan bunun bir anda gerçekleşmesi zordur. Bu nedenle;

1. Özel Eğitim Kanunu yapılmalı ve kanunda açık olarak kapsayıcı eğitime geçileceği ve bunun için kaynaştırmanın tek uygulama olarak kabul edildiği belirtilmelidir.
2. Kademeli bir geçiş planı devreye alınmalıdır. Hedefimiz kapsayıcılık olmalıdır ve bu kreş ortamından başlayıp, üniversite mezuniyetine kadar devam etmelidir. İlk adım olarak kaynaştırmanın tek seçenek olması ve sistemin buna uygun yapılandırılması gereklidir. Eş zamanlı olarak, kapsayıcı eğitim teşvik edilmeli, yaygınlaştırılması için bir yol haritası çizilmeli ve bir plan kapsamında her yıl kaç okulun kapsayıcı eğitime geçeceği planlanmalıdır. Özel eğitim okulları ayrıştırmayı temel alır.
3. Kaynaştırmayı ve Kapsayıcı eğitime geçişi destekleyen önlemler ve uygulamalar devreye alınmalıdır. Bunlar Gölge Öğretmen, Okul Özel Eğitim Kurulları, Destek Personel, Destek Eğitim Sınıfları, Rehabilitasyon Hizmetlerinin buna göre düzenlenmesi, Servis Desteği, Eğitim Fakültelerinde Özel Eğitim Derslerinin zorunlu hale getirilmesi ve şu anda okullardaki her öğretmenin belli bir saat özel eğitim dersleri almasının zorunlu hale getirilmesi gibi düzenlemeleri kapsamaktadır. Burada sağlanacak ortamlar sadece özel gereksinimli çocukların değil, aynı zamanda onlarla okuyan akranlarının da önemli kazanımlar elde edeceği belirtilmelidir. Hayata birlikte başlayan ve ilk sosyal ortamlarında ayrımcılıkla değil kapsayıcılıkla tanışan çocuklar bu kavramları içselleştirecek ve hayatları boyunca birer savunucu olacaktır. Engelli bireylerin karşılaştıkları ayrımcılığın sona erdirilmesi ve toplumsal dönüşümün gerçekleşmesi için en doğal ve en hızlı yöntem budur. Kapsayıcı okullarda okuyan çocukların hoşgörüyü ve insan değerine saygı duymayı bilen, erdemli birer bireyler olarak yetiştiği gerçeği bu konuda

yapılan bütün araştırmalarda altı çizilen çok önemli bir çıktıdır.

Meslek Edindirme (koçluk projenize yer verebilirsiniz)

Destekli istihdam programımızın çalışmalarına 2012 yılında başladık. İrlanda ve İtalya'daki destekli istihdam çalışmalarını inceledik, eğitim aldık, ardından Türkiye'de uygulamaya başladık. Sabancı Vakfı'nın da desteklemesi ile Anadolu Üniversitesi Özel Eğitim Bölümünden Prof. Dr. Atilla Cavkaytar ve ekibi ile bir sene boyunca çalışarak hem Down sendromlu gençlerle, hem aileleri ile hem de işverenler ile konuşarak ihtiyaç analizleri yaptık ve İş Koçu Eğitim Programını hazırladık. Bu sırada özel gereksinimli bireylerin İstihdamı hakkında bu çalışmalarımızı topladığımız 3 yayın çıkardık. Bugüne kadar 14 ilde 96 yerleştirme yaptık. Hala her bir çalışan gencimizi uzaktan takip ediyor ve gerektiğinde hem firmaya hem gencimize hem ailesine destek veriyoruz. Destekli İstihdam Modeli dünyada zihinsel engelli kişilerin verimli ve toplumla bütünleşmiş bir şekilde gerçek iş hayatında uzun süreli olarak yer almasını sağlayan en etkili model. Destekli istihdam programımız üzerinde çalışırken pek çok kurumla bu bilgi birikimimizi çalıştaylar düzenleyerek paylaştık. Bizim hedefimiz bunun yaygınlaşması ve devlet politikası haline gelmesi idi. Yolumuz elbette bu noktada İŞKUR ile kesişti Nihayetinde 2020'ye girmeden İŞKUR ile birlikte bir çalışma başlatmayı planladık. Tabi işverenleri de unutmamak gerek.

Biz destekli istihdam programına Bimeks firması ile başlamıştık, ardından Big Chefs ile devam ettik ve sonrasında firmalar çığ gibi büyüdü. Şimdi pek çok değerli firma destekli istihdam modelini benimsemiş durumda. www.iskoclugu.org sayfasından merak eden herkes detaylara ulaşabilir.

Başarı Hikayesi

Başarı hikayemiz aslında tek bir bireye ait değil! 9 kişilik ilk öz savunucu grubumuz 21 Mart 2018 Dünya Down Sendromu Gününde TBMM'ye giderek tüm Down sendromlu bireyler adına taleplerini iletmışler ve bir Down Sendromu Araştırma Komisyonu kurulmasını sağlamışlardır. Ayrıca grubun üyelerinden Dilara Nur Şahin TBMM Araştırma Komisyonu'nda konuşma yapmıştır. Ideas Against Poverty projesi için gittiğimiz Budapeşte'de öz savunucu Down sendromlu gençler; Barış Kelleci ve İrem Arslan proje ortaklarına sunum yapmıştır. Robert Cem Osborn, Birleşmiş Milletler'de 21 Mart'ta düzenlenen Dünya Down Sendromu Konferansı'nda, iş hayatında aktif yer alan Down sendromlu bireyleri temsilen konuşmuştur. Öz savunucu gençler "ben olmadan benim hakkımda asla" mesajı ile kendi haklarını kendilerinin savunabileceği mesajını vermeye devam ediyorlar.

DİSLEKSİ NEDİR

Hakan MUTLU

Disleksi Özel Öğrenme Güçlüğü Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

Disleksi Nedir?

Son zamanlarda adını çok duyduğumuz Disleksi, Özgül Öğrenme Güçlüğü'nün bir alt alanıdır. Disleksi ve Özel Öğrenme Güçlüğü kavramlarını karıştırmamak gerekir. Disleksi – Özel Öğrenme Güçlüğü'nün bir alt alanı olan okuma güçlüğü demektir. Özel Öğrenme Güçlüğü belirtileri taşıyan bireylerde baskın olarak disleksi (okuma güçlüğü) görüldüğünden, özel öğrenme güçlüğü ve disleksi eş tutulur.

Özel Öğrenme Güçlüğü kendi altında alt başlıklara ayrılır

- Disleksi – Okuma Güçlüğü
- Diskalkuli – Aritmetik Güçlüğü
- Disgrafi – Yazım Güçlüğü
- Dispraksi – İnce ve Kaba Motor Becerilerde Güçlük

Karma olarak çocuklarda dördü de görülür fakat biri her zaman baskındır. Özel Öğrenme Güçlüğü tanısı alan çocuklarda baskın olarak disleksi görülür.

Disleksi, zekâsı normal ve normalin üzerinde olmasına rağmen okuma, yazma, aritmetik, dil ve koordinasyon becerilerinde zorlanan çocuklar olarak tanımlanmaktadır. Kısaca disleksiye farklı öğrenen bireyler olarak da nitelendirebiliriz. Disleksi bir HASTALIK değildir tıbbi bir tedavisi ve ilacı yoktur. Disleksi hayat boyu devam eden bir süreçtir ve büyük bir faktörle genetik geçişlerden kaynaklıdır. Disleksili çocuğun anne veya baba da disleksi olma ihtimali yüksektir. Küçük bir faktörle disleksi sonradan da ortaya çıkabilir.

Disleksi en yaygın görülen öğrenme güçlüğüdür ve genellikle bir insanı yaşamı boyunca etkiler. Disleksili bireylerde zihinsel veya bilişsel engel gerek-

tiren bir durum yoktur. Disleksi derecesi kişiden kişiye değişkenlik göstermektedir. Disleksi, çocuğun sembolik döneme geçmesinden sonra fark edilmektedir. Daha önceki dönemlerde de belirtilerine rastlamak mümkündür. Disleksinin birkaç çeşidi bulunmaktadır. Bunlar;

Birincil Tip Disleksi:

En yaygın türdür, kalıtsaldır ve yaşamlarının tamamı boyunca sahip olurlar.

Sekonder Tip Disleksi:

Beyin gelişiminin erken aşamalarında başlar. Birincil türden farklı olarak yaşla birlikte azalma göstermektedir. Kızlara göre erkeklerde daha sık görülmektedir.

Travma Tipi Disleksi:

Beyin alanında bir yaralanma olduğunda meydana gelir.

DİSLEKSİLİ BİREYLERDE ASIL SORUN, FONEMLERİ TANIMADA PROBLEMDİR.

Disleksili Bireylerde Neler Olur?

Çoğu insan disleksili bireylerin harfleri ve sayıları tersine çevirmesine ve kelimeleri geriye doğru görmesine neden olduğunu düşünür. Ancak geri dönüşler gelişimin normal bir parçası olarak gerçekleşir ve birçok çocukta birinci veya ikinci sınıfa kadar görülebilir.

Disleksili bireylerde asıl sorun, **fonemleri** tanımadadır. (örneğin, "baba"daki "b" sesi bir fonemdir). Bu yüzden, ses ile harf simgesi arasındaki bağlantıyı o ses için yapmak ve sesleri kelimelere harmanlamak bir

mücadeledir.

Bu, kısa, tanıdık kelimeleri tanımayı veya uzun sözcükleri çıkarmayı zorlaştırır. Disleksi olan bir kişinin bir kelimeyi duyması çok zaman alır. Kelime okuma daha fazla zaman ve odak gerektirdiğinden, kelimenin anlamı genellikle kaybolur ve okuduğunu anlama zayıftır.

Ayrıca, kendilerini yazılı olarak ifade etmekte ve hatta konuşmakta zorluk çekebilirler. Disleksi bir **dil işleme bozukluğudur**, bu nedenle sözlü veya yazılı tüm dil biçimlerini etkileyebilir.

Bazı insanlar daha hafif disleksi biçimlerine sahiptir, bu nedenle sözlü ve yazılı dilin bu diğer alanlarında daha az sıkıntı yaşayabilirler. Disleksi, kendi başına kaybolan ya da bir kişinin geride bıraktığı bir şey değildir. Neyse ki, uygun yardımla disleksi olan birçok kişi okumayı öğrenir. Hayatları boyunca bu stratejileri öğrenmek ve kullanmak için farklı yollar geliştirirler.

DİSLEKSİ BİR DİL İŞLEME BOZUKLUĞUDUR, BU NEDENLE SÖZLÜ VEYA YAZILI TÜM DİL BİÇİMLERİNİ ETKİLEYEBİLİR.

Disleksi Olmak Nasıl Bir Şey?

Disleksi belirtileriniz varsa defalarca gördüğünüz basit kelimeleri bile okumakta zorlanabilirsiniz. Muhtemelen yavaş okuyacak ve okurken fazladan çalışmak zorunda olduğunuzu hissedeceksiniz. Harfleri bir sözcük içinde karıştırabilirsiniz - örneğin, "balon" kelimesini "dolan" olarak veya "bal" kelimesini "dal" olarak okumak.

Ne okuduğunu hatırlamakta zorluk çekebilirsiniz. Aynı bilgiler size okunduğunda veya duyduğunuzda daha kolay hatırlayabilirsiniz. Matematikteki kelime problemleri, aritmetiğin temellerine hâkim olsanız bile, özellikle zor olabilir. Sınıfın önünde bir sunum yapıyorsanız, çeşitli nesnelere için doğru kelimeleri veya adları bulma konusunda sorun yaşayabilirsiniz. Yazım ve yazma genellikle disleksi olan insanlar için çok zordur.

Disleksi Nasıl Teşhis Edilir?

Ülkemizde disleksi tanısı çocuk ve ergen psikiyatri doktorları tarafından konmaktadır. Çocuğun sembolik döneme geçmesi ve en az 6 aylık bir eğitim al-

ması öngörülmektedir. Çoğu disleksili bireye ilkökul çağında tanı konur, ancak gençlerin ve hatta yetişkinlerin de tanı alması alışılmadık bir durum değildir.

Bir gencin ebeveynleri veya öğretmenleri, sorunun çoğunu fark ederlerse disleksiden şüphelenebilirler.

- Normal zekâyâ rağmen zayıf okuma becerileri,
- Kötü yazım ve yazma becerileri,
- Düşük sözcük dağarcığı,
- Kelime telaffuzunda zorluk,
- Yazılı listeleri ve telefon numaralarını ezberleme sorunu
- Yönlerle ilgili sorunlar (sola veya yukarıdan aşağıya doğru söyleme) veya haritaları okumada zorluk,
- Aritmetik becerilerde zorlanma,
- Motor koordinasyon becerilerinde zorlanma,

Bu sorunlardan birine sahip olmak, kişinin disleksili olduğu anlamına gelmez. Ancak bu belirtilerden birkaçını gösteren biri durum açısından test edilmelidir. Herhangi bir tıbbi sorunu olmadığını belirlemek için işitme ve görme testlerini içeren bir muayene yapılması tanı öncesi önemlidir. Bazen bir düşünme yeteneği testi (IQ testi) yapılabilir.

Disleksi İle Nasıl Başa Çıkılır?

Disleksi ile başa çıkmak zor görünse de, imkânsız değildir. Disleksili çocuğun öğrenme şekli belirlendikten sonra oluşturulan eğitim programları bireylerin gelişimine fayda sağlar. Resmi tanıyı alan disleksili bireyler yasa ve yönetmeliklerle belirlenen haklara sahip olurlar.

Bu haklardan bazıları;

- Okuduğu okuldan ekstra yardım alabilir,
- Sınav sürelerinde arttırma uygulanabilir,
- Sınavlara okutman ile alınabilir,

Disleksili bireyler akademik ve kariyer planlaması yapmak istediklerinde kendilerini sınırlı hissetmemeleri gereklidir. Disleksili bireyler; öğretmen, doktor, politikacı, şirket yöneticisi, müzisyen, sanatçı, mucit, girişimci vb. birçok alanda meslek sahibi olabilirler.

Unutulmamalıdır ki Disleksili birçok ünlü insan, okulda okuma mücadelesi olmasına rağmen, bu ve diğer alanlarda çok başarılı kariyerlere sahiptir.

“ DİJİTAL DÜNYADA BAĞIMSIZ EĞİTİM ”

EGNAIS

KONFERANSI

MADRID, İSPANYA

Bu yıl 24-26 Kasım 2019 tarihlerinde Madrid, İspanya’da düzenlenen konferansta “**Dijital Dünyada Bağımsız Eğitim**” konusu ele alındı. Konferansta, Türkiye Özel Okullar Derneği’ni, Başkan F. Nurullah Dal, Başkan Yardımcısı Zafer Öztürk, Eğitim Danışmanı Cem Gülan ve Milli Eğitim Bakanı Danışmanı Gökhan Yücel temsil ettiler.

Konferans öncesi gerçekleştirilen ECNAIS Genel Kurulu'nda; yeni üyelik başvurusunda bulunan İngiltere'nin üyeliğinin kabulü, İstanbul'da gerçekleştirilen toplantının değerlendirilmesi, Avrupa Parlamentosu'nda özel okullukluk adına lobi çalışmalarının yürütülmesi, 2020 eylem planı, PISA sınavlarının gelişmeye yönelik imkânlarının değerlendirilmesi ve üye ülkelerde eğitim ve özel okullarla ilgili son durumun değerlendirilmesi konuları ele alındı.

Konferansta dijital çağda yaşanan değişim, yapay zekanın eğitimde kullanımı ve yapay zeka karşısında insanı değerlerin önemi üzerine konuşmalar yapılmıştır. Programda, Türkiye adına konuşmacı olan Milli Eğitim Bakanı Danışmanı Gökhan Yücel; **Yapay Zeka Çağında Öğrenme ve Öğrenci** konulu başlığı ile sunumda bulunmuş; yapay zeka, yapay zekanın eğitimde kullanılması, Milli Eğitim Bakanlığımızın yapay zeka kullanımı ile ilgili çalışmaları, yapay zeka karşısında insan ırkının durumu ve yapay zekaya karşı insani değerler konularında bilgilendirmeler yapmıştır. Sayın Yücel'in sunumu gerek üye katılımcılar gerekse katılan öğrenciler tarafından büyük beğeni almıştır. Yoğun talep üzerine Türkiye adına yapılan sunum tüm üyelere verilmiştir.

Konferansın ikinci günü gruplar halinde Madrid'deki özel okullara ziyaretler gerçekleştirilmiş ve sonrasında izlenimler paylaşılmıştır. Diğer Avrupa ülkelerinden gelen temsilciler ülkelerindeki durumla karşılaşmalar yapmıştır.

ÖĞRENME KAPASİTESİNİ ARTIRMAKTA ETKİLİ BİR ARAÇ: **BARIŞ DİLİ**

A. Sezer AKSOY
Eğitim Danışmanı

Evimizde, iş yerimizde, okulumuzda 1 yıl içinde yaklaşık olarak kaç günümüzü çatışmalar ve anlaşmazlıkları çözmek için harcıyoruz hiç düşündünüz mü?

Bu sürenin sadece % 10'unu dahi geri kazanabilseydik, bunun yaşamımızın verimliliğine, etkinliğine, öğrenme kapasitemizin artmasına katkısı ne olurdu?

Karum Danışmanlık firması kurucusu ve yöneticisi olarak yirmi yıldan fazla bir süredir, KOBİ'lerin ve çeşitli banka, finansal kurum ve kurumsal şirketlerin yönetici ve çalışanlarına yönelik iş yönetim modeli, iş geliştirme, pazarlama ve satış, etkili iletişim, ekip oluşturma, problem çözme gibi çeşitli konularda projeler, eğitim programları tasarladım ve sundum.

Yaklaşık 10 yıl önce, Marshall Rosenberg tarafından geliştirilen "Şiddetsiz İletişim" yöntemiyle tanıştım.

Dünyada giderek artan şiddeti azaltmaya yönelik bireysel bir çaba olarak, 2016 yılında BARIŞ DİLİ MERKEZİ - www.peacelanguagecenter.com - projemi hayata geçirdim ve bu yöntemi "Barış Dili" adıyla yaygınlaştırmak üzere çeşitli projeler geliştirmekte, atölyeler ve seminerler sunmaktayım.

Toplumun bireyleri olarak ilk eğitimi-mizi aldığımız yer ailemiz, daha sonrasında okul sistemi devreye giriyor. Bu iki sistemin içindeyken öğrendiklerimiz, yaşadığımız ilişkilerimizin ve iletişimimizin kalitesi tüm hayatımızı etkileme gücüne sahip.

Okullarda, matematik, coğrafya, fizik ve buna benzer bir çok konuda bilgiler edindik, ancak çok azımız gerçek anlamda özellikle anlaşmazlık durumlarında insanlarla nasıl işbirliği yapacağımıza ve dialoğu sürdürebileceğimize dair becerilere sahibiz.

Görünen o ki, insanlar olarak bizi ortak bir noktada birleştiren şey varolduğumuz sürece hepimizin "çatışmalar" yaşayacağımız gerçeği...

Yapılan araştırmalar, koşulsuz kabul, saygı ve şefkatli bir tutum sergilenerek güvenli alan yaratılan sınıfta ortamlarında, öğrencilerin kendini gerçekleştirme potansiyelinin dolayısıyla öğrenme kapasitelerinin kayda değer bir şekilde arttığını gösteriyor.

Her geçen gün şiddetin giderek tırmandığı bir dünyada yaşarken sevgi dolu, duygu ve ihtiyaçlarımızı gönülden paylaşabildiğimiz ilişkilere ve ortamlara özlemimiz de artıyor. Doğuştan sahip olduğumuz empatik doğamızdan, ne oluyor da bu denli uzağa düşüyoruz; kendimizi ve bir-birimizi duyamaz, göremez hale geliyoruz?

Bu soruların yanıtlarını yeni bir yaşam dili olan "Barış Dili" iletişim yönteminin adımlarında buluyoruz...

Barış Dili Nedir?

Barış Dili, Amerika'lı bir klinik psikolog olan Marshall Rosenberg tarafından geliştirilmiş ve şiddetsiz iletişim adıyla tüm dünyada yaygınlaştırılmış yeni bir yaşam dilidir.

Barış Dili, bizi giderek uzaklaştığımız doğamızdaki şefkatle buluşturan, kendimizle ve diğer insanlarla "bağlantı" kurmamıza yardımcı olan bir "öze dönüş" dilidir. Barış Dili bizi kimin haklı, kimin haksız olduğunun doğru ve yanlışın ötesine bakmaya, öncelikle kendimizle barışa davet ediyor. Yaşantılarımızı tarafsız bir bakış açısıyla gözlemlemeye, duygu ve ihtiyaçlarımızla yeniden bağlantı kurmaya ve böylece çatışmaların adım adım

bolluk dünyasında çözümüne götürüyor.

Barış Dili, Amerika'da ve Almanya, Hollanda, Danimarka, İsveç gibi Avrupa'nın birçok ülkesinde ve Türkiye'de yeni olmakla birlikte, yaşamımızın her alanında, özel

**TOPLUMUN
BİREYLERİ OLARAK
İLK EĞİTİMİMİZİ
ALDIĞIMIZ YER
AİLEMİZ, DAHA
SONRASINDA OKUL
SİSTEMİ DEVREYE
GİRİYOR.**

ilişkilerimizde, aile içinde, okul ortamında, organizasyonlar ve kurumlarda, terapi-danışmanlık ilişkilerinde, diplomatik görüşmeler ve iş görüşmelerinde, her türlü anlaşmazlık ve çatışma durumlarında etkili şekilde uygulanabilir bir iletişim yöntemidir.

Barış Dili'nin konuşulduğu kurumlar ve okullar empati kültürünün hakim olduğu, güvenin inşa edildiği, çalışanlarının işlerini gönüllülikle yaptığı, performanslarını geliştiren ortamlara dönüşüyorlar.

Okullarımızda özellikle de ilk okul seviyesinde yeni bir yaşam dili olan barış dili - şiddetsiz iletişim -- yöntemiyle barışçıl sınıflarda öğretmen - öğrenci - veli arasında ortak bir iletişim dili oluşturmak; okulun performansını ve eğitimin kalitesini artırdığı kadar tüm toplumun refahına, huzuruna, gelişimine ve mutluluğuna da katkı sağlayacaktır.

"Bu Okulda Barış Dili Konuşulur."® Programı *

Nisan 2017'de Polonya'da yapılan 16 ülkeden yaklaşık 60 okul yöneticisi ve öğretmenin katılımıyla gerçekleşen "Life Enriching Education Laboratory- LEE Lab"e katılarak şiddetsiz iletişimin okullardaki uygulamalarına ilişkin bilgilenme ve ilham alma olanağı buldum. 'Bu Okulda Barış Dili Konuşulur.' Programını geliştirdim.

ODTÜ GV Okullarında, TED Kolejlerinde, VKV KOÇ Okulla-

rında, Final Okulları, MEB Üsküdar Abidin Gün İlköğretim Okulu'nda ve bir çok kurumdaki çeşitli uygulamalarına halen devam etmekteyim. Ayrıca 2020 yılında tüm okullardan öğretmenlerin katılımına açık "Barış Dili Elçileri" Öğretmen programları da başlayacak.

TÖZOK öğretmen eğitimleri kapsamında gerçekleştirdiğimiz iki adet "Bu Okulda Barış Dili Konuşulur" atölyesi de dahil olmak üzere bu güne değin 250' den fazla öğretmenin "Barış Dili" yle tanışmalarına vesile oldum.

'Bu Okulda Barış Dili Konuşulur' programının ana misyonu herkesin ihtiyaçlarının görüldüğü, duyulduğu ve karşılandığı, böylece kendinle ve diğerleriyle gönülden bağlantıda olunan kurumsal bir yaşam alanını adım adım hayata geçirmektir.

- Öğrenme kapasitesini artıracak okul ve sınıf içi iklimi yaratmak,
- Yaptırım sistemi olmadan gönüllü öğreten, öğrenen, paylaşılan olmak,
- Çatışmanın içindeyken olayı uzaktan gözlemlemek,
- Kendinizin ve arkadaşlarınızın ne zaman hangi duyguları yaşadığını, neye ihtiyacı olduğunu bilmek,
- Barış ve huzuru, okul içindeki ve tüm ilişkilerinizde yaşamak,
- Sorun çözme, çatışma yönetme, liderlik, arabuluculuk alanlarında daha becerikli olmak.

XIX. GELENEKSEL ANTALYA EĞİTİM SEMPOZYUMU

EĞİTİMDE YENİ AKIMLAR

Geleneksel olarak her yıl sömestr tatilinde düzenlediğimiz ve eğitim-öğretim çalışmalarına önemli katkılar sağlayan eğitim sempozyumumuzun on dokuzuncusu 29-31 Ocak 2020 tarihlerinde Antalya Kaya Palazzo Otel'de gerçekleştirilecektir.

"Eğitimde Yeni Akımlar" temasıyla düzenleyeceğimiz Sempozyuma Türkiye'den ve dünyadan uluslararası bilim insanları ve uzmanların katılımıyla milli eğitimimize ve özel okullarımıza katkıda bulunacak bir ortam yaratılması amaçlanmaktadır. Sempozyumda konferanslar ve eş zamanlı sunumlar şeklinde gerçekleştirilecek ayrıca eğitim tedarikçileri destek ürünlerini eğitimcilere sunma fırsatı bulacaklardır.

Açılışı; Büyükelçi, Dışişleri Bakanı Yardımcısı ve AB Başkanı Sayın Faruk KAYMAKCI ile Milli Eğitim Bakanımız Sayın Prof. Dr. Ziya SELÇUK'un teşrifleriyle yapılacak olan ve Bakanlık bürokratları, özel öğretim kurumlarını temsil eden dernek başkanları, çok değerli akademisyenler, özel okul yönetici ve öğretmenleri ile basın mensuplarının katılımı ile gerçekleşecek 19. Geleneksel Antalya Eğitim Sempozyumu'nun (GAES2020) tüm katılımcılar için verimli ve başarılı geçmesini diliyoruz.

29-31 OCAK 2020

ANTALYA KAYA PALAZZO OTEL

ANA SALONDA (KONUŞMA SIRASINA GÖRE) ;

Dr. John STAMPER · *Carnegie Mellon Üniversitesi*
Cengiz ULTAV · *TTGV Yönetim Kurulu Başkanı & VESTEL Ventures Yönetim Kurulu Üyesi*
Prof. Dr. Sinan CANAN · *Üsküdar Üniversitesi Öğretim Üyesi*
Mustafa ACUNGİL · *Bilge Adam İş ve Veri Yönetimi Çözümleri Direktörü*
Dominique OBERT · *Fransa Milli Eğitim Bakanlığı Müsteşarı - Başmüfettiş*
Dr. Muammer YILDIZ · *MEB Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürü*
Doç. Dr. Sertel ALTUN · *Yıldız Teknik Üniversitesi*
Dr. Hakan YURDAKUL · *Ekonomi Politikaları Kurulu Üyesi*
Clark STROUPE · *IB Dünya Okulları Müdürü*
Prof. Dr. Ali Murat FERMAN · *Beykent Üniversitesi Rektörü*
Prof. Dr. Selçuk ÖZDEMİR · *Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi*
Gökhan YÜCEL · *Milli Eğitim Bakanı Danışmanı*
Bülent ÖZCAN · *AB Başkanlığı, Mali İşbirliği ve Proje Uygulama Genel Müdür V.*
Prof. Dr. Soner YILDIRIM · *Ortaođu Teknik Üniversitesi*

ÇALIŞTAYLARDA;

Oğuzhan GÖZEK · *Derin Beyin Kurucusu-Genel Koordinatör*
Av. Esmâ GÜLBENK – Lütfi GÜLBENK · *Gülbenk Danışmanlık*
Eyüp Sabri DEMİRCİ · *SGK Hizmet Sunumu Genel Müdür Yardımcısı*
A. Sezer AKSOY · *Eğitim Danışmanı*
İdil BİLGİN · *Çocuk Kitabı Yazarı – Eğitmen*
Melike ATEŞ – Arzu ÖZÇETİN · *Mind Academy*
Ayşe Kızıltan ÜTKÜ · *Emotion Coaching UK Eğitmeni*
Dominique OBERT · *Fransa Milli Eğitim Bakanlığı Müsteşarı - Başmüfettiş*
Prof. Dr. Belma TUĞRUL · *İstanbul Aydın Üniversitesi*
Gökçe Çobansoy HIZEL · *Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş. Sektörel ve Yeni Teknolojiler Hukuk Danışmanlığı Müdürü*
Doç. Dr. Zümra ATALAY · *MEF Üniversitesi Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Bölümü*
Fatma ERTEN CENGİZ · *Eğitim Uzmanı ve Danışmanı*
Clark STROUPE · *IB Dünya Okulları Müdürü*
Bruno DELVALLEE · *Türkiye Fransa Büyükelçiliği, Eğitim Ataşesi*
Selman ÇETİN · *AB Başkanlığı, AB İşleri Uzmanı*
Mona AYKUL · *Türk Alman Üniversitesi*

konuşmacı olacaklardır.

OKUL ÖNCESİ EĞİTİM KOMİSYONU

Türkiye Özel Okullar Derneği Okul Öncesi Eğitim Komisyonu, üye okullardan görevlendirilen üyeler ile 2019-2020 Eğitim Öğretim Yılı I. Dönem çalışmalarını yürütmüştür.

Okul Öncesi Eğitim Komisyonu üyeleri 2019 -2021 yılları için görev almıştır ve her yıl yeni seçimlerin yapılması yerine bu üyelerinin 2021 yılına kadar çalışmalardaki devamlılığı sağlamak üzere görev alması dernek yönetimince belirlenmiştir. Komisyon üyelerinin yaptıkları toplantılarda, aşağıdaki hususlar ele alınmıştır:

- TÖZOK'un 29-31 Ocak tarihlerinde Antalya Kaya Palazzo Otel'de düzenleyeceği 19. Geleneksel Eğitim Sempozyumu'nda komisyon üyelerinin çalıştaylarda yardımcı olması önerilmiştir.
- Okul Öncesi eğitimin önemini sürdürmek amacıyla 19. Geleneksel Eğitim Sempozyumu'nda okul öncesi alanında da çalıştay yapılması önerilmiştir. Bu amaçla araştırmalar yapılmış ve TÖZOK Yönetim Kuruluna iletilmiştir.
- Okula kayıt süreçleri ile ilgili olarak uygulamalar, planlamalar ve rehberlik tanıma süreçleri paylaşılmıştır.
- Türkiye'de MEB'e bağlı okul öncesi sayısı ve öğrenci yaş gruplarının öğrenilmesinin ve istatistiklerin incelenmesi görüşülmüştür.
- Okul Öncesi kademesinde gerçekleştirilen sene sonu gösterilerinin uygulanması ile ilgili komisyon üyeleri düşüncelerini paylaşmıştır. Uygulamalarda farklılıklar ve farklı görüşler olması sebebiyle bu gösterilerin ve hazırlık süreçlerinin çocuk üzerindeki olumlu/olumsuz etkileri üzerine kaynakları inceleme önerisi getirilmiştir.

Özverili çalışmalarından dolayı Okul Öncesi Eğitimi Komisyonu üyelerine ve desteklerinden dolayı TÖZOK Yönetim Kurulu'na komisyonum adına teşekkür ederim.

Saygılarımla

Ayten YILMAZ
Komisyon Başkanı

İLKOKUL KOMİSYONU

Türkiye Özel Okullar Derneği İlkokul Komisyonu 2019-2020 eğitim-öğretim yılında eğitim yöneticileri Arlin Yeşiltepe, Ayşe Görey, Bahar Birkal, Banu Dönmez, Burcu Aybat, Derya Kargılı, Didem Şiranur, Emel Tunç Sargın, Füsün Sırmacı, Gürkan Deniz, Sevim Bakan Gülmez, Yılmaz Yıldırım, Zehra Kasap Erkan'ın katılım ve katkıları ile çalışmalarına başladı.

İlk toplantı Dernek Başkan Yardımcısı Zafer Öztürk, Eğitim Danışmanı Cem Gülan ve Yönetim Kurulu Üyesi ve İlkokul Komisyon Koordinatörü Saim Meral'in katılımıyla geniş katımlı olarak gerçekleşti.

Öncelikle toplantıda tüm üyeler kısaca kendilerini tanıttılar. Tanışma sonrasında komisyon içi görev dağılımına geçildi. Oylama sonucunda Bahar Birkal başkan, Derya Kargılı başkan yardımcısı, Banu Dönmez genel sekreter olarak belirlendi.

Dernek yönetimince komisyonun görevleri, yapacağı çalışmalar ve üyelerin sorumlulukları ile ilgili bilgilendirmeler yapıldı.

Türkiye Özel Okullar Derneği'ne destek vermek amacıyla yapılan bu toplantılarda sektördeki olumlu yönleri, varsa sıkıntıları ileterek hep beraber paylaşımlarda bulunulacağı görüşüldü.

Değişen yönetmelik ve müfredatlar ile ilgili bilgi paylaşımı yapıldı. Sonrasında komisyon üyeleri bu değişikliklere yönelik kendi kurumlarında yaptıkları ya da yapacakları uygulamalar hakkında fikir alışverişinde bulunup, ortak payda da birleştiler.

Sosyal Etkinlik Yönetmeliğinin e-okul sistemine işlenmesi, Sıfır Atık uygulaması, Kasım ara tatili konularında okullardaki uygulamalar hakkında fikir alışverişinde bulunuldu.

Derneğimizin düzenlediği 19. Geleneksel Antalya Eğitim Sempozyumu için ilkokul komisyonunun nasıl destek vereceği konusu görüşüldü.

İkinci toplantı Okul Öncesi Komisyonu ile aynı gün planlanarak iki komisyonun bir araya gelmesi ve tanışması sağlandı.

Bundan sonrada mevcut birlik ve beraberliğimizden aldığımız pozitif enerji ile yıl boyunca çalışmalarımıza devam edeceğiz.

Özverili çalışmalarından dolayı Türkiye Özel Okullar Derneği İlkokul Komisyonu üyelerine, desteklerinden dolayı Türkiye Özel Okullar Derneği Yönetim Kurulu'na ve Dernek Müdürümüze teşekkür ve saygılarımı sunarım.

Bahar Birkal
Komisyon Başkanı

ORTAOKUL KOMİSYONU

Türkiye Özel Okullar Derneği bünyesinde kurulan Ortaokul Komisyonu, 2019-2020 eğitim-öğretim yılında, gruba katılan yeni güçlerle çalışmalarına başlamıştır. Bu gücün, çocuklarımıza aydınlık bir gelecek bırakma çabamıza daha sıkı sarılma ve bu amaç için daha çok çalışma enerjisiyle eğitim camiamızı harekete geçirdiğini görmenin sevincini hep birlikte yaşarız. Biliriz ki eğitim, bir ülkenin kalkınmasının vazgeçilmezlerindedir.

Biz de Türk Millî Eğitiminin amaç ve ilkelerine göre faaliyet gösteren özel okullar olarak, ülkemize benzer bir katkıyı sunabilmek için çabalamakta, bu bilinçle, eğitimin içeriğini çağa uygun bir bilimsellikte doldurmaya gayret ederken ulu önder Mustafa Kemal Atatürk'ün çizdiği yola ilerlemekteyiz.

Çağdaş bireyler yetiştirirken çocuklarımızı ulusal ve evrensel değerlerle donatmanın, ülkemize büyük katkıları olduğu ve ilerde de büyük katkıları olacağı konusunda hepimiz hemfikiriz. Bu katkıyı sürdürülebilir durumda tutabilmek için eğitim içeriğini zenginleştirerek ilerletmek gerektiği kanısıyla eğitim kalitesini yükselten iyi örneklerin paylaşılmasının önemini vurgulamak gerekir. Bu nedenle ortak çalışmalar yapmanın, öğretmenlerimizi hizmet içi eğitimlerle daha donanımlı duruma getirmenin kaçınılmazlığı bir görev olarak önümüzde durmaktadır. Vizyonumuza uygun çalışmalarla, ülkemizin eğitim kalitesini yükseltmek için biraz da olsa katkıda bulunmuş olmak bizler için gurur kaynağıdır.

İnsan öteki ile sadece hayatta kalmak için başladığı yola uygarlıklar, kültürler kurarak hep birlikte devam etti. İn-

san öteki ile iletişimde olmazsa geriye sadece yaşamda kalma dürtüsünden başka ne düşünce ne dil ne de yaşam tortusu kalırdı. Oysa birlikte olma, birlikte yapma, birlikte var olmanın gerek şartıdır. Doğa tek bir türle canlılığını sürdüremeyeceği gibi sosyal ve psikolojik dünyada tek türdenlikle de var olunamaz. İçimizde mutlaka ve mutlaka öteki için bir yere ihtiyaç vardır. Öteki yoksa özne de yoktur. Öteki, insan için genişleme ve genişleme sağlayandır. Öteki sayesinde insan dünyaya yerleşir elbette dünya da insana.

Bugün, 21. yüzyıla birçok isim verilmektedir. Teknoloji çağı, sanal çağ, kaygı çağı, zamanda yolculuk çağı denirken bazı bilim insanları da 21.yüzyılı göç çağı, küresel iklim felaket çağı gibi açıklamalarla tarif etmekte. Yani artık insanlar hayata tutunmak için yurtlarını terk ederek başka yerlere göç edecekler ve ötekilerle mücadeleye başlayacaklar. Ancak insanın içindeki yabancı korkusunu ve insanlık için yeni bir çatışma alanı ve riskini barındıracak bu vazgeçilmez olanın tek panzehiri, ötekini kabul edebileceğimiz birlikte yaşama, birlikte var olabilmeden geçtiği de aşikardır.

Biz, Ortaokul Komisyon üyeleri, verimli olabilmek adına yürüteceğimiz çalışmalara olan inancımızı yineliyor, Komisyonunda görev alan yönetici arkadaşlarıma, dostluk ve dayanışmalarıyla bizlere bu olanağı sunan ve bize destek veren Türkiye Özel Okullar Derneği'ne teşekkür ediyorum.

M. Banu Keskin
Komisyon Başkanı

LİSE KOMİSYONU

2019-2020 eğitim öğretim yılı birinci yarıyılında lise komisyonumuz, 2023 Eğitim Vizyonu doğrultusunda 2020-2021 eğitim-öğretim yılından itibaren kademeli uygulanmaya başlanacak olan "Yeni Anadolu Lisesi Tasarımı" konusunda çalışmalarını yoğunlaştırmıştır. Yeni tasarıda 9,10 ve 11.sınıfları kapsayan Akademik Gelişim Programı (AGP) ve 12.sınıfları kapsayan Akademik Yeterlilik Programı (AYEP) ile ilgili uygulamaların nasıl olacağı, eğitim sistemimize getireceği yenilikler ve uygulamada yaşanabilecek sorunları belirlemek, yeni tasarımın işleyişine olumlu katkılar yapmak amacıyla Türkiye Özel Okullar Derneği Lise ve Kayıt ve Mevzuat Komisyonu Üyelerinin desteğiyle 14 Aralık 2019 tarihinde VIII. Ortaöğretim Çalıştay'ında "Yeni Anadolu Lisesi Tasarımı" ele alınmıştır. Çalıştayda görüşülen konulara ilişkin tartışmalar, tespitler ve öneriler rapor haline getirilerek Bakanlığımıza gönderilmek üzere Dernek Yönetimi'ne sunulmuştur.

Çalıştayımıza katılan ve katkıda bulunan Bakanlık yetkilileri, yeni tasarıda görev alan akademisyenler ve komisyon üyesi okul müdürlerimiz, aşağıdaki temel konuları ele almışlardır;

- Yeni Anadolu Lisesi tasarımı ve felsefesi,
- Uluslararası programlar ile Yeni Anadolu Lisesi tasarımının uygulamada birbirine etkisi,
- Üniversitelerin ortaöğretim sisteminden beklentileri,

- Üniversiteye yönelimde yeni tasarımın durumu,
- Yeni tasarımda öğretmen eğitimi,
- Kariyer ofisleri ve uygulama örnekleri,
- Kendini tanıma ve kariyer planlamasında ölçme sistemi,
- Değerler eğitimi,
- Nasıl bir öğrenci istiyoruz,
- Kariyer rehberliği sisteminde yetenek yönetimi yaklaşımı
- Akademik kazanımlar için ölçme ve değerlendirme,
- Gençlerle iletişim,
- Yeni Anadolu Lisesi tasarımının özel okullar açısından değerlendirilmesi

Ayrıca, VIII. Ortaöğretim Çalıştay'ı kapsamında Dernek Yönetimince Bakanlığımıza sunulmak üzere, üye okullarımızdan e-Okul işleyişiyle ilgili olarak okullarında yaşanan sorunlar ile ilgili görüş ve öneriler istenerek, yazılı hale getirilmiştir.

Katılımı arttırmak ve ortak akılı daha etkin hale getirmek amacıyla tüm üye okullarımızın komisyon toplantılarımızda görüşülmesini istedikleri konuları, sorunları ve uygulamaya yönelik önerileri komisyonumuza iletmeleri bizleri mutlu edecektir.

Saygılarımla,

Kudret ULUKÖY
Komisyon Başkanı

REHBERLİK KOMİSYONU

Rehberlik Komisyonumuz 10 Ekim 2019 tarihinde TÖZOK Eğitim Danışmanı Cem Gülan'ın başkanlığında toplanmış, dernek yönetimince oluşturulan komisyonların çalışma prensiplerine ilişkin yeni yönerge hakkında bilgilendirme yapmıştır. Komisyon üyeleri tarafından yeni dönemde görev almak üzere Komisyon Başkanlığına Murat Enüştekin, Başkan Yardımcılığına Orkide Aksoy, Genel sekreterlik görevine de Ebru Ceylan Tezer seçilmiştir.

Yeni döneme ilişkin yapılan planlamalarda;

- Geleneksel olarak her sene TÖZOK'a üye okullardan birinin ev sahipliğinde gerçekleştirilen Rehberlik Sempozyumunun dernek yönetimince alınan karar gereği iki sene de bir yapılmasına, bir sonraki Rehberlik Sempozyumunun 2020-2021 eğitim öğretim yılı için planlanmasına,
- 2019-2020 eğitim öğretim yılında komisyon tarafından rehber öğretmenlerin mesleki gelişimlerine katkı sunan Sinerji Toplantılarının sürdürülmesine,
- Ocak 2019 tarihinde " Travma sonrası psikososyal müdahale " konusunda sinerji toplantısının planlanmasına,
- Mart 2020 tarihinde " Sosyal medyada anne-babanın rolü " konusunda sinerji toplantısının planlanmasına,
- Nisan 2020 tarihinde " Olumlu beden ve kimlik algısı " konusunda sinerji toplantısının planlanmasına

Komisyonumuzca karar verilmiştir.

TÖZOK Yönetimi tarafından Rehberlik Komisyonuna verilen destek için teşekkürlerimizi sunarız.

Murat ENÜŞTEKİN
Komisyon Başkanı

ÖZEL EĞİTİM KOMİSYONU

Türkiye Özel Okullar Derneği bünyesinde oluşturulan ve 2019-2020 öğretim yılı başında revize edilen Özel Eğitim Komisyonu;

- 2019-2020 Eğitim-Öğretim Dönemi başındaki ilk toplantısını, 16 Ekim 2019 tarihinde Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Sayın Zafer ÖZTÜRK, Eğitim Danışmanı Sayın Cem GÜLAN ve Değerli Komisyon Üyeleri'nin katılımlarıyla gerçekleştirerek Komisyonun görev dağılımları ve çalışma takvimi belirlenmiştir. Bu toplantıya yeni Komisyon Üyesi olarak Eyüboğlu Koleji'nden Özel Eğitim Uzmanı Sayın Duygunur ŞAHİN ASLAN ve Özel Tarhan Eğitim Kurumları'ndan PDR Uzmanı Sayın Ayça KARATEPE de katılım sağlamıştır. Dönemin bu ilk toplantısında yapılan görev dağılımı ile Komisyon Başkanlığına Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Temel Eğitim Bölümü Okul Öncesi Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ebru AKTAN ACAR, Başkan Yardımcılığına Metin Sabancı Özel Eğitim Okulu Müdür Yardımcısı Sayın Sinem İÇGÜDEL ve Genel Sekreterliğe Özel Tarhan Eğitim Kurumları'ndan PDR Uzmanı Sayın Ayça KARATEPE seçilmiştir.
- Düzenlenen dönemin bu ilk Komisyon toplantısı kapsamında, öncelikli olarak "özel gereksinimli çocuklarla ilgili farkındalığın artması amacıyla hem velilere hem de öğretmen ve öğretmen adaylarına yönelik bilinçlendirme seminerlerinin düzenlenmesine" karar verilmiştir. 2019-2020 Eğitim-Öğretim Dönemine ait olarak Türkiye Özel Okullar Derneği Dergisi'ne her üç ayda bir farklı konularda katkı sağlanması konusunda geçen sene alınan kararlar bağlantılı olarak Ekim 2019 sayısında "Disleksi", Ocak 2020 sayısında da "Down Sendromu" konusunda yazıların yer alması uygun görülmüştür. Bu kapsamda Nisan ve Temmuz 2020 sayıları için de farklı konularda yazılarla Dergiye katkı

sağlanacaktır. Ayrıca Komisyon Üyeleri her toplantının ardından, komisyon üyelerinin farkındalığını artırmaya yönelik kendi alanlarında bilgilendirme yapma konusunda hemfikir olmuşlardır. Bu bilgilendirme toplantılarının üyelerin çalıştıkları kurumda gerçekleştirilmesi de, hem kurumun ziyareti ve tanıtımı, hem de üyelerin farklı ortamlarda bir araya gelerek motivasyonu artırması aşamasında faydalı bulunmuştur.

- Komisyon ikinci toplantısını 02 Aralık 2019 tarihinde Özel Türkiye Spastik Çocuklar Vakfı Metin Sabancı Özel Eğitim Okulu'nun evsahipliğinde gerçekleştirmiştir. Bu toplantıda Vakıf Müdür Yardımcısı ve Özel Eğitim Komisyon Başkan Yardımcısı Sayın Sinem İÇGÜDEL, Okulu tanıtarak öncelikle üyelere bilgilendirme yapmıştır. Ardından Komisyon Üyelerinin katılımıyla Bahar Dönemi için düzenlenmesi planlanan Veli Seminerleri ve Öğretmen Adaylarına yönelik planlanan Hizmet İçi Eğitimler hakkında planlama yapılmıştır. Tüm Komisyon üyelerinin gönüllü verecekleri destekle Mart 2020'de Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi bünyesinde hizmet veren ÇABA Çok Amaçlı Erken Çocukluk Eğitimi Merkezi'nde (ÇABAÇAM) görev yapan gönüllü öğretmen adaylarına yönelik bir günlük Hizmet İçi Eğitim Semineri ve ailelere yönelik Veli Çalıştayı planlanmıştır. Ayrıca Dernek bünyesinde haftasonları yürütülen Seminerlere de özel eğitimle ilgili farklı başlıklarda destek verilmesine karar verilmiştir. Komisyonun 2019 yılındaki bu son toplantısı, Komisyon Başkanı Prof. Dr. Ebru AKTAN ACAR'IN Üyeleri bilgilendirmeye yönelik sunduğu "Erken Çocukluk Döneminde Kimlikli Bebekler Yaklaşımı" başlıklı sunumla tamamlanmıştır.

Prof. Dr. Ebru AKTAN ACAR
Komisyon Başkanı

IB KOMİSYONU

Tözok IB Komisyonu 2019-2020 akademik yılının ilk döneminde 11 Ekim 2019 tarihinde Odakule İş Merkezindeki Genel Merkezde ilk toplantısını yapmıştır.

Toplantıda IB World Schools Manager olarak yeni atanan (IB Dünya Okulları Yöneticisi) Clark Stroupe komisyon üyelerine tanıtıldı. Mr. Stroupe şimdiki Türkiye'deki IB okullarına yaptığı ziyaretlerden olumlu izlenimler edindiğini ve tanışma ziyaretlerine devam edeceğini belirtti. Üniversitelerin IB diplomasını tanımalıyla ilgili soruya Ulusal Eğitim Sistemi'nde IB'ye dair olumlu yaklaşımlar gerçekleşse de fırsat eşitliği sebebiyle yüksek Öğretim kurumlarının IB'yi tamamen benimsemeyebileceğini belirtti.

Komisyonunda bu konuda yapılan tartışmada, MEB'in IB programını oldukça iyi tanıdığını ve problemleri gidermek için çalıştığını, ancak YÖK'e ulaşmanın daha zor olduğunu, tanıtım için sunum yapılan kişilerin sık sık değişmesi sonucu ilerleme kaydetmenin güçlüğü üzerinde duruldu. Bazı vakıf üniversitelerinin IB öğrencilerine mezuniyet notlarına göre burs verdikleri ya da IB diplomasını beyan eden öğrencilere bölüm değiştirme şansı tanıdığını bu nedenle IB öğrencileri tarafından tercih edildikleri belirtildi. Bu bağlamda çift diploma alan IB öğrencilerine yeni fırsatlar bulmak için çalışmaların sürdürülmesi kararlaştırıldı.

Bir başka soru üzerine Clark Stroupe Program Standard ve Uygulamaları'nın yakında yayınlanacağını belirtti. Öz değerlendirme çalışmasına Eylül 2020'den önce başlamış okulların eski Program Standard ve Uygulamaları'na göre, Eylül 2020'den sonra ise

yeni Program Standard ve Uygulamaları'na göre yapılacağını belirtti. Değerlendime sürecinin de yeniden tasarlandığını, okulların artık geri bildirim istedikleri alanlara dair hedefler oluşturacaklarını, böylece klasik madde madde (check list) yaklaşımdan daha okul odaklı bir yaklaşım kullanılacağını, okullara belirledikleri stratejilerine göre geri bildirim verileceğini belirtti

CAS konusunda ise öğrencilerin daha önce başladıkları bir çalışmayı devam ettirebileceklerini ancak resmi olarak CAS tarihlerinin IBDP programının başladığı tarihten itibaren başlaması gerektiğini açıklığa kavuşturdu.

Mine Erim ve Jale Onur 24-26 Ekim 2019 tarihleri arasında Abu Dhabi'de yapılacak olan IB Bölge Konferansı'ndaki Türk Okulları Toplantısının kendilerinin konuşmacı olmasının Birleşik Arap Emirlikleri hükümeti tarafından kabul edilmemesi sonucu iptal edildiğini duyurularını üzerine reaksiyon veren üyelere IB'nin bu durumu düzeltmek için çok çalıştığını, tekrar başvurduklarını ama kararı değiştirmediklerini belirtmişlerdir. Bu haberi bir gün önce aldıklarını, okullarına ve TÖZOK yönetimine danıştıktan sonra katılıp katılmama konusunda son kararlarını belirteceklerini bildirmişlerdir. Aynı gün öğleden sonra yapılacak IB Okul müdür ve koordinatörleri toplantısına da bu konuyu taşıma kararı alınmıştır.

Daha sonra TÖZOK yönetimi gidilmeme yönünde tavsiye kararı almış ve IB'ye bu durumda BAE'de kendilerini güvende hissetmeyecekleri için delegelerimizin katılmayacakları bildirilmiştir. TÖZOK yönetim

kurulu konuyu bakanlık ve resmi IB okullarıyla da görüşmüş ve resmi okullar da delegasyonlarının gitmemeleri konusunda karar almışlardır.

Yapılan yazışmalar sonrası IB kararımızı üzüntü ama saygıyla karşılamış ve konferans ücretlerini iade etmiştir. Bir daha eğitime politika karıştıran bir ülkede IB toplantısı yapılmaması için önceden gerekli önlemlerin alınması gereğine dikkat çekilmiştir.

Son olarak 2019 Eylül'de Resmi Gazetede yayınlanan "MEB Resmi Okullar için Uluslararası Program Uygulama Yönergesi" komisyon üyeleri tarafından incelenmiştir. Özel okullar için de benzer bir yönerge üzerinde çalışılmasına karar verilmiştir. Böyle bir yönergede özellikle seçmeli derslerdeki az öğrenci sayısı sebebiyle sınıflar için öğrenci alt sınırı olmaması, üst sınır için ise 24 öğrenci kapasitesi önerilmiştir. Önümüzdeki toplantıda üyelerin özel okullar için oluşturulabilecek bir IB Yönergesi üzerinde çalışılmasına karar verilmiştir.

Jale Onur, Mine Erim ve Mustafa Üstünişik MEB tarafından hazırlanmakta olan "Yeni Ortaöğretim Tasarımı" Çalıştayına IB okullarının programlarıyla uyum bakımından geri bildirim vermek üzere davet edilmişlerdir. Yapılan öneriler 14 Aralık 2019'da gerçekleştirilen 8. Ortaöğretim Çalıştay'ında Doç. Dr. Eren Ceylan'ın moderatörlüğünde yapılan panelde sunulmuş, gelen sorular cevaplandırılmıştır.

Dr. Jale ONUR
Komisyon Başkanı

KAYIT VE MEVZUAT KOMİSYONU

Daha önce Kayıt Komisyonu olarak görev yapan komisyonumuz okullarımızın mevzuat ile ilgili ihtiyaçlarını da dikkate alarak onları destekleyici çalışmalar yapmak için Kayıt ve Mevzuat Komisyonu olarak yeniden yapılanma çalışmalarına başlamıştır.

Kayıt ve Mevzuat Komisyonumuz 2019-2020 eğitim-öğretim yılı 1.dönem çalışmaları kapsamında 4 kez toplanmış olup eğitim-öğretim süreçlerinin kendi alanına yönelik güncel konuları dernek yönetimimizle eşgüdüm içinde ele almıştır.

Özel Okullarımızın mevzuat ve kayıt ile ilgili süreçlerindeki gelişmeler doğrultusunda, gündem maddelerimizi uygulamada karşılaştığımız ortak sorunlarımız oluşturmaktadır. Toplantılarımızda çözüm önerilerimizi tanımlamakta ve yönetim kurulumuzdan destek talebinde bulunmaktayız.

Komisyonumuz ,lise komisyonu ile ortak çalışarak 14 Aralık 2019 tarihinde MEF Okulları ev sahipliğinde 8.Ortaöğretim çalıştayını "Yeni Ortaöğretim Tasarımı" başlığı altında icra etmiştir.

Komisyonumuz 2019-2020 eğitim-öğretim yılı 2.dönem çalışmalarına dair aşağıdaki maddeleri planlamaya almıştır;

- MEB tarafınca kurumlarımızı ilgilendirecek mevzuat değişikliklerine yönelik görüş ve önerilerini dernek yönetimimize bildirecektir,
- Okullarımızın mevzuat ile ilgili olarak ihtiyaçlarının belirlenmesi için çalışmalara başlanacaktır,
- MEB tarafınca yapılacak olan ortaöğretime yönelik sınav sonrası özel okullara yönelik kayıt takviminin belirlenmesi noktasında önerilerini dernek yönetimi vasıtasıyla bakanlıkla paylaşacaktır,
- Merkezi sınav sonucunun belirlenmesinden sonra özel okullarımızın yapacağı kayıtlara yönelik takvimin hazırlıklarına başlanacaktır,
- Kayıt takvimi ile ilgili tüm süreçler dernek merkezimizde planlanacak toplantı ile tüm okullarımız ile paylaşılacaktır.

Komisyon çalışmalarımıza yönelik değerli katkıları için yönetim kurulumuza teşekkür ederiz.

Fikret MULHAN
Komisyon Başkanı

ÇOCUK ÇİZİMLERİ 3 BOYUTLU HEYKELCİKLERE DÖNÜŞTÜRÜYOR

Feyzan AKTAŞ
Sınıf Öğretmeni, Tasarımcı

Dünyada sayılı benzerleri bulunan bir konsept, yerli bir girişim tarafından Türkiye’de ilk kez hayata geçiriliyor ve çocukların çizdikleri resimler 3D yazıcı ile oyuncağa dönüştürülüyor. Firma sahibi olarak, sınıf öğretmenliği pedagojik formasyon sahibiyim, Güzel Sanatlar Fakültesi mezunu bir tasarımcıyım. Eğitimini aldığım bu iki branştaki bilgi ve tecrübelerimi yenilikçi bir zeminde çocukların iç dünyasına ve gelişimlerine sıra dışı bir boyut kazandırmak için kullanıyorum.

Resim yapmak, boya, renk ve şekillerle iç dünyalarını yansıtmak, çocukluk döneminin en eğlenceli aktivitelerinden biri. Firmamız, çocuklar tarafından yapılan çizimleri gerçek birer heykeliğe dönüştürüyor. Yaratılan bu heykeliçler, çocukların bu doğal güdüsünü hem kalıcı bir anı nesnesine dönüştürüyor, hem de sanat ve teknolojiyi birleştirerek çocuklara yeni bir ufuk açıyor. Çocukluk döneminden geleceğe kalacak bir hatıra olmasından da öte, küçükler çoğu zaman çizdikleri resmin nasıl oyuncağa dönüştüğünü sorguluyor. Böylece günümüz teknolojileri hakkında bilgi ve yaratıcılık perspektiflerini genişletiyorlar. 3D modelleme, 3D printer gibi günümüz teknolojilerini, yaşlarına uygun ve en keyifli hali ile bilgi ve algı potalarına yerleştiriyorlar.

Bu ürünlerin hazırlanış sürecini şöyle; Çocuğunuzun istediği boya malzemesiyle ve istediği ebatlarda çizip boyadığı resmin bir fotoğrafını sitemize göndermeniz yeterli. Artık bizim için üretim süreci başlamış demektir. Çocukların hayal güçlerinin sonsuzluğu ile ürettikleri resimlerin sitemize gönderilme anından itibaren, firmamızın yaratıcı ekibinde de müthiş bir heyecan başlıyor. Çünkü bize iletilen görsele sade-

ce bir çocuk resmi olarak bakmıyoruz. Küçüklerin hayal dünyalarının zenginliğine hayranız. Bu yaratıcı zeka ürünlerini 3 boyuta aktarmak, onların uçsuz bucaksız hayal gücüne hizmet etmek ve bir anlamda onlarla ortak proje yapmak, bizi farklı ve şanslı hissettiriyor. Elimize gelen resim önce 3D tasarım programlarıyla bilgisayar ortamında modelleniyor. Sitemize verilen her sipariş, gönderilen orijinal çizim ve renklere bağlı kalınarak tek tek kişiye özel üretiliyor. Elde edilen ham modelin üzerine, çocuğun yaptığı resim aynen kendi çizdiği form ve renklerde aktarılıyor. Ürün, çizimiyle birebir aynı halde hazır hale getirildikten sonra, çizilen resmin fotoğrafı, tarihi, çocuğun adı ve isteğe göre mesajının da bulunduğu bir görselle kutulanarak alıcıya ulaştırılıyor. Böylece 2 boyutlu bir resmin aynıısının 3 boyutlu hale dönüşümü, daha çarpıcı bir şekilde gözlenebiliyor. Unutulmamalıdır ki burada aranan özellik çocuğun resim yeteneğinin olup, olmaması değildir. Ürünümüzün çocukların gelişim ve vizyonlarına katkıları şu noktada başlıyor. Kafalarında tasarladıkları ya

da gerçek dünyada etkilendikleri her şeyin, soyut kavramdan somut kavrama dönüşmesi çocuğun yaratıcı motivasyonunu kamçılıyor, ufkunu açıyor. Resim konusunda özel bir yeteneği olmasa da, düşünüp tasarladığı her şeyin gerçeğe dönüşebiliyor hale gelmesi çocuk için olumlu bir psikolojik hamle olurken, yetişkinliğine kadar taşıyacağı daha cesaretli ve motive bir düşünme yapısının temellerini atıyorlar. Çünkü hayal etme ve yaratma konusunda kendilerine

engel uygulamaktan vazgeçip, düşündüklerini aynı bizim modellediğimiz gibi gerçeğe dönüştürme yollarını irdeliyor ve bulmaya çalışıyorlar. İşin içinde kendi çizdiği resim ve kendi hayal gücü olduğu için ürünle karşılaştığında kendini

**RESİM YAPMAK, BOYA,
RENK VE ŞEKİLLERLE
İÇ DÜNYALARINI
YANSITMAK,
ÇOCUKLUK DÖNEMİNİN
EN EĞLENCİLİ
AKTİVİTELERİNDEN BİRİ**

önemiyor, özgüveni geliyor. Hele bir de büyükle-
rinin övgülerini aldığında, başarmış olmanın tatmi-
ni ve hazzı ile yeni denemelere yönelme motivas-
yonunu kazanıyor.

Resmi yapan çocuğun veya hediye edilen kişinin
bu heykelciklerle ilk karşılaşma anları da gerçekten
keyif verici. Çok değişik duygularla renk ve şekiller-
le oluşturulan resim, kağıda ve 2 boyutlu görselliğe
sıkışmış halinden sıyrılıp bir anda dokusuyla, ger-
çekliği ile ellerinizin arasında duruyor. Çocuklar
bir şeyi resmederken bazen çok gerçekçi form ve
renkler bazen ise yüreklerinin ve hayal dünyaları-
nın istekleri ile yön bulabiliyorlar. Küçük eller kimi
zaman annelerini, babalarını ya da bir sevdiklerini
de çiziyor. Doğum günü, anneler günü, öğretmen-
ler günü, babalar günü gibi konseptlerle veya sade-
ce hatıra olarak bir büyüğe hediye edilebiliyor.
Ama şüphesiz ki yamuk yumuk çizilmiş bir resim
bile, minik parmaklardan dökülüp 3 boyutlu hey-
kele dönüşmüş hali ile bir büyüğü için dünyanın en
önemli ve değerli objesi haline dönüşüyor. Bu
yüzden hediye edilen büyük için ise anlamı, paha
biçilemez ve yıllarca saklanacak bir hatıra olu-
yor. Küçük yürekler bazen de hayran oldukları kah-
ramanları, en sevdikleri hayvanı yahut hayal ürünü
bir çizimi hacimlendirmek istiyorlar ve sabırsızlıkla
heykelciklerinin bulunduğu kargolarını bekliyorlar.

3D yazıcı teknolojisi ile güzel sanatların bulunduğu
diğer bir ürün ise 3D Karikatür. Bu ürün de en az
diğeri kadar eğlenceli, ilgi çekici ve anı içerikli. Bu
kez de kişinin karikatür ve çizimle oluşturulan gör-
seli kağıt üzerinden kurtulup 3 boyutlu bir heykel-
cik haline dönüşüyor. 3D Karikatürlerde bazen
esprili bir an, bazen özel bir günün hatırası, sürpriz
bir hediye olarak sahipleriyle buluşuyor.

Şunu biliyoruz ki ürün ve sahibinin buluşmasında
yine kocaman bir gülümseme ve şaşkınlık oluyor.
3D Karikatürler ömür boyu sevgi mesajının en sev-
vimli en mizahi anlatımını yapabilmek için sevgili-
ler günü, evlilik yıldönümü gibi özel kutlamalarda

el ele gidiyor sahibine... Bazen de pastasının mum-
larını üflerken güldürüyor sahibini ya da mezuniyet
kepi ile yıllarca evin en güzel yerinden haklı gururu
hatırlatıyor. 3D karikatürden aynı zamanda da be-
beklikten itibaren çocuğunuzun her yaşını model-
lettirip harika bir anı koleksiyonu oluşturabilirsiniz.
Kişisel ilgi alanları, hobiler, özel günler , sevdiği
kahramanlar ve benzeri temalar 3D Karikatür'ün
esprili anlatımı ve yaklaşımı için biçilmez kaftan...
Diğer üründe olduğu gibi 3D Karikatür için de sa-
dece tam karşıdan çekilmiş bir fotoğraf internet
sitesine yüklenerek istenilen konseptte sipariş ve-
riliyor. Önce bilgisayar modellemesi oluşturuluyor.
Daha sonra 3D yazıcılarla ham heykelcik halinde
üretiliyor. Nihayetinde, değişik teknikler ve boya-
ma aşamaları ile gerçek sahibi ile buluşmaya hazır
hale geliyor.

Bu girişimde ilk hedefimiz önce kendi ülkemizin
çocuklarıyla çalışmaktı. Bunu hem bireysel anlam-
da, hem de yenilikçi okullarımızla değişik projelerle
hayata geçiriyoruz. Vizyoner okul yöneticilerimiz,
öğrenciler için eğitici bu ürünlere çok olumlu ba-
kıyorlar. Çalışmalarımıza ilgi gösteren okullar zaten
inovasyonu eğitimin içine katmaya çalışan, yenili-
ğe açık ve öğrencilerinin ufuklarını derinleştirme-
yi hedefleyen kurumlar. Dolayısıyla ortaya çıkan
memnuniyet, bizim okullar üzerinden çocuklara
ulaşmamızdan öteye geçiyor. Velilerin bizden önce
okulları tebrik etmesi ise bize ayrı bir gurur veriyor.

Firma olarak ikinci hedefimiz ise yurt dışına açıl-
maktı. Sitemiz aynı zamanda yurt dışı satışlarımız
için İngilizce olarak da aktif. Bir yılı aşkın bir süre-
dir aynı zamanda yurtdışındaki çocuklarla beraber
aynı heyecanı ve projeleri yaratıyoruz. Minik yürek-
ler Türkiye'den gelecek kargo paketi için çarpıyor.
Yurt dışı siparişlerimizin çoğu özellikle Amerika'dan
gelmekte. Ancak dünyanın her noktasından, her
kültürden çocukların çizimlerini gerçek birer figüre
dönüştürmenin mutluluğunu yaşıyoruz. Dünyanın
neresi olursa olsun, sanatın evrensel ve birleştirici
dili işte bu olsa gerek.

PSİKOLOJİK DANIŞMANLIKTA YENİ YAKLAŞIMLAR

Burçin DEMİRKAN
Uzman Psikolog

Gelişim dönemlerinden başlayan çocukluk, ergenlik ve yetişkinlik incelenmesi gereken önemli süreçlerdir. Kişi bu dönemlerde farklı psikolojik ve fizyolojik nitelikler gösterir. Bu bağlamda bireyin hayatı genel hatlarıyla gelişim dönemlerine ayrılarak değerlendirilmektedir. Çocukluk dönemi, kişinin sağlıklı bir birey olabilmesi için dikkat edilmesi gereken önemli bir dönemdir. Bu süreç kapsamında yaşanan herhangi bir sorunda alınacak destek önem arz etmektedir. Çocukluk dönemi sonrasında, "Ben Kimim?" sorusuna yanıt arandığı, kimliğin de şekillenmeye başladığı ergenlik dönemi gelir. Bu dönemde ergenin karşılaştığı stres faktörlerine karşı daha hassas olduğu da bilinmektedir.

Ergenlik dönemi literatürde ikinci bireyselleşme dönemi olarak geçer. Ergenliği sağlıklı atlatan kişi yetişkin sorumluluklarını alabilen bir birey olur. Bununla birlikte yetişkinlik dönemine baktığımızda, kişilerin psikolojik olarak yaşadığı çatışma ve bunalımların en yoğun olduğu evredir. Bilimin ilerlemesiyle, etkinliği kanıtlanmış yeni psikoterapi teknikleri geliştirip psikoterapi ekolleri etkin bir şekilde oluşturulmaya başlandı. Dolayısıyla, ruh sağlığı sorunlarının arttığı dönemlerde, gelişim dönemlerine uyarlanmış ve etkin psikoterapi ve danışmanlık yaklaşımları hayati önem taşımaktadır. Bu süreçte bütüncül psikoterapi hareketi de dünyada 1980'den itibaren ses getirmeye başladı. Bu hareket çeşitli bütüncül türlerinin gelişiminde çığır açan bir öneme sahiptir.

hissetmeye başlamışlardır. Alan sistemlerini ve müdahale tekniklerinin birbirlerine yaklaşması ile bu süreç semptom odaklı değil kaynak odaklı çalışan farklı bir yaklaşım sunmaya başladı. Psikolojik danışmanlıkta kaynak odaklı çalışmak hızlı ve kalıcı çözümler üretmek anlamında işlevsel sonuçlar oluşturmaktadır. Bütüncül psikoterapi, kişinin duygusal, davranışsal, bilişsel ve fizyolojik işleyiş seviyelerindeki problemlerine kişiye özgü bir şekilde cevap veren, birleştirici psikoterapi yöntemidir. Kişinin kendisi ve çevresi hakkında, sosyal ve kişilerarası yönlerini de ele alarak farkındalık kazanmasına yardımcı olur. Kişinin problemlerine çözüm üretirken, psikodinamik, davranışçı, bilişsel, sistemik ve nesne ilişkileri teorilerini kullanarak, dinamik bir perspektiften yaklaşır. Bu yöntemle kişiyi bütüncül bir şekilde inceler. Danışmanlık için bize başvuran aileler, çocuklar ve bireylerle çalışırken bütüncül terapi ve danışmanlık yöntemini dolayısıyla da beslendiği ekolleri kullanmaktayız. Başvurulan problem kimi zaman disleksi kimi zaman hiperaktivite kimi zaman konuşma bozukluğu kimi zaman da dikkat dağınıklığı olabiliyor.

**ERGENLİĞİ
SAĞLIKLI ATLATAN
KİŞİ YETİŞKİN
SORUMLULUKLARINI
ALABİLEN BİR BİREY
OLUR.**

Danışmanlık merkezimizde, bebeklikten yaşlılığa kadar olan bütün gelişim dönemlerinde çalışmalar yapılmaktadır. Bu çalışmalarda insan fizyolojisi ve psikolojisi bir bütün olarak ele alınmaktadır. Öğrenme süreçlerinin de sağlıklı bir psikoloji ve fizyolojide ilerleyebileceğinin farkındayız. Bütüncül bir ekolden bakarak kişiye özel müdahale programı oluşturmaktayız.

Son yıllarda psikoterapistler bütüncül psikoterapiyi seçme noktasında gerekli olduğunu

Çocukların öğrenme problemiyle ilgili ilk takibi yapılabileceği yaş yaklaşık 2 yaştır. Bu dö-

nemde çocuklara uygulanan farklı gelişim testleri sayesinde, çocukların dikkat, öğrenme ve dil gelişim süreçleri klinik ortamda incelenir. Bu inceleme sonunda müdahale edilmesi ve desteklenmesi gereken bir durum varsa, kişiye özel danışmanlık planı hazırlanır. Bu tür takipler, okul öncesi dönem olan 3-6 yaş arasında ve okul öncesi dönemlerinde çocukların kalitesini yükseltmesi açısından önemlidir.

Danışmanlık merkezimizde de sıklıkla karşılaştığımız durum: çocukların yaşadığı problemlere erken müdahale edilmemiş olmasıdır. Örneğin; disleksi tanısı çocuklarda ilkökul birinci sınıfı bitirdikten sonra konulabilmektedir. Oysa bir tanı ihtiyacı duymadan çocukların okul öncesi ve sonrası dönemde yaşadıkları zorlantılara erken takip ve müdahale ile hem problemlerin ilerlemesinin hem de başka problemlerin oluşmasının önüne geçilebilir. Eğer çocuklar okula başlama dönemlerinde okula hazır değilse duygusal, davranışsal ve öğrenme sorunları yaşayabilirler. Dolayısıyla ne kadar erken takip ve müdahale süreçlerine girerlerse oluşabilecek problemler de o kadar çabuk önlenebilir. Gerekliliği takip ve müdahale yöntemleri oluştururken de bütüncül bir yaklaşım izlemek çok yararlıdır.

Sosyal ortam ve kişilerarası ilişkiler çocuğun gelişim süreçleri üzerinde çok etkilidir. Çocuğun gelişimi açısından da son derece önemlidir. Örneğin; davranış problemiyle ilgili gelen bir çocukta sadece problemli davranışı seyreltmeye yönelik bir müdahale programı izlendiğinde, çocuğun probleminin kaynağı çözümsüz bırakılmış olur. Böylece, zamanla aynı problemli davranış daha kaygılı süreçler halinde geri gelebilir ya da başka problemli davranışların oluşmasına zemin hazırlayabilir. Öte yandan, bütüncül bir psikoterapi ve danışmanlık yöntemi izlendiğinde, problem kaynağıyla birlikte ele alınarak daha kısa sürede etkin bir çözüme ulaştırılır.

Bütüncül psikoterapi,
kişinin duygusal, davranışsal,
bilişsel ve fizyolojik işleyiş
seviyelerindeki problemlerine
kişiye özgü bir şekilde
cevap veren, birleştirici
psikoterapi yöntemidir.

Mesleki yaşamımın 21. yılına girdiğim bu dönemde, mutlu çocuk yetiştirmede aile iş birliğinin önemini birçok defa deneyimledim. Burada sadece aileye ne yapılacağıın anlatılması ailenin davranış değişikliği göstermesinde yeterli olmamaktadır. Aileler duygusal olarak yapılacak değişikliklere hazır değilse onların da sistemik ve aile danışmanlığı yöntemleriyle desteklenmeleri, ailelerin harekete geçmelerinde önemlidir. Bu noktada danışmanlık merkezi olarak, okulların rehberlik servisleriyle de iş birliği yaparak, çocuk ve ailelerin hem okulda hem de evde desteklenmelerini sağlamaktayız; böylece yaşanan problemler hızlı bir şekilde seyrelmekte hatta çoğunlukla yok olmaktadır.

HER DERSİN İÇİNDE

OYUN OLMALIDIR!

Özlem CENNETOĞLU
Mind Lab Süpervizörü

Oyun;

- » Eğlencelidir, keyif verir,
- » Öğretir, bilişsel mekanizmaların çalışması için ortamı hazırlar.
- » Keşiftir ve yeni bir oluşumdur.
- » İnsan davranışında bulunan ve çocuğun sosyal gelişimini destekleyen bir unsurdur.
- » Psikososyal gelişiminin aynasıdır; oyun yoluyla çocuk gerçek duygu, düşünce ve olaylarla başa çıkmak için yeni modeller yaratır.
- » Oyun insanoğlunun içgüdülerinde mevcuttur ve diğer içgüdülerin gelişmesini sağlar.

Eğitim, gelişim, pedagoji, psikoloji gibi alanlarda kuramları olan S.Freud, Jean Piaget, Erikson, Vygotsky, Sutton-Smith, Moreno, Montessori, Helanko, Berlyne, K. Gross, Bateson ve diğerleri çalışmalarında, oyunun bir çocuğun bilişsel, sosyal ve duygusal gelişimindeki önemini vurgulamışlardır.

Oyun ve Öğrenme;

Okulda ve yaşamın her aşamasında karşımıza çıkan tüm akademik beceriler görsel algılama yoluyla öğrenilir. Bireyin neyi, nasıl göreceği ve algılayacağı, hangi görüntüleri algılayıp hangilerini algılayamayacağı, algıladıklarına ne tür anlamlar yükleyeceği olarak tanımlanan görsel algı, büyük ölçüde çocuğun bilgi birikimi ve yaşam deneyimi alanıyla ilgilidir.

6-7 yaşlarında ilkokul çağına gelen bir çocuğun bilgi birikimi ve deneyimi için şüphesiz ki en iyi araç oyundur.

- » Çocuklar sek sek oynarken önce hangi sayıya taşı atması gerektiğini planlar, ne kadar uzağa atacağını ölçer, tahminde bulunur, çıkarım yapar, arkadaşının attığı taşı izler, gözlemler, ilişkilendirir, neden-sonuç analizi yapar tıpkı matematik probleminde yaptığı gibi...
- » Oyun hamuruyla oynayan çocuk, objeye ait

önce zihninde tasarım yapar, zihninde tasarladıklarını üç boyutlu olarak ortaya çıkarır. Bir mimarın sahip olması gereken en önemli özelliklerinden biri olan 3 boyutlu düşünme becerisini deneyimler,

- » İp atlarken, parktaki oyun tüneline girerken, saklambaç, körebe, yerden yüksek oynarken bedenini doğru yere, nasıl konumlandırmasını, ne kadar yukarıya kaldıracağını görür, farkındalık yaşar, tehlikeyi sezer ve yönetmeyi dener. Uzak-yakın, dargeniş...vb. kavramı deneyimler; yazma çalışmasında kelimeleri iki satır arasına doğru konumlandırma yapabilmesinin eğlenceli bir halini kendi bedenini kullanarak yaşar.
- » Evcilik oynadığında başka birinin rolüne geçer. Empati kurar, o rolde belki o güne kadar hiç hissetmediği duygularla tanışır, yeni tanıştığı bu duygularla nasıl baş edeceğine dair stratejiler üretir. Gerçek hayatta konuşulması zor olanı söyleme şansına sahip olur.
- » Bahçede kutulardan, kartonlardan yaptığı uzay gemileriyle oynarken hayal eder, çizer, tasarlar, yaratır, yaratılmış olana başka bakış açıları geliştirir. Hem günlük hayatımız için, hem de iş dünyası için önemi gittikçe artan inovatif düşünme başlar,
- » Yönergeli oyunlarda; belirli bir sırada yapılması gerekenleri yapar, sırayı takip eder, kendisi yönerge oluşturur; sınıfta öğretmenin, arkadaşlarının yönergelerini takip eder gibi...

Türkçe, matematik, fen, sosyal gibi derslerde kullanılması gereken akademik beceriler için çocuk oyun sayesinde temel becerileri kazanır. Temel becerilere sahip olan bir çocuk artık öğrenmeye hazırdır!

Oyun ve Ruh Sağlığı;

Oyunu sadece çocuğun zihinsel işlevlerini destekler olarak kabul etmemeliyiz. Oyun aynı zamanda çocuğun ruhsal gelişimini de destekler.

Çocuk ruh sağlığı alanında çalışan uzmanlar senelerinde oyunları aktif bir şekilde kullanırlar. Oyun onlar için vazgeçilmez bir terapi malzemesidir. Bir çeşit çocuk ve yetişkin grup terapisi olan "Psikodrama'da" oyunlarla çocukların duygusal dünyalarına uzanılır. Freud'un da belirttiği gibi "insanların duyguları, istek ve arzuları oyunda, düş ve fantezilerde ortaya çıkar. Çünkü oyun sırasında bir denetim ya da eleştiri yoktur."

Oyun sırasında çocuk eğlenirken bir yandan da öğrenir. Öğrenme sadece bilişsel değil sosyal gelişim alanında da gerçekleşir; performans kaygısından uzaklaşan çocuk kendini özgür ve rahat hisseder, arkadaşlarının geliştirdikleri yöntemleri inceler, duygularını paylaşır, problemlere farklı bakış açıları geliştirir, keyif alır, eğlenir, sosyalleşir, anı yaşar, yaratıcılık ve üretme başlar...

Yukarıda sadece birkaç örnekle anlatılmaya çalışılan ve bunlar gibi sayısız faydası olan oyuna acaba yeterli zaman veriliyor mu?

Eğitimciler/pedagoglar için yeri tartışılmaz olan oyun için günümüzde çocukların ne kadar zamanı var?

Çocuklarımızın/öğrencilerimizin günlük rutinlerine baktığımızda;

- » Hafta içi günün büyük bir kısmını 8-9 saatini okulda geçiren bir ilkokul öğrencisi; ortalama 6 teneffüsün yarısını oyunla geçirdiğinde (yemek teneffüsü dahil) günde yaklaşık olarak sadece 40 dakika oyun oynayabilmektedir. Eve geldikten sonra dinlenme, yemek, ödev...vb. ihtiyaçlar giderildikten sonra bu 40 dakikaya belki yarım belki de en fazla 1 saat eklenebilir.
- » Hafta sonları ise durumda çok farklılık görünmemektedir;
- •Yemek, uyku, TV., banyo...vb. ihtiyaçlar
- •Basketbol, voleybol, yüzme...vb. spor antrenmanları I Arkadaş doğum günleri
- •Alışveriş gezileri
- •Ödev ve kitap okuma derken geriye kalan oldukça kısıtlı bir zamandır.

Tüm bu etkinliklerden sonra oyuna ne kadar süre kalabilir ki? Haftalık toplam geçirdiğimiz 168 saatin (uyku dahil) ne kadarı oyunla geçiyor? Maalesef son derece az bir kısmı. En iyi ihtimalle 10-12 saati. Oysaki bu 10- 12 saate sığdırılması gereken koca bir dünya var!

Okullar ve Oyun:

Oyunun her geçen gün öneminin daha da anlaşılması, çocuğun dünyasında sadece boş zaman geçirmesi olarak düşünülmemesi, günlük rutinde oyuna yeteri kadar zaman kalmaması nedeniyle günümüz eğitimcileri oyunu okul sürecine dahil etme gereksinimi duymaya ve oyunu sadece teneffüslerle kısıtlamayı mümkün olan her dersin içine dahil etmeye çalışmaktadırlar.

Konuyla ilgili öğretmenler, rehber öğretmenler, süpervizörler çocukların gelişim özelliklerine göre oyunları programlarına dahil etmekte, bu konuda çok değerli çalışmalar yürütmektedirler. Ne yazık ki ülkemizde çocuklar için geliştirilmiş, müfredatla birlikte ele alınan sistematik bir oyun programı yok denecek kadar azdır.

Bu noktada okullarda uygulanan Mind Lab Oyun Programı son derece işlevseldir. Mind Lab çocukların bilişsel, sosyal ve duygusal gelişimlerini göz önünde bulundurularak geliştirilmiş, oyun temelli bir programdır. Program hem yatay, hem de dikey olarak çocukların gelişim özelliklerine göre yapılandırılmıştır. 2019-2020 Eğitim Öğretim Yılında ülkemizde birçok şehirde yüzlerce öğretmenin liderliğinde, binlerce öğrenci tarafından oynanan oyunlarla çocukların akademik hayatta sahip olması istenen temel beceriler oluşturulmakta ve desteklenmektedir.

Oyun ve Kültür-Tarih;

Çocuğun gelişimindeki katkılarının yanı sıra oyun aynı zamanda bir toplumun kültürüyle ilgili de bilgiler verir, tarihe ışık tutar. Oyunlarda kültürün etkisini inceleyen ilk kuramcılardan olan Sutton-Smith kuramında, oyunlarda tarihsel faktörlerin önemini vurgulamış, oyuncaklara dikkat çekerek, oyuncakların oyun malzemeleri olmalarının yanı sıra kültürel ürünler olduklarını da vurgulamıştır.

Oyunlara bakarak bir toplumun özelliklerini öğrenebilir, onların günlük yaşamlarına dair fikir sahibi olabiliriz. Hollandalı ressam Pieter Bruegel'in (1525-1569) Çocuk Oyunları isimli eserinde o günün dünyasını yansıttığı gibi...

Sonuç Olarak Oyun;

- » Hayatın içinde, okul çağında her kademe de, mümkün olan her dersin içinde olmalıdır!
- » Vakit kaybı olarak görülmemeli, gereken önem verilmelidir.

Ortaöğretim Tasarımı'nda yer alan Kariyer Ofisleri'ne Uluslararası Kariyer Gelişimi Standartları Işığında

YENİ BİR BAKIŞ

Dr. Özgür ÇELENK

Derby Üniversitesi Kariyer Merkezi

Püren Savaş GEDİKOĞLU

Derby Üniversitesi Kariyer Merkezi

Bu yıl, "Yeni Ortaöğretim Tasarımı" teması ile düzenlenen 8. Ortaöğretim Çalıştayında Milli Eğitim Bakanlığı'nın tasarımında geniş yer bulan Kariyer Ofisleri birçok yönü ile ele alındı. Çalıştayda değerlendirilen noktalardan hareketle, oluşturulması planlanan Kariyer Ofisleri'nin etkin şekilde öğrencilere destek olabilmesi için mevcut ulusal standartlarımızı güncellerken eş zamanlı olarak uluslararası kariyer gelişimi standartlarının da ele alınmasının önemine inanıyoruz. Bu yazımızda, uluslararası standartlarda ön plana çıkan noktaları ana hatlarıyla özetlemeyi amaçlıyoruz.

amaç "öğrencinin mesleki seçim yapma ve mesleki kararlar vermesine yardım etmekten, yaşam boyu kariyer gelişimine yardım etme sürecine" evrilmiştir (2014, s. 8). Burada esas hedef, öğrencinin kendini gerçekleştirmesine yani kendi potansiyelini kullanarak, kendini tasarlamasına destek olmaktır. Öğrencilerin, kariyer karar sürecinde ilgileri, değerleri, ihtiyaçları ve hedefleri ile uyumlu tercihler yaparken, bu alanların gerektirdiği tutum, davranış ve becerilerin neler olduğunu tespit etmeleri, verecekleri karardan pişmanlık duymadan, mutlu olmaları için şarttır.

GELENEKSEL YAKLAŞIM	BİLİMSEL YAKLAŞIM
Beyin ve kişilik sabittir. Doğumla gelir.	Beyin ve kişilik esnektir. (Nöroplastisite) Eğitim ile gelişir ve şekillenir.
Başarı tanımı toplumsal normlarla belirlenir. Başarı, zeka ve yeteneğe bağlıdır. Zeki olmamak hata yapma nedenlerinin başında gelir.	Başarı tanımı kişiden kişiye değişir. Başarı, çaba ve emeğe bağlıdır. Hatalar, öğrenme fırsatıdır. Beceri geliştirmek önceliklidir.
Hayatın kontrolü öğrencinin dışındadır. Etkin olan büyük oranda sistem, okul ve ailelerdir. (Dış kontrol odağı)	Öğrenci beceri geliştirdikçe kendi hayatının sorumluluğunu alır. (İç kontrol odağı)
Bilgi, malumat seviyesinde kalır. Ezber ve hatırlama esastır.	Bilgi derinlemesine anlaşılır, sentezlenir ve bilgidan anlam çıkarılır.
'Kendini tanımak' ön plandadır.	'İnsanı anlamak ve kendini tasarlamak' ön plandadır.

Tablo 1. Eğitimde Paradigma Değişimi

Kendini Tanımdan, Kendini Tasarlama...

Yeşilyaprak'a göre zamanın ruhu ve ihtiyaçları ile paralel olarak mesleki rehberlikten kariyer danışmanlığına bir geçiş yaşanmıştır. Bu kavramsal değişim ile okullarda kariyer danışmanlığında temel

Nörobilim ve teknolojik gelişmeler ışığında, dünyada eğitim/öğretim bakış açısında bir paradigma değişiminin yaşanmaya başladığına, ülkemizde de bu değişimin yaşanması gerektiğine dikkat çekmek isteriz. Bu değişimin ana başlıklarını Tablo 1'de sizlerle paylaşıyoruz.

Paradigma değişiminin öğrencilerin kariyer kararına olan somut etkisi, karar sürecini etkileyen becerilerin önemine yapılan vurgu ile ortaya çıkmaktadır.

Kariyer Danışmanlığında Uluslararası Standartlar

Hooley, Watts ve Andrews; 2015 yılında yayımladıkları araştırmalarında yaşam becerileri içinde yer alan ince becerilerin (soft skills) okullardaki çalışmalarında yer alması gerektiğini belirtmişlerdir. Bu beceriler arasında karar verme, problem çözme, psikolojik dayanıklılık, etkin iletişim, sorumluluk (iç kontrol odağı), öz-motivasyon, kritik düşünme ve bilinçli farkındalık yer almaktadır. Kariyer gelişimi müfredatında, öğrencilerin bu becerileri geliştirmesine yönelik kazanımlara yer verilmediği takdirde, uygun ve gerçekçi kariyer tercihi yapmak ve seçilen kariyer alanında iş tatmini yaşayarak, huzurlu

bir şekilde ilerlemek oldukça zordur. Özetle, etkin kariyer danışmanlığı yaşam boyu öğrenmeyi ve sürekli gelişimi desteklemeye yönelik olmalıdır.

Tablo 2’de yer alan öğrenme alanları İngiltere’de okullarda uygulanmak üzere bir çerçeve program olarak hazırlanmıştır.

İngiltere’de eğitim sisteminde yaygın olarak kullanılan standartlara ek olarak, Amerikan Okul Danışmanları Derneği (ASCA), öğrenci başarısı için gerekli zihin yapılarını ve davranışları belirlemiştir. Detayları Tablo 3’te yer alan standartların, günümüz dinamikleri ve işgücü piyasasının beklentileri ile uyumu dikkat çekmektedir. Akademik, kariyer ve sosyal/duygusal alanların hepsi için uygun olan standartlarda temel amaç, her öğrencinin ortaöğretimi tamamladığında üniversite ve kariyeri için hazır olmasına destek olmaktır.

ÖĞRENCİNİN KENDİSİ İLE İLGİLİ	MESLEKLER/KARİYER ALANLARI İLE İLGİLİ	KARİYER YÖNETİM BECERİLERİ İLE İLGİLİ
Öz-farkındalık	Farklı kariyer alanlarını ve kariyer gelişim süreçlerini keşfetmek	Kariyer bilgilendirmesi, rehberliği ve danışmanlığından en üst düzeyde fayda sağlamak
Öz-denetim ve otonomi	İş ve iş yaşamını araştırmak	İş dünyasına hazırlanmak
Öğrenme derinliğini arttırmak	İşletme ve endüstriyi anlamak	İnisiyatif almak
	İşgücü piyasaları hakkında araştırma yapmak	Kişisel finansal yeterlilikler geliştirmek
	Fırsat eşitliği ve adalete önem vermek	Tercihleri ve fırsatları belirlemek
	Güvenli çalışma ortamı ile ilgili bilgi edinmek	Planlamak ve karar vermek
		Başvuru ve seçim sürecini yönetmek

Tablo 2. Kariyer Gelişimi ve Eğitimde Öne Çıkan Alanlar
(Kariyer Gelişimi Enstitüsü; CDI, İngiltere)

KATEGORI 1. ZİHİN YAPILARI STANDARTLARI

Okul rehber öğretmenleri ve psikolojik danışmanları aşağıda yer alan alanlarda her öğrenciyi teşvik etmelidir.

- Benliğin bir bütün olarak gelişebileceğine inanmak (zihinsel, sosyal/duygusal ve fiziksel iyi oluş)
- Başarabileceğine dair özgüven
- Okul ortamına aidiyet
- Uzun süreli kariyer doyumunu için yükseköğrenim ve yaşam boyu öğrenmenin gerekliliğini anlamak
- Kendi tanımı ile uyumlu başarılar elde etmek için potansiyelinin en fazlasını kullanmaya dair inanç
- Çalışmaya ve öğrenmeye dair olumlu tutum

KATEGORI 2. DAVRANIŞ STANDARTLARI

Öğrencilerin; dersler, aktiviteler ve/veya bireysel/küçük grup danışmanlık çalışmalarıyla aşağıdaki standartları göstermesi hedeflenmektedir.

Öğrenme Stratejileri

Bilinçli tercihler yapmak için kritik düşünme becerileri göstermek

Yaratıcılık göstermek

Zaman yönetimi, örgütsel beceriler ve çalışma becerileri kullanmak

Öz-motivasyon ve öz-yönlendirmeyi öğrenme sürecinde uygulamak

Bilişim ve teknoloji becerilerini uygulamak

Uzun ve kısa vadeli akademik, kariyer ve sosyal/duygusal hedefler belirlemek

Okul faaliyetlerinde aktif olmak

Bilinçli kararlar vermek için somut verilere odaklanmak ve farklı bakış açılarını dikkate almak

Müfredat dışı aktivitelere katılmak

Öz-yönetim Becerileri

Sorumluluğu üstlenme becerisi göstermek

Öz-disiplin ve öz-kontrol göstermek

Bağımsız çalışma becerisi göstermek

Kısa ve uzun vadeli hedefleri başarmak için azim göstermek ve sebat etmek

Öğrenmenin önündeki engellerin üstesinden gelme becerisi göstermek

Bir problemle karşılaştığında etkili baş etme becerileri göstermek

Okul, ev ve okul dışı faaliyetler arasında denge kurma becerisi göstermek

Değişen durumlara ve sorumluluklara uyum sağlama ve geçişleri yönetme becerisi göstermek

Sosyal Beceriler

Etkili sözlü ve yazılı iletişim ve dinleme becerileri kullanmak

Diğer öğrencilerle olumlu ve destekleyici ilişkiler oluşturmak

Yetişkinlerle bireysel başarıyı destekleyici ilişkiler oluşturmak

Empati göstermek

Etik karar verme becerisi ve sosyal sorumluluk göstermek

Etkili iş birliği ve paylaşım becerileri kullanmak

Farklı gruplarda etkili bir şekilde çalışabilmek için liderlik ve takım çalışması becerileri kullanmak

Kendini ve fikirlerini savunabilme becerisi göstermek

Olaylara ve durumlara uygun sosyal olgunluk göstermek

Tablo 3. Öğrenci Başarısı için Zihin Yapıları ve Davranış Standartları
(Amerikan Okul Danışmanları Derneği; ASCA, 2014)

Yukarıdaki standartlara, uluslararası farklı organizasyon, dernek ve enstitülerin kriterlerini eklemek mümkündür (Örn. Gatsby Kriterleri, Amerikan Ulusal Kariyer Gelişimi Derneği; NCDA).

Son söz olarak; ulusal standartların uluslararası standartlarla harmanlanmasının bütün eğitimcilerin arzuladığı farkındalık sahibi, yaşamını anlayan ve anlamlandıran bireyler yetiştirilmesine destek olacağı açıktır. Doğuştan geldiğine ve büyük ölçüde değişmez olduğuna inanılan kişilik ve zekanın, zamanın ruhu ile paralel, kişisel gelişim inancı ve

gelişebilen beceriler ile yer değiştirmesi eğitimin öncelikli hedefleri arasında yer almalıdır. Bu dönüşümün yapılabilmesi; eğitim kademesindeki herkesin hizmet içi eğitimlere katılarak güncel ve bilimsel yaklaşımları öğrenmesi, içselleştirmesi ve sınıf içi uygulamalarla öğrencilere aktarması ile mümkündür.

Paradigma değişimini daha detaylı irdelleyeceğimiz bir sonraki sayıda buluşmak üzere, yeni yılınızı sevgiyle kutlarız...

KAYNAKÇA

- American School Counselor Association (2014). Mindsets and Behaviors for Student Success: K-12 College and Career Readiness Standards for Every Student. Alexandria, VA: Author.
- Career Development Institute (2018). Framework for Careers, Employability and Enterprise Education <https://www.thecdi.net/write/BP556-CDI-Framework-web.pdf>
- Hooley, T., Watts, A.G., & Andrews, D. (2015). Teachers and Careers: The Role Of School Teachers in Delivering Career and Employability Learning. Derby: International Centre for Guidance Studies, University of Derby
- Yeşilyaprak, B. (2014). Mesleki Rehberlik ve Kariyer Danışmanlığı: Kuramdan Uygulamaya (Editör) (5.baskı) Ankara: Pegem Akademi

VII. EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ KONFERANSI GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ

21
MART
2020

Farklı seviyelerde ve branşlarda "Eğitimde Teknoloji Kullanımı" örneklerini görebileceğiniz konferansa tüm özel ve resmi okul öğretmenleri davetlidir.

Eğitim Teknolojilerinde Güncel Uygulamalar,
Yeni Fikirler, Yeni Yaklaşımlar

TEMA | Eğitim Teknolojilerinde
Uluslararası Standartlar

#etp20

etp@etp.org.tr

@etpistanbul

/etpistanbul

Türkiye Özel Okullar Derneği
Tel: 0212 249 00 00
Web: www.tozok.org.tr
E-mail: info@tozok.org.tr

Başvurular ve İletişim

Konferansta sunum yapmak isteyen tüm özel ve resmi okul öğretmenleri 24 Şubat 2020 tarihine kadar www.etp.org.tr adresinden başvuru yapabilirler.

ANAHTARLIK

AJANDA

KALEM SETLERİ

DUVAR SAATİ

POWERBANK

USB

PROMOSYONDA
ÇÖZÜM ORTAĞINIZ

www.beyazpromosyon.com

ÇANTA

PLAKET

MATBAA
ÜRÜNLERİ

OKUL SETLERİMİZ

 Beyaz®
Promosyon

 Beyaz®
Promosyon

İstic 29. Ada
No:81-83
Bağcılar / İSTANBUL

+90 212 659 52 23
+90 850 533 1 555
Faks: +90 212 945 29 16

info@beyazpromosyon.com

www.beyazpromosyon.com

HIZLI GÜVENİLİR TİTİZ SAMİMİ MODERN ETKİN

Sofra Compass Group Türkiye olarak, 27.500 çalışmamızla, Türkiye'nin her köşesinde yiyecek, içecek ve destek hizmetler sektörüne liderlik ediyoruz. Yüksek standartlarımız, global bilgi birikimimiz ve alanında uzman kadromuz ile hizmet anlayışını yeniden tanımlıyoruz.

 SOFRA | **COMPASS**
GRUP | GRU P

www.sofragrup.com

sofracompassgrupturkiye

Sofra_Grup

sofra_grup

sofra-compass-group-turkiye